

PHONG-HOÀ

Từ nhà kho Quán Ven Đường

30 trang

TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ SÁU

15 xu

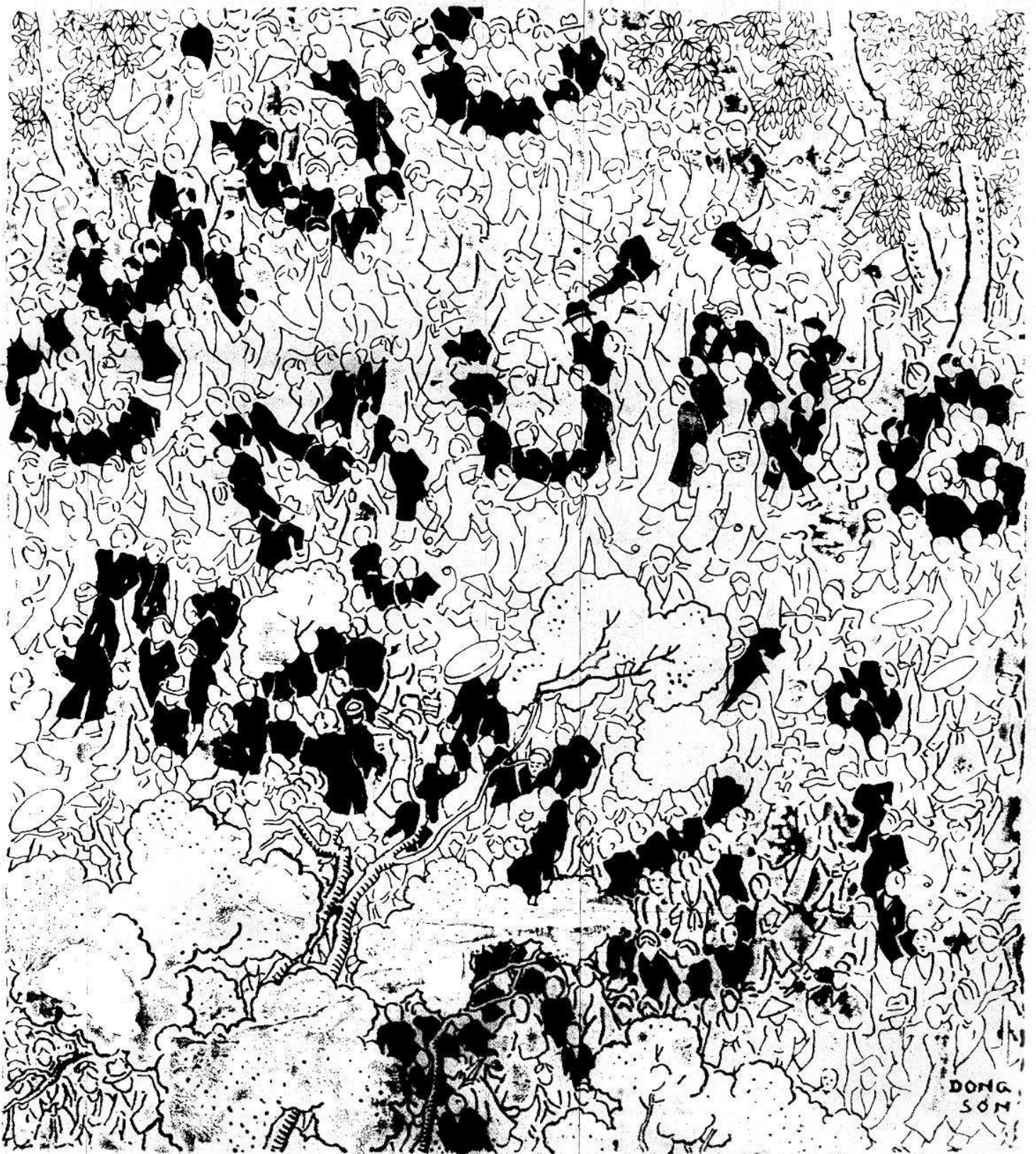
TÒA SOẠN VÀ TRỊ SỰ
SỐ 1, BOULEVARD CARNOT - HANOI
FONDATEUR RÉDACTEUR POLITIQUE
NGUYỄN - XUÂN - MAI

DIRECTEUR :
NGUYỄN TƯỜNG - TAM

GIÁ BÁO	ĐỒNG ĐƯƠNG	NGOẠI QUỐC
1 năm	3000	5000
6 tháng	1, 60	2, 60
3 tháng	0, 90	1, 40

ADMINISTRATEUR GÉRANT
PHẠM-HỮU-NINH

DEPT
N.A.1119

DONG
SON

CÁI VÒNG LUẬN QUẢN

HỒI THƯ I

Vườn nhà bà Éch có cây cam đường mới bói nhưng quả sai lắm. Vợ chồng bà Éch ngày ngày ra nhìn cây cam, thì thảo với nhau: «Cây cam đường này lấy giống tận Ngọc-cục quả nó ngọt lắm».

Vợ chồng, nhìn nhau đắc chí cười. Khi quả mới chín, vợ bà Éch lấy một quả ăn, nhân mặt kêu chua. Bà Éch bảo vợ: «Ấy khi còn non, cam có chua sau mới ngọt». Nói vậy nhưng bà Éch cũng hơi lo.

Khai mười Tết, cây cam chín đỏ ối, vợ bảo chồng: «Hôm nay chắc hẳn ngọt». Bà Éch ngắt một quả ném trước, nhân mặt, rồi cười:

— Nó cũng ngọt, mẹ à!
Vợ hơi lo lo, hỏi:
— Sao lại cũng.
— Vì nó hơi đi chua, có thể mới ngon.

Vợ ném sau, nhân mặt, nhờ múi cam đi, nói:

Không, cậu a, thì cậu cứ nói ngay là nó hơi chua có được không?

— Ừ thì tôi nghe mơ, nó hơi chua.
— Nhưng có quả lại chua lắm cậu a!

— Mơ nì rất phải, nó chua lắm, mơ a.

— Nó chua như bà Đốc Tết ấy.

Bà Éch như phát minh được sự lạ, tươi cười bảo vợ:

— Hay ta đem năm chục cam biếu bà Đốc Tết, chắc thế nào bà ấy cũng đem thứ khác ăn được biếu lại ta.

Hai vợ chồng, nhìn nhau cả cười, khoái lắm.

Muốn biết rõ sự thể ra sao, xin xem hồi sau phân giải.

HỒI THƯ II

Lại nói về nhân bà Đốc Tết, khi nhận được năm chục cam rất lấy làm mừng rỡ, cảm cái bụng tốt của vợ chồng bà Éch nhưng vẫn lấy làm lạ, không biếu tại làm sao vợ chồng bà Éch lại đem ra từ tế như thế.

Khi người nhà về rồi, bà Đốc hơi nghi, đem ra nếm. Một lúc sau, bà gọi vú em, vú già, con sen lên chia

cho mỗi đứa ba quả. Còn bốn chục quả, bà bảo đem sang biếu bà Hàn Lỗi.

Muốn biết rõ sự thể ra sao, xin xem hồi sau phân giải.

HỒI THƯ III

Lại nói về nhân bà Hàn Lỗi khi nhận được cam thì bà đưa con chồng sớm sít chung quanh bà, bà gắt: chúng bay không được sờ vào đấy!

Bà lấy một quả, bóc ra nếm thử một múi, rồi bà cố nuốt cho trôi múi cam, bà không hề nuốt sa nhân mặt, lấy ra chín quả chia cho ba đứa con chồng, mỗi đứa ba quả. Song

trời bà lấy ba mươi quả cam còn lại bảo đem biếu bà Nghi Ngáp.

Muốn biết rõ sự thể ra sao, xin xem hồi sau phân giải.

HỒI THƯ IV

Lại nói về nhân bà Nghi Ngáp. Vừa ăn cam xong thì nhận được cam biếu, bà nghi vừa nếm khỏi miệng thì bỗng nghĩ ngay đến bà mẹ chồng liền lấy ra hai chục cam, gọi con:

— Con đem hai chục cam này sang bên bà nhớ? Để bà soi nước, nói là cam quý của bà Hàn Lỗi vừa đem cho.

Muốn biết sự thể ra sao, xin xem

hồi sau phân giải.

HỒI THƯ V

Lại nói về nhân bà mẹ chồng bà nghi tức là cụ Tú, khi nhận được cam mừng rỡ lắm, bảo chồng rằng:

— May quá, vợ chồng bà Éch nó từ tế, vừa đương nghĩ không biết lấy gì đem cho vợ chồng nó, thì mẹ Nghi lại cho cam.

Liên gọi người nhà đem cam lại, cho vợ chồng bà Éch.

Muốn biết rõ sự thể ra sao, xin xem hồi sau phân giải.

HỒI THƯ VI

Lại nói về nhân vợ chồng bà Éch từ khi đem cam biếu bà Đốc thì ngày ngày dăm dăm đợi bà biếu lại thứ khác ăn được.

Hôm ấy thấy người ở bụng quả lại, bà Éch vội hỏi:

— Có phải mày ở bên bà Đốc Tết phải không?

— Bẩm không, con ở bên cụ Tú, cụ Tú cho con đem biếu cậu mẹ ít cam ngọt để cậu mẹ soi nước.

Khi thẳng người nhà đi rồi, vợ chồng Bà Éch nhìn nhau thở dài:

— Họ lại biếu cam.

— Nhưng còn hơn không biếu gì? Và lại cam này chắc ngọt hơn cam nhà?

Vợ bóc một quả, nếm, nhân mặt nói: «Chua như cam nhà vậy». Bà Éch cũng lấy một múi, nếm, ngấm nghĩ một lúc rồi nói:

— ... Kề còn ngọt hơn cam nhà một tí.

Đời sau có người bàn rằng:

Bà Éch tuy thế cũng con may. Đing lẽ phải ăn năm mươi quả cam chua, thì chỉ phải ăn có hai mươi quả thôi. Kề cũng còn lợi.

Lại có thơ rằng:

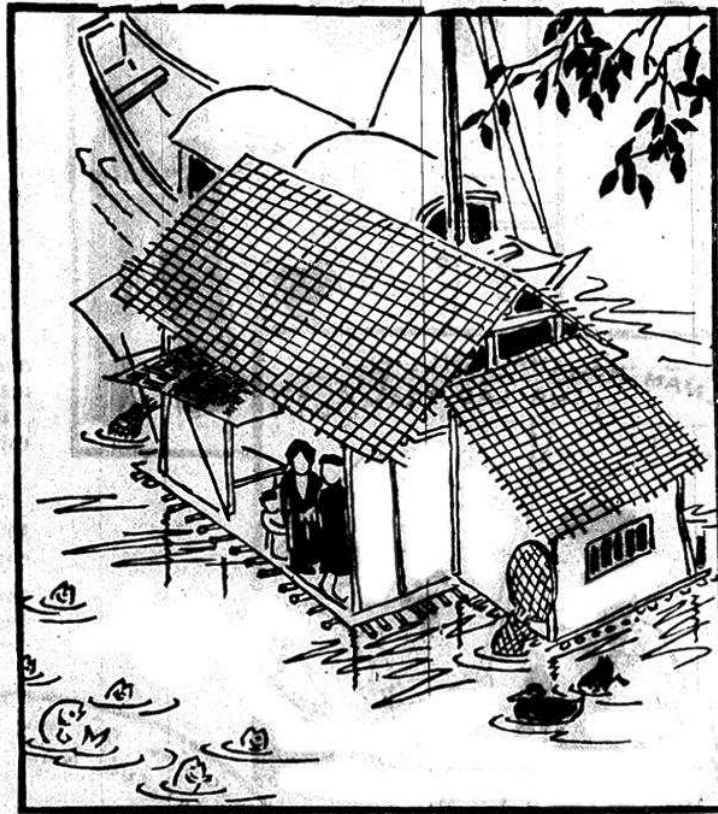
Khen thay bà Éch cũng tinh ranh.
Trường biếu người, người biếu lại mình.

Cam đã tổng đi sao trở lại?

Cái vòng luân quản khéo loanh quanh.

NHẬT-LINH

Mông một Tết, trên nhà bè

— Năm nay không biết ai xông đất nhà mình?

ROSE VIOLETTE

Nước hoa hiệu con voi
Nguyễn Chất

Jasmin, Fleur d'Andur, Rose, Violette, Safran, Fleurs Menthe			
1 lọ 3 grammes	0p20	1 tá 1p70	10 tá 17p00
1 lọ 5 grammes	0p30	1 tá 2p70	10 tá 20p00
1 lọ 20 grammes	0p70	1 tá 6p70	10 tá 61p00

Phân Lợi 79 Paul Doumer à Hải Phòng

AN THÁI

Nếu đóng xe số 23 phố Cầu Gỗ Hanoi, vì sự hẹp hòi nên đã dọn cả cửa hàng vào trong xưởng số 2 phố Nguyễn Trọng Hiệp.

GIỚI ĐỒNG HOA ĐÀO

của KHAI-HUNG và BẢO-SƠN

Trên đê Yên phụ...

Trời đông mưa phùn lấm lấm bên kia giấy nhả là núp người chân đê, nước không cao quá mặt đường, nước hồ Tây mờ mịt, bát ngát mênh mông như một cửa biển chìm đắm trong cảnh đương mùa thu buổi sáng.

Đường nhỏ xuống con đường lát gạch làng Yên-phủ lờ mờ quanh co tựa con rắn nâu dài quấn mình lượn khúc ở giữa hai làn nước sẫm.

Như không nghĩ tới mưa rét, không nghĩ tới bùn lầy, hai người ăn phở, tay thọc trong túi áo toai cài kín, mạnh bạo nên gót trên đường. Đến một lối giốc có công tre, cạnh phía nửa đầu tới một cái vườn trồng dây cúc, hai người từ từ dừng bước. Tống-Binh quay lại nhìn Nam-Chân. Nam-Chân mỉm cười sẽ hỏi:

- Xướng nhé?

- Ở thì xướng. Nhưng..

Nam-Chân như đã thừa hiểu ý tưởng bạn, nói gọt ngọt:

- Mặc chứ!

Tống-binh ngăn ngữ:

- Nhưng cũng hơi quá. Luôn năm hôm đến mua cúc năm lần. Chắc rõ ngờ, hèn chết!

Nam-chân nói:

- Nó ngờ mặc nó l.. Và mình đi sắm tết kia mà!

- Ở thì xướng!

Nam-Chân nhìn bạn cười:

- Làm gì mà bên lên như có dầu mới về nhà chống thể?

- Còn anh thì làm gì mà si-linh thể, để tôi phải lộn lộn trời mưa rét mướt..

- Rõ khéo, ai bắt anh đi?

- Nhưng anh cứ rù...

- Ai cấm anh không theo? Kỳ tình anh cũng muốn đi chết đi kia, Thời đã đến đây thì xuống.

Con đường giốc, đất vàng lấm nước vừa lội vừa trơn, hai người, bùn bắn lấm lấm cả quần, phải vịn vào những cọc chống hàng giậu làm bằng phèo nửa, mới lần từng bước xuống được vườn. Một con chó trắng ở trong nhà là sỏ ra, làm hai người suýt ngã.

Một lát, một cậu bộ rọng lầu lỉnh trông như một cậu học trò, đầu để trần, chân đi guốc, mình mặc chiếc áo nỉ đen trùm ra ngoài cái áo cộc trắng, ở trong đi ra. Gặp khách hàng quen, cậu em nhếch mép ngả đầu chào:

- Thưa hai ông lại đến mua cúc?

Câu hỏi rất tự nhiên của các người bán hàng, nhưng Tống-binh cho là có ngụ ý rất nhiều ý tứ, liền bảm bạn, nói thăm:

- Đây, đã bảo mà!

Nam-chân thì nét mặt thản nhiên, tươi cười đáp lại cậu bán hàng hoa:

- Phải, chúng tôi lại mua cúc. Cúc còn nó đẹp thì còn mua mãi.

- Vậy mới hai ông vào vườn...

Ông mua cúc ở vườn này hay ở vườn trong?

Rồi giờ tay trở:

- Ở tận trong kia... chỗ chỉ tôi đường sỏi đất ấy.

Hai chàng sầm sầm tiến bước. Nam-chân vừa đi vừa nói:

- Thế thì vườn trong hoa đẹp hơn.

Cậu bán hoa cũng theo liền sau. Cậu cười một cách lầu lỉnh bảo hai người khách:

- Các ông đi từ từ chứ kéo trơn ngã.

Rồi gọi to:

- Chị Mai ơi! Có khách mua hoa đây.

Sống ở giữa đám cúc vàng, một người con gái chít khăn vuông, mặt trái xoan da trắng má, đứng phát đây. Chắc hẳn vì trông thấy khách mua hàng quen ở phía ngoài giậu paen. Cậu bé nói sẽ với hai ông khách:

- Xin hai ông hãy đứng chờ một phút, cho phép cháu vào hỏi chị cháu tí việc riêng.

Rồi cậu chạy vội vào trong vườn ghé tai chị thì thầm:

- Chị nhớ lời em dặn nhé.. ở đời cần gì. Phải chiều người lấy của chứ.

Chị cứ nói giá thật cao, bao nhiêu người ta cũng trả.

Chị mỉm mỉm cười.

Vậy họ dẫu hỏi ngàn thế nào, chị cũng đứng gát như bóm qua, cứ giả như ăn cần người ta nhé! Bà cũng bảo thế đấy.

đẹp. Ông muốn mua thứ nào thì mua?

Rồi cô bán hoa dăm dăm nhìn Tống-Binh, khẽ hỏi Nam-Chân:

- Thưa ông, ông kia là bạn ông?

- Phải! Sao?

- Thưa ông, trông ông ấy bên lên rư con gái.

Nam-Chân cười, quay lại, thấy Tống-Binh vẫn đứng gán gọng, liền gọi:

- Này anh Tống-Binh..

Cô Mai sợ Nam-Chân ôn lại cho bạn nghe câu mình vừa nói, má đỏ bừng, vội vàng cúi mặt xuống:

- Ấy, em lấy ông. ông đừng nói gì đấy!..

Chuyện vẫn vơ một lúc, rồi khi cúc đã cho vào giỏ, tiền đã trả, hai người đứng mãi cũng ngược, lỉnh đường lui. Mỗi người khệ ệ mang hai giỏ cúc, ra đến cổng vườn còn quay lại nhìn. Cô bán hoa đứng trong vườn cúc, cũng trông theo, gọi to:

Chị vẫn mỉm mỉm cười, hai má đỏ hồng trước luồng gió lạnh, vẻ đẹp càng tăng bội phần:

- Được! Các không lo. Thế nào chốc nữa cũng có hai đồng bạc tiêu. Cậu cứ về nhà, để mình chỉ ở đây.

Cậu em ra tới cổng vườn, vẻ gian chi, cốt để hai người khách nghe rõ và không ngờ vực mình mà thôi.

- Chị nhớ nhé! Chẳng mai phiên chợ rồi đấy.

Rồi quay lại nói với hai người:

- Mời hai ông vào chọn hoa, đã có chị cháu, cháu xin về lấy giỏ để đựng cây.

Cô bán hoa cất giọng thanh tho thê:

- Thưa hai ông mua cúc gì?

Nam-Chân tiến lại gần, ngỏ ngẩn hỏi:

- Các gì đẹp như... có nhĩ?

- Thưa ông, ở vườn em, cúc gì cũng

- Vài hôm nữa, hai ông lại xuống mua đào nhà em nhé!

Nam-Chân chạm vào vai bạn:

- Tinh không!

Đi khuất hàng rào, Tống-Binh nhìn xuống hai giỏ cúc, nói:

- Nặng quá... thôi tôi để cúc ở bên đường, ai muốn lấy thì lấy. Quảng nó đi cho rảnh, đem về làm gì cho học sác lại tác nhà. Tại anh đấy mà.

- Thôi, chị khéo đem về làm kỷ niệm.

Tống-Binh lại gắt:

- Kỷ-niệm gì, nó lừa mình nó lấy tiền, con bé kỹ nó lấu lấm. Tinh nghĩa gì.

Hai hôm sau, Nam-Chân lại rủ Tống-Binh đi mua hoa, nhưng Tống-Binh từ chối. Nam-Chân cũng không ép, để bạn ở nhà đi một mình. Lần này, mới đến chỗ giốc, chàng nhìn xuống đã thấy cô

hàng hoa đứng ở vườn ngoài, dựa vào gốc đào chầm chầm cặp mắt nhìn lên đường. Nam-Chân dừng lại ngắm cô Mai, mái tóc mây ón giời vắt khăn nhưng đen nháy (vì hôm nay cô không chít khăn vuông) khuôn mặt dịu dàng, nước da trắng, in trong cái khung trên mầu hồng phấn phớt của cây đào đây hoa. Nam-Chân lại nhớ đến bức tranh của Utamaro, mà chàng được ngắm ở một hàng sơn Nhật.

Nam-Chân xuống vườn, cô Mai cũng ra đón. Rồi ngo ngác nhìn lên đường, hỏi:

- Còn ông bạn ông?

Nam-Chân ra rắng không bằng lòng, hỏi lại:

- Bạn nào?

Mai bẽn lẽn, cúi đầu thỏ thẻ:

- Ông bạn vẫn đi với ông, ông Bình ấy mà.

- Có nhớ kỹ tên ông ấy nhĩ. Rồi lạnh lùng nói:

- Ông ấy không đến.

Cô Mai có vẻ buồn rầu.

Lần ấy, hai người tuy cũng nói chuyện với nhau, nhưng giọng nói cứng cỏi, nét mặt cau có. Lại thêm cậu em ở bên nhà sang, đứng cứ nói bông, thỉnh thoảng lại đưa mắt ra hiệu nhắc chị.

Nam-Chân thì chề thứ cúc nọ hoa gầy, thứ cúc kia hoa rữa, rồi chàng mua khóm nào. Lúc ra về, Mai theo sau đến cổng vườn, Bồng có quay lại bảo em:

- À cậu, cậu về thay nước hộ chị mấy chục bát thủy tiên nhé, Sáng nay chị quên bằng đi mất.

Cậu em ngoan ngoãn lắm, về ngay, Còn Nam-chân thì đoán rằng Mai muốn ở lại một mình để nói câu chuyện riêng gì, đã mừng thầm. Quả thực, chàng đoán không sai.

Mai lại gần, tươi cười nói sẽ:

- Thưa ông, em muốn nhờ ông một việc, chả biết ông có giúp cho không.

- Được, cô cứ nói, thế nào thì tôi cũng giúp.

- Hôm nay, ông không mua hoa..

- Vậy cô muốn tôi mua, Ủ, thì tôi mua.

- Thưa ông, cái đó không hề, ông mua cũng đã nhiều rồi. Hôm nay ông không mua hoa, vậy em nhờ ông tiện xe cho gửi đôi khóm hoa cúc với cành đào của ông.. bạn ông mua hôm qua nhưng còn gửi lại.

Nam-Chân tuy tức nạt người, phần giận cô hàng chỉ nghĩ đến Tống-Binh, phần giận bạn lên đi một mình mà không rủ mình. Nhưng đã trót hứa giúp thì chàng cũng phải nhận lời.

Lúc về tới nhà, Tống-Binh ra đón cửa, hỏi:

- Anh lại mua cúc? Lại thêm cành đào đẹp nhĩ!

Nam-Chân bĩu môi:

- Lại còn vớ?

Tống-Binh ngo ngác:

- Anh bảo tôi vớ cái gì?

Nam-Chân giần giọng tiếng:

- Vớ.. cái gì. Hôm qua lên đi một mình.. rồi mua hoa lại không đem về, bắt người ta phải hầu, lại còn vớ cái gì.

Tống-Binh biết rằng bạn giận lắm. Ân tồn phớt trần:

Giới bóng hoa đào

(Tiếp theo trang 9)

- Thì sáng hôm qua, tôi ngồi bàn giấy rồi anh từ sáu giờ tới mười một giờ, anh không nhớ ư?
 Nam-Chân ngẫm nghĩ, ngẫm người ra... nhưng lúc hiểu câu chuyện, lại càng ghen bạn đây ruột.
 Tống-Bình thì hỏi bạn:
 - Con bé bảo anh cái gì? Cái gì thế? Nó bảo anh đem hộ cho tôi hai giờ các và cảnh đào này à?
 Tống-Bình yên lặng một lúc, rồi mỉm cười, như nói một mình:
 - Tình tứ quá!
 Trong lòng tự nhiên thấy vui chầu chầu
 Nam-Chân thì ngồi chống tay vào cửa, rồi cười mắt bảo bạn:
 - Thế thì con bé giỏi thật, dành lừa anh để bắt mình đem hoa tặng nhân tình nó!

Hôm sau Tống-Bình thấy bạn bày con tức tối, đến sẽ về vào vai!
 - Nay, đi mua hoa đi.
 Nam-Chân quay lại trợn mắt nhìn bạn, nói:
 - Anh muốn đi tìm đi, tôi đi làm gì?
 Tống-Bình sẽ hỏi:
 - Anh giận em đấy à?
 Nam-Chân cất giọng khinh bỉ:
 - Vì có gì tôi lại giận anh? Phải! vì có gì?
 Tống-Bình biết bạn bực tức lắm rồi. Chẳng kéo ghế ngồi lên bên cạnh, rồi thông thả bảo bạn:

- Hồi đùa anh đấy... chứ tôi không đi đâu!
 Chúng ta không nên đi mua hoa nữa vì hai lẽ. Lẽ thứ nhất là anh em ta không nên vì một cô hàng hoa mà đến giận nhau, có khi đến lla nhau. Lẽ thứ hai, là ta chỉ nên coi có bé ấy như một khám cúc ở trong vườn cỏ ta.
 Ta cứ để nó mọc ở vườn thì sang năm ta lại cùng nhau xuống Yên-phụ ngắm nghĩa, vì nó còn ở vườn thì nó còn năm ấy sang năm khác đâm chồi phát hoa, chứ về nhà ta thì chẳng qua chỉ chơi được ba hôm tết, rồi nhị tàn, cành úa, ta chẳng khối vất vào trong cái xe rác qua đường

Vả có lẽ nó chỉ ở vườn thì nó mới đẹp, chứ khi trồng nó vào chậu xé để trong nhà thì vì tất nó sẽ còn đẹp... Vậy thôi đấy nhé. Phải để giành nó đấy đến sang năm.
 Nam-Chân nghe bạn nói xong, ngẫm nghĩ một lúc rồi thở dài, nói:
 - Anh mà nghĩ được đến thế thì tôi phải nghe anh.
 Từ hôm ấy, Nam-Chân và Tống-Bình không đi mua hoa nữa.
 Còn cô Mai chiều chiều nhớ đến người mua hoa, vẫn đứng dựa giới gốc đào trông ngóng. Nhưng người đi không trở lại, rồi tết hết, xuân qua, tình cũng một ngày một phai như hoa đào dần dần tàn rụng trước gió đông...
 Ngày 13 tháng chạp
 KHAI-HUNG và BẢO-SON

Tết
 [1] Tết! Thời bấy giờ đối với tết, tôi chỉ có cái cảm tưởng được giải phóng! Chứ không phải cái lạc thú được cùng gia đình đoàn tụ của kẻ quanh năm xa cách quê hương! Mà cũng không phải cái vui thích hồn nhiên của bọn đồng lứa, vô tư lự. Tôi thực không được sống trong cái thời kỳ ấy tươi tốt của phần nhiều các cậu bé ngày nay.
 Mới lên sáu tuổi đã phải bỏ buộc vào vòng lễ nghi của nho giáo, từ điếu đi, điếu đứng cho chí tiếng nói giêng cười đều theo khuôn theo phép, sai một tí là bị đòn. Ngày nay tôi ôn lại trong trí cái mẫu đời hân học của tôi, thì tôi lại tự ví tôi như cái cây mới nảy cành đâm rễ đã bị đánh trảng vào trong một chiếc chậu xử đất khô, luôn luôn bị người cắt, người xén người uốn, người nắn!
 Vậy bây giờ gần tết, tôi khôn siết vui mừng là chỉ vì tôi sắp được trong vòng một tháng xa lánh thầy, xa lánh cái thời giờ dằng dẳng làm câu đối, xa lánh cái bát lông, cái nghiên mực, cái hòm sọn, xa lánh cái roi chỉ chực vuốt...
 Ngày nay, tình cờ tôi được đọc một

bài đại luận của ông phó báng Hoàng tăng-Bí bàn nên quay về cái lối giáo dục đồng roi mà tôi lại rùng mình kinh sợ, sống lại trong mấy phút cái đời dĩ vãng tôi chẳng yên. Thì đồ rằng ông phó báng bầm sinh có một tâm linh hồn thiết thaech chứa trong một bộ thân thể thiết thaech, nên ông không biết những sự đau đớn khổ sở như tôi.
 Nhưng thôi, tôi hãy xin tạm biệt ông phó báng, cũng như tôi đã tạm biệt quyền sách, cái roi để chơi tết đã!
 Tôi vui thú về tết họa chăng ở một ngày hai mươi tháng chạp là ngày đóng cửa trường.
 Con người ta luôn luôn ở trong cảnh khép nép, nhất là khi tâm trí lại còn non nớt, thì rất dễ tập nhiễm cái tình giới giá: Trong lòng mừng chết đi được, mà lúc tới tiền biệt thầy, từ giã anh em buổi học cuối cùng, tôi cũng cố làm ra bộ mồn tiếc, buồn rầu, đến nỗi thầy phải cảm động bảo tôi:
 - Thôi, anh em con vui về ở lại mà ăn tết. Một tháng thắm thoatch chẳng có là bao. Rồi hai mươi tháng giêng thầy trò ta lại xum họp.

Từ đấy, tôi dẫu đương chơi đùa, trò chuyện vui cười đến dần, mà hề sự nhớ đến ngày hai mươi tháng giêng thì sự vui cười lại biến mất ngay. Tôi ghê sợ cái ngày khai trường ấy đến nỗi chiều hôm 19 tháng giêng, một mình thơ thẩn, lủi thủi đến đền B-ch-linh trong huyện, tôi ngồi trên bờ giếng tôi khóc... Trời đã tối, tôi vẫn không biết, tôi vẫn còn thơ thẩn ở trên bờ giếng... Rồi chẳng rõ tôi nghĩ ra sao, mà tôi dám cả gan bước vào trong đền, mất hẳn cái bản tính sợ ma, sợ quỷ xưa nay. Trên bàn thờ, tôi om... lờ mờ cái bệ gạch quét vôi trắng... tôi sụp lạy, tôi khóc... tôi cầu khẩn cho thầy học tôi mai không đến...
 Lấy thầy, linh hồn thầy đã xa chơi nơi chín suối thầy cũng tha thứ cho trò. Nay trò nhờ trời đã có bộ óc biết xét đoán, trò nghĩ lại thực trò chẳng còn oán giận gì thầy!
 Nay tới ngày tết Nguyên đán, trò về thăm quê, cũng vì theo tập tục, trò đi lễ các nhà thờ, hề khi trò quỳ ở trước bàn thờ thầy, trò không thể không cảm động, vì hình ảnh thầy, cái oai nghiêm của thầy lại hiện ra trước mắt trò... và trò lại thấy này

trong tâm trí những sự cảm giác khi xưa.
 Thưa thầy, một năm, cũng về ngày hôm nay, thầy đến nhà cha mẹ trò dịp lễ mừng năm mới. Lúc đó trò đương đốt pháo tếp ở sân, thoáng thấy bóng thầy, trò bỗng đứng tại lảng người, không tưởng kịp tới sự chạy trốn nữa. Đối với thầy, thực trò như rết gặp sên, như con chuột đứng trước con mèo vậy. Rồi cái tình rút rít, sợ hãi của trò cứ một ngày một tăng tiến, nó ăn sâu vào tâm can, cốt tủy của trò, đến nỗi ngày nay trò đã chịu nhiều ảnh hưởng của nền giáo dục Thái tây, mà cái lòng e lệ, rụt rè của trò vẫn không thấy bớt!
 Thưa thầy, nhưng đó nào phải lỗi tự thầy, vì thầy có muốn đâu trò trở nên một người hèn yếu, tờ tằm thê cho chí linh hồn!
 (Còn nữa)

4-5 Février 1933

tại KHAI-TRÍ TIẾN-DỨC

Thị (Nữ-Công) giúp viện (Bảo An và Hội Quảng-Thiện)

(Xin hỏi thẻ lệ tại trường Việt nữ - 36 D phố bờ sông)

XUÂN

LAN

XUÂN

Ra xuân ngày rộng, tháng dài.
Rủ nhau lá bạc, cây bãi tiêu rao.
Trước chùa hương khói ngạt ngào,
Đám ba công tử thì thảo khăn ai!

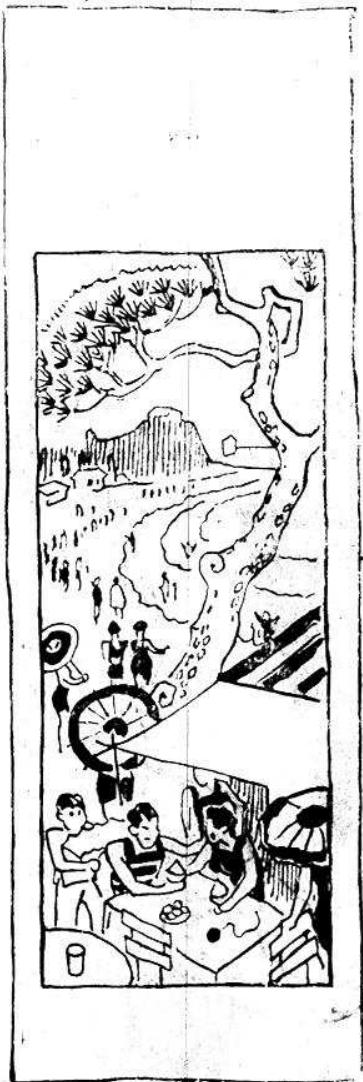
HẠ

Mùa hè trên bãi Đờ-Sơn,
Chiều chiều trai lẹch chờ vờn gái tơ.
Thiếu gì các kiểu «may-ô»,
Thiếu gì mũm mĩm những cô tân thời.

LŨU

HẠ

THU

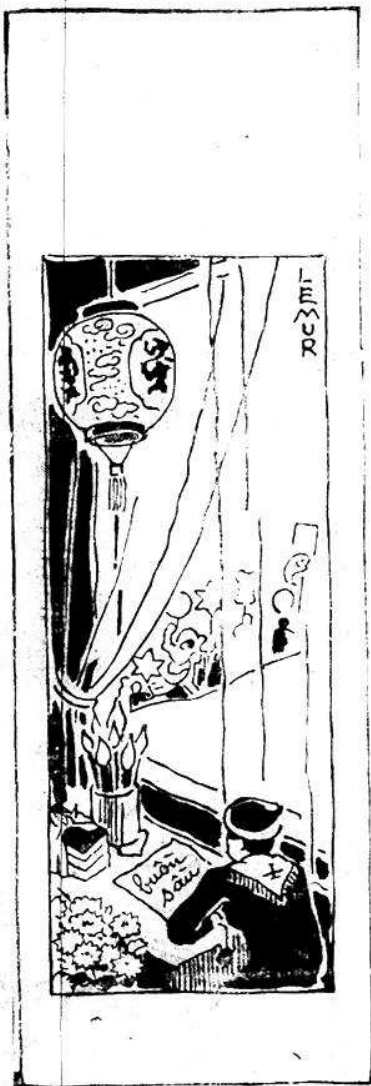
Trời thu xanh, cúc thu vàng,
Hồn thu man mác như vương mối sầu.
Thần thờ ngồi tựa bên lầu,
Tìm văn nhà ngọc phun châu kén tỉnh!

ĐÔNG

Mùa đông gió bắc lạnh lùng,
Gợi tình lâm cẩu, giục lòng lâm cô.
Ngoài đường rộn rịp ô-tô,
Trai thanh lấy vợ, gái tơ lấy chồng!

BÀN THẠN

THU

CŨC

MAI

ĐÔNG

BÔNG CỤC VÀNG

KHÁI-HUNG soạn

Tranh vẽ của Đông-Sơn

(1) «Rồi chúng tôi bắt đầu làm việc, tôi thì sửa soạn các họa cụ, còn cô Hồng thì xếp chỗ cho cô kiều mìn tôi ngồi. Đây! anh ngắm bức tranh ấy đủ rồi».

Trọng-Đức đưa mắt nhìn bức tranh rồi mỉm cười nói rằng:

— À, ra vì thế nên cô chờ đợi đã trở nên có gái tàn thời trong tranh đấy!

— Phải! chính thế.
— Thế bây giờ có ấy đâu?

Văn-Khôi nghe câu hỏi ngồi im, hai tay ôm đầu thở dài:

Trọng Đức thấy thế lại nói đùa: — Thôi anh lại giấu đi một nơi rồi chứ gì!

Họa sư vẫn ngồi im, Trọng-Đức hỏi gắt:

— Thế rồi sao? Kể nốt chuyện đi chứ!

Văn-Khôi lạnh lùng:

— Thế rồi Bé chết!
Trọng Đức kinh ngạc:

— Chết!
Văn Khôi, con mắt lơ dờ nhìn về phía hồ, sẽ nhắc lại như nói với người trong mộng:

— Chết!

Hai giọt lệ từ từ rơi ở má xuống thấm... hai người nhìn nhau... rồi cùng buồn rầu nhắc lại:

— Chết!

Văn Khôi cảm động ngồi lặng đến năm phút, mới kể tiếp, theo được câu chuyện:

«Lúc cô Bé mới tới, tôi thấy có hừng hực ho luôn. Tôi hỏi cô có mệt thì hãy nằm nghỉ, rồi mai tôi bắt đầu vẽ, cũng không sao. Nhưng có một mực rằng cô bị cảm qua quít như thế là thường chỉ trong chốc lát là hết ho ngay. Rồi tôi cũng không lưu ý đến nữa.

Ngày thứ hai trong lúc tôi đang chú mục ngắm cái dáng buồn của cô lúc thì cô lên cơn ho rất kịch liệt. Lúc bấy giờ cái vẻ đẹp của cô lại lúng lúng phần. Con mắt nhà nghề của tôi, lưu hết linh thần vào cái đẹp lộng lẫy ấy để phác vào vải. Đến nỗi tôi quên hẳn sự đau đớn của cô kiều mìn. Mỗi lúc có âm ngực vừa thở, vừa rên, nước mắt chảy ràn rụa tôi mới như chạy lại đỡ cô ngồi xuống ghế.

Ngồi nghỉ một lúc, cô lại tươi tỉnh xin tôi vẽ nốt cho xong. Ngày nay tôi ngắm ra thì tôi đã rằng có

Bé biết trong người ốm nặng, nhưng cố gượng vì sợ nếu tôi không vẽ kịp bức tranh thì có mất món tiền thuê để gửi về cho cha uống thuốc chẳng?

Nhưng hôm thứ ba xong kỳ vẽ buổi sáng thì cô không sao gượng được nữa, tôi phải cùng cô Hồng nung cô vào buồng, rồi tôi vội đi mời đốc tờ.

Hai hôm sau, cô chết. Cô mắc bệnh đau phổi đã lâu, tôi hết sức thuốc thang mà không sao cứu chữa được nữa.

Trời ơi! bao giờ cho tôi hết hối hận! Cô gái nhà quê cổ nhin ho, cổ

Văn Khôi biết ngay là cô học trò, liền vội vàng bước ra. Cô Hồng cúi chào rất lễ phép, hỏi thăm:

— Thưa thầy, tôi đến thăm thầy đã đỡ chưa?

— Cảm ơn cô, tôi đã được khá. Rồi chàng giới thiệu hai người:

— Cô Hồng, ông Trọng-Đức, một người bạn thừa nhỏ.

Hai người cúi đầu chào nhau.

— Mời cô sang buồng bên ngồi chơi sợi nước! Tôi đương thuật cho anh Trọng-Đức nghe câu chuyện cô Bé!

Hồng nghe thấy nói đến tên cô Bé thì ra rắng không được vui và cô về

Trọng-Đức đương muốn nghe nốt câu chuyện, liền nhân lời ngay. Văn-Khôi bậm chửa điện. Một tên người nhà vào buồng:

— Bảo bếp làm cơm có khách!
— Vàng.

Trọng-Đức ngồi hút thuốc là, nét mặt có rắng ngắm nghía. Rồi bước mồm bảo ban:

— Cũng đẹp đấy chứ!
Văn-Khôi không hiểu:

— Anh nói bức tranh!
— Không! cô Hồng ấy chứ!

— Cô ấy thông minh mà lại có tài!
— Không nói tài, nói đẹp kia.

Văn-Khôi nhìn vào bức tranh:

— Đây bức tranh này cũng vẽ cả cô ấy đấy!

Trọng Đức ngờ ngác hỏi:

— Sao bảo hình cô thế kia mà!
— Phải, nhưng cô Bé chỉ có cái mặt, còn thân thể là thân thể cô Hồng.

Tôi vẽ xong cái đầu thì cô Bé đau bệnh. Có ấy chết, tôi cất đũa trọng thể làm lại gửi biểu ông cai Ban năm chục bạc. Tôi buồn đến gần nửa tháng, chẳng vẽ được tí gì, ngày nào cũng ngồi nghĩ vợ nghĩ vãn... chứ thực ra không chắc có phải vì tôi yêu hay tôi thương người mệnh bạc! Mà nay tôi nghĩ lại, tôi cũng không biết tại sao tôi nghĩ vợ nghĩ vãn mãi như thế. Có lẽ vì tôi hối hận chăng? Nhưng xét ra tôi có tiếc cái nhan sắc tuyệt thế kia quá với rời cõi trần đời mà thôi... Tôi âu sầu ủ rũ đến nỗi cô Hồng trước còn kiếm lời an ủi, — cô ấy an ủi tôi mới lại vô lý chứ! — sau chầu cũng mặc tôi với sự nhớ hão thương huyền của tôi.

Nhưng được một tháng thì tôi quên. Công việc hàng ngày lại lâu vào đấy như thường.

Một hôm nhác nhìn cái đầu vẽ trong khung vải, tôi lại nhớ đến bức tranh gửi họ đầu xảo mỹ thuật. Tôi liền nhớ cô Hồng ngồi để tôi vẽ nốt cho xong cái hình người con gái ngồi mơ mộng mà tôi đã phác họa qua loa ở trong quyển vở rập. Chỉ tuần lễ sau là công trình của tôi hoàn thành. Tôi kéo giấy lại bức họa ấy lại là một bức kiệt tác của tôi. Và cái mặt cô Bé đẹp một phần, nay nổi rõ vào cái mặt cô Hồng n lại lảng đẹp bởi phần.

Tôi ngắm nghĩa bức họa ngày nay

gượng ốm, để, hiển tôi cúi về trán lệ bất vong bất diệt của cô, đến nỗi... đến nỗi tắt hơi mà chết...»

Trong phòng lại im lặng như tờ. Hai anh em buồn rầu ngồi nhìn nhau. Hồng Văn Khôi giạt mình, mắt nhìn nhón nhúc, sẽ bảo ban:

— Im!... tiếng giấy!... tiếng giấy đi rón rón!... ở buồng ngoài!

Trọng-Đức nói:

— Làm gì cứ lo sợ như nhà có ma thế?

Liền mở cửa ra buồng ngoài, Văn Khôi đứng tại nghe, thấy tiếng ai:

— Thưa cô, có hai người Văn Khôi?

ngồi nghỉ, rồi cho tôi xin về.

— Xin phép thầy cho em về, kéo nhà đợi cơm, gần bảy giờ rồi... em chỉ cốt lại hỏi thăm tin tức bệnh trạng thầy mà thôi.

— Vàng! thế cô về nhé. Mai mới có đến học! Tôi đã được khỏe hẳn như thường!

Sau khi cô Hồng về, hai người lại cùng nhau vào buồng bên. Văn Khôi nói:

— Anh em xa cách nhau sáu, bảy tháng này. Vậy hôm nay mới anh ở đây sợi cơm soàng rồi ngủ với tôi một tối.

sang ngày khác, bỏ cả công cả việc, rồi đến ngày phải đóng hôn gửi đi Paris, tôi cũng chẳng gửi nữa... Hình như tôi yêu, tôi mê, tôi tương tư người trong tranh, tôi muốn giữ lấy một mình, không cho ai được ngắm tới. Kỳ thực chỉ là cái lòng yêu mỹ thuật, yêu cái đẹp... »

Trọng-Đức mỉm cười :

— Nao tôi có nói gì đâu mà cứ phải phàn nàn mãi thế. Vả yêu mỹ thuật, yêu cái đẹp hay yêu người đẹp cũng chẳng sao kia mà ! Nay người ta đã chết thì dầu anh yêu hay chẳng yêu cũng thế, phải không anh, trừ ra khi anh yêu cả hai.

— Anh bảo cả hai gì ?

— Cả hai người chứ của cả hai gì nữa.

— Bậy !

— Hay họ ghen nhau ?

Bỗng Văn-Khôi chòng chọc nhìn bạn hỏi :

— Anh có tin rằng có linh hồn không ?

— Người ta ại chả có linh hồn !

— Nhưng khi ta chết rồi linh hồn có còn phảng phất ở dương gian được không ?

— Cái đó đề xin nhường các nhà thần học.

— Không, tôi hỏi thật mà, anh có tin rằng có ...

— Có ma phải không ?

— Vâng, có ma !

Văn-Khôi vừa nói dứt lời thì một luồng gió lạnh ở hồ đưa tới thổi tung đôi cánh cửa kính. Hai người thốt nhiên cùng đứng phắt dậy nhìn nhau... Rồi Trọng-Đức cười bảo bạn :

— Bạn này tôi mở cửa nhìn ra hồ, lúc đóng lại quên không vận quần áo, làm bạn tôi sợ thất sắc.

Văn-Khôi cũng cười gượng, ngồi xuống đáp lại :

— Thì anh cũng sợ !

— Phải đấy ! tôi ngồi nói chuyện với anh hết đêm nay rồi cũng đến lấy cái bệnh sợ vợ sợ vằn của anh mất thôi... Nhưng còn câu chuyện của anh ? Hình như anh kể đến chỗ ngắm bức tranh đẹp kia.

Văn-Khôi ngồi bên một người vui tinh, nói đùa luôn miệng, nên dần dần cũng bớt vẻ sợ hãi tác ban đầu, chêng mỉm cười, cái nụ cười mơ màng trong giấc mộng, rồi thoáng thả kệ tiếp theo câu chuyện bở giờ.

« Một buổi chiều, cách đây hai tuần lễ, một buổi ch ữa mưa dầm, gió may. Tôi ngồi ở cái đi-văng anh đương ngồi, bức tranh đề nguyên chỗ ngày nay, nghĩa là ở ngay trước mặt tôi. Tay không lấy gì làm rét cho lắm, nhưng chả có việc gì nên tôi cũng đốt lò sưởi cho đỡ buồn.

Nhìn qua cửa kính ra hồ, mưa phùn che mờ mặt. Đứng xa xa những

Trọng-Đức hỏi vội :

— Có Bé nào ?

— Có Bé trong bức tranh rồi... rõ ràng mặt tôi trông thấy... tôi sợ rằng tôi mê, vội lấy tay nọ véo tay kia... thấy đau... »

Văn-Khôi cảm động không kể được nữa, ngồi cái đầu lẳng lặng.

Trong Đức sốt ruột muốn biết chuyện vội hỏi : mặt anh trông thấy cái gì ?

— Tôi rõ ràng trông thấy người con gái trong tranh thoáng thả d ưới đây, rồi từ từ khoan thai, mỉm mỉm cười, tiến dần chỗ tôi ngồi... tôi kinh hoảng kêu rú lên một tiếng

ngọn cây đường Cỏ-Ngư lơ mờ ảo hiện vào giữa quãng trời nước một màu u ám, trông tựa tựa như một bức tranh lâu vậy.

Trong lò sưởi tiếng lửa reo, điềm tiếng ti tách của đốt than, hồng củi xoan ...

Cánh hồ dần dần lặn vào trong đêm tối. Nghe qua cửa kính tiếng gió sẽ sẽ vù vù... lửa lò sưởi thấp thoáng chiếu ánh vào bức tranh... tôi thấy hơi nặng đầu... môi mặt...

— Sợ... trời ơi !... bỗng có Bé nhìn tôi mỉm cười...

ngất đi...

Năm ngón tay mát lạnh đặt vào trán tôi... tôi nghe mang mang như có tiếng d ịch d ịch bên tai :

— Em đi mà ông đ ịch đ ịch... em Bé đây mà !

— Tôi mê chòng mắt ngồi nhồm đ ịch... Bé đứng bên tôi, vẫn mỉm mỉm cười, rồi bảo tôi :

— Ông quên em rồi sao ? em đến tạ ơn ông đây... thực ông thương em quá đấy.

— Mặt tôi không cử động, chỉ thấy Bé, nhưng quai là người thì chim người

có Bé mà tiếng nói, giọng cười thì lại là tiếng n ai, giọng cười của cô Hồng

Rồi Bé trở ra phía hồ bảo tôi :

— Trời đẹp, anh s ồng trong thế kia mà ông ngồi sưởi ả ? Ông cũng em ra chơi thuyền đi.

Tôi ngước mắt nhìn qua cửa kính thì quả là trời Bạch không còn ở trong cảnh u ám mưa phùn nữa. Trời r ạng cây đường cỏ-ngư, trắng r ầm d ịch d ịch chiếu ánh xuống mặt nước hồ...

Bé cười bảo tôi :

— Thuyền em đi kéo lại chỗ bực rồi, ông chờ em đi một tí nhé.

Bé chạy vụt đi đâu rồi là một phút. Lúc trở về thì thuyền nhô ra một c ờ con gái thướt tha, khăn áo nằm sóng v ượt c ờ thì tôi gặp ở chân đ ề sông Luông vậy.

Tôi ngắm Bé từ đ ịch tôi ch ả rồi nói :

— Em ăn vận thế này trông cũng đẹp, nhưng trời rét mà em đi ch ả thế có lạnh không ?

Bé sẽ nói :

— Không, em không lạnh Gió ờ rét đầu mà em lạnh Gió ờ mắt lắm !

— Nhưng gì em cứ đề nguyên quần áo đẹp, anh yêu hơn

— Vậy anh chỉ yêu quần áo đẹp thôi à ?

— Thôi anh lỡ lời, em tha thứ cho ...

! — Mặc quần áo đẹp thì chỗ sao được đó ?

Giọng nũng-nịu như trẻ con của Bé khiến tôi, nghe có c ờ cảm tưởng là lạ. Xưa nay tôi nói chuyện với phụ nữ kể cũng đi đủ hạng người, thâm có, sơ c ờ, trí thức c ờ, n ữ đ ịch c ờ, t ần c ờ, thủ cựu c ờ, thành thị c ờ, th ần qu ẻ c ờ, thế mà chưa hề có c ờ cái cảm tưởng giống giống như khi ấy tôi đứng trước mặt Bé. Mà có điều này thú nhất cho tôi, là hề tôi ước sao thi được vậy liền. Như là tôi chỉ lo Bé cười nhe b ờ) ráng đ ịch ra thôi, thế mà khi gặp mới th ần kia hé ra ph ờ ngay b ờ ráng trắng nõn ...

(Còn nữa)

HẢI-KHUNG

Phúc Lợi

7.9.11 ROUTE DE HUE HANOI

DIỆM TÂM... TIỆN NHẤT
LÀ ĂN BÁNH TÂY THẮNG
của hiệu

VAN LAN

220 ARMAND ROUSSEAU 220
TEL 621
BÁNH NGON, CÓ HƯƠNG VỊ
ĐÚNG PHÉP VỆ SINH

BA BƯỚC ĐUA LẠI TẬN NHÀ
SÁNG TRƯA CHIỀU

Ngọc có vết!

Tôi không ưa đánh tam cúc, nhưng nề bạn nhận một chán. Ngày lễ, không cờ bạc thì không vui, và trong bạn có mấy cô con gái cũng chơi nên lại dễ vui lắm. Tiếc không có cờ nào xinh, nên lâu lâu tôi dám chán đã bắt đầu ngáp như một ông nghè viên vậy.

Bỗng trong bạn có người nói :
— Kia chị Thảo!
Cô Thảo, một người con gái rất đẹp, cái đẹp tươi tắn mà cô duyên, ghé ngồi vào cái ghế bên cạnh giường, đưa mắt nhìn khắp mọi người. Lúc nhìn đến tôi thì đứng lại, cặp mắt trong đêm đêm, rồi sẽ cúi đầu chào.

Từ lúc có cô Thảo đánh, thời tôi mới biết chơi tam cúc là có thú vị, nhưng nhiều khi tôi có đôi phảo mà người ta lật đôi mã tôi cũng chui, nhiều khi tôi lật đôi mã lên lại xuống ta xuống, làm mọi người cười ò. — Tôi thì bên nhìn có Thảo, nên chỉ nghĩ đến chơi.

Cô Thảo thì hình như đánh tam cúc ít qo lắm, và ngày một lúc đã được hai, ta đồng bạc, heo xu để bữa bạn trước mặt.

Người thì lêu lắt có đồ, người thì bao có đanh giới. Tôi không biết nói gì, nên cũng chím một câu :

— Chân ấy to nhất!
Vừa nói xong thì thấy mọi người như có nhìn không giỡm cười, còn có Thảo thì mặt đỏ bừng, cái gằm xuống, nói vờ :
— Nào nhà cái gọi gì?
Tôi bỡ ngỡ không hiểu ra làm sao.

Sáng hôm sau, khi tôi dậy, điều thứ nhất là nghĩ ngay đến cô Thảo, tôi hỏi sẽ bạn :

— Này anh, cô Thảo người làng này?
— Phải, người làng tôi.
— Con ai thế?

— Con cụ Tuần làng tôi. Anh hỏi làm gì mà cần thận thế?

Tôi cười :
— Không có chuyện gì, thì hỏi vắn vơ chơi, chả vì có gì cả.

— Hay anh lại mê rồi? Đẹp đấy chứ!
— Còn nói, sao lại người đẹp đến thế, tôi đã thấy nhiều người đẹp, nhưng nhìn lâu thì không thấy mũi hơi đẹp, càng thấy mũi hơi giầy. Nhưng cô Thảo! hôm qua tôi có đánh gì đâu, tôi chỉ nhìn thôi, càng nhìn càng thấy

tôi mê cười, như có ý gì. Tôi bực mình, hỏi :

— Sao anh cười luôn thế?
— Anh muốn tôi vào chơi bên cụ Tuần phải không? Thì vào!
Nhưng bạn tôi nghĩ một lúc, rồi nói :
— Không nên.

Tôi lại thất vọng, giận giận bảo bạn :
— Anh như có điều gì muốn giấu tôi; thật ra, chẳng qua tôi thấy người đẹp, thì muốn nhìn, muốn ngắm như ngắm một bức tranh vậy, chứ anh nghĩ như

đẹp, cái đẹp hoàn toàn, không có thể chế vào đâu được.

Tôi khao khát, muốn nhìn mặt cô lần nữa. Hề bạn rủ đi chơi trong làng thì tôi vui vẻ đi ngay. Nhưng chỉ thấy đến chơi nhà khác, khi đi qua một cái cổng gạch, bạn tôi chỉ tay nói :

— Đây là nhà cụ Tuần, nhà cô Thảo... Nhưng bạn tôi không vào, rủ sang chơi nhà khác, thỉnh thoảng lại nhìn

tôi, từ cổ vô thân, kiếm lấy miếng ăn còn vất vả, đâu dám nghĩ đến một cô con gái con cụ Tuần, đã đẹp lại sang, tôi nào dám ty vọng điều gì.

— A ra, anh giận tôi sao?
— Không, nói để anh rõ rằng ý tôi cốt nhìn người đẹp, được nhìn xuống là vui rồi, anh làm như anh sợ tôi nghĩ ngóng cuồng nên phải cần đi.
— Anh không hiểu tôi, anh giận tôi, thì

cứ giận, tôi xin chịu nhưng vào nhà cụ Tuần, thì tôi lại đi định không vào.

Tôi tên tên xem lại một cô Thảo lần nữa, hai lần nữa, mãi mãi, đầu không có hy vọng gì. Tôi trốn bạn, tìm đến công nhà cụ Tuần. May quá gặp ngay cô Thảo đi lễ tuần về.

Ban ngày, trông rõ mặt lại càng đẹp bội phần, tôi ngả mũ chào, cô cũng nghiêng đầu hơi mỉm cười chào lại. Giá tôi nhìn được mặt cô ta rồi lấy làm thỏa nguyện, đi về ngay thì không sao, nhưng tôi lại hom, quay một nhìn theo cô, ngắm cô từ đầu đến chân, bỗng tôi tưởng như người thất vọng, như người mới được vật quý, như tay đánh võ mồi : ra cô Thảo của tôi đơn chân, hai cái chân có to bằng hai cái chân voi.

Bấy giờ tôi mới hiểu vì có gì khi danh tam cúc, tôi nói « chân có to » họ cười rù, vì có gì bạn tôi không muốn cho tôi nhắc lại cô Thảo.

Khi tôi về nhà bạn, bạn thấy tôi có vẻ thất vọng, hỏi ngay :

— Anh lại trốn tôi sang nhà cụ Tuần rồi chứ gì?

Tôi lắc đầu nói :
— Tại tôi không nghe anh!
— Ai bảo anh không nghe. Tôi. Anh muốn tưởng có người hoàn toàn, tôi cố để cho anh tưởng thế. Tôi không muốn anh thất vọng, sợ anh giông cả năm. Bấy giờ...
— Phải, bấy giờ tôi mới biết ở đời chỉ thoáng qua thì còn hay, chứ nếu tìm cho biết rõ thì bao giờ cũng thất vọng.

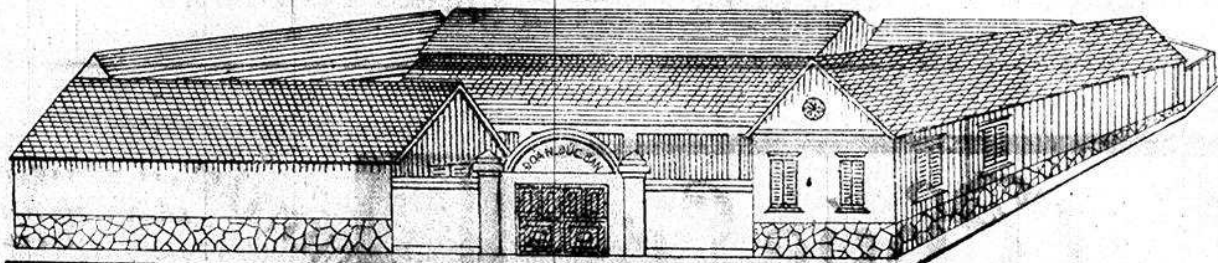
Về sau, mỗi lần tôi gặp người đẹp, thì tôi chỉ nhìn thoáng qua... tôi nghĩ đến cô Thảo.

ĐÀO-SUN

Cửa hàng bán Nước Mắm

32 phố Bờ Sóng hàng Nấu (quai Clémenceau)

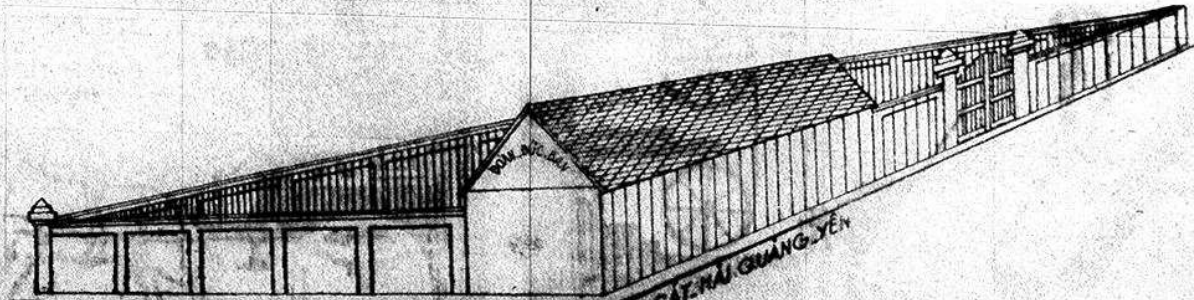
Hanoi

XUỐNG LỘC NƯỚC MẮM TRẮNG CỦA M. ĐOÀN ĐỨC BAN TẠI CÁT HẢI QUẢNG YÊN

Phố Bến Lâu Thủy Rue Maréchal Foch,

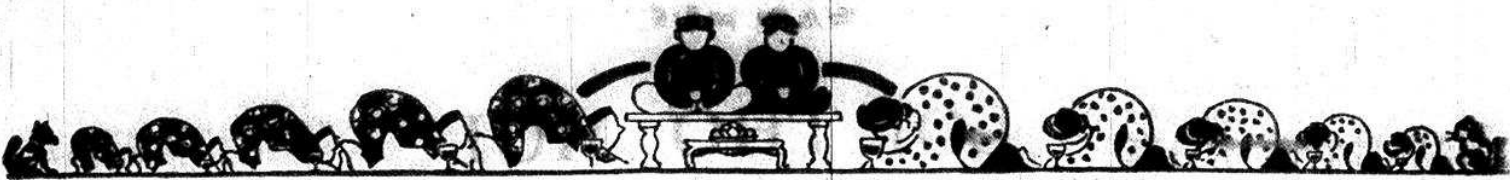
Hajphong

XUỐNG MƯỜI CÁ CỦA M. ĐOÀN ĐỨC BAN TẠI CÁT HẢI QUẢNG YÊN

Cửa hàng và xuống mắm của M. Đoàn Đức Ban quản trị lấy

VUI CƯỜI.

CUỘC THI TRUYỆN « VUI CƯỜI »

Bắt đầu từ số 23 bản báo mở một cuộc « thi cười ». Trong mỗi số, sẽ đăng lên độ bốn, năm bài mà bản báo xét ra là hay nhất.

Hết bốn kỳ sẽ có hai giải thưởng. Giải nhất một năm báo, giải nhì nửa năm báo để thưởng hai bài hay nhất trong bốn kỳ báo kỳ.

Mỗi bài không được quá ba mươi dòng.

Xin để chỗ ở cho rõ ràng, để tiện việc gửi báo biểu.

CUỘC THI TRANH KHÔI HẢI

Mỗi số báo sẽ có đăng vài bức tranh hay nhất.

Hết bốn kỳ sẽ có hai giải thưởng: Giải nhất một năm báo.

Giải nhì nửa năm báo.

Tranh vẽ chiều giải 13 phần, chiều cao 10 phần, có lời chú thích hay không cũng được, miễn là buồn cười.

Mấy lời phân trần

Có nhiều người hoặc bắt chước chuyện cổ hoặc dựa theo chuyện cũ hay chuyện nước ngoài mà làm bài vui cười. Trừ một vài chuyện đã phổ thông ai cũng biết còn thì không tài nào mà kiếm soát cho khắp được, vì lẽ kỹ nên những bài nào hợp phong tục Annam mà có vẻ tân kỳ, đặc biệt, thì bản báo cũng cho là trúng cách.

Phong-Hóa

quan một vài chuyện, nhưng nghĩ mãi chẳng được câu gì mà « tán » cả. Bỗng một con nhện từ trên xà nhà theo sợi tơ vướng xa xuống.

— Bẩm quan, áo quan... Chưa nói rất lời thì con nhện đã theo sợi tơ vướng mà leo lên xà nhà mất. Thấy thừa không biết nói gì nữa, bỗng quay mặt ra đường thấy một cái xe cút kít đương xe một cái áo quan, thầy thừa liền chỉ tay ra đường mà nói tiếp:

— Bẩm quan, cái áo quan kia chắc xe đến nhà người chết!

Của Đ.V.C. Qui Nhơn

Không, tôi có xem đâu

Bà Bắc viết thư cho bạn, đương viết thế thì có cô Hai xem trộm sau lưng. Bắc mới viết vào thư: Thời xin lỗi bạn, để lần sau tôi sẽ viết thêm vì lần này có cô Hai rình xem trộm.

Cô Hai lật đật chạy ra trước mặt bà Bắc mà nói: Ờ, nào tôi có xem đâu!

Của Đ.V.C. Qui-Non

Có chứ

Mẹ — Con ăn bánh có cho em con không?

— Thưa mẹ có, con có cho nó miếng giấy gói để nó xem hình cho vui.

Của Đ.C.T Rue Pav Noirs Hanoi

Ngày sinh nhật

Một đôi uyên ương tân thời đương cùng nhau tri kỷ, Mợ vùng nhớ ra, nũng nịu gục đầu vào vai cậu mà thổ lộ thế:

— Cậu có nhớ hôm nay là bao nhiêu thì? Và là ngày gì không?

— Hôm nay là 13 tây chứ gì mà là chủ nhật, mợ lại muốn đi Bách-thủ phải không?

— Không, em muốn cậu đi đồ-đa mna

cho em cái gì, vì hôm nay là ngày sinh nhật của em, cậu quên rồi à?

— Tôi vẫn nhớ, nhưng muốn đổi lại vào ngày khác, ước gì mợ để vào ngày 31 thì hay lắm.

Của T.V.T Ha-nam

Cái lòng của cháu

Độ lên 6 mà còn ngây ngô. — Một hôm chú Độ chỉ vào đám « lòng mỳ » của Độ hỏi:

— Cái gì đây?

— Cháu không biết.

— Đây là « lòng mỳ ».

— Hôm sau hỏi lại Độ:

— Cái gì đây?

— Cái lòng của cháu đấy ạ.

Của L.C Mao-khe

Hỏi thăm đường

Một chủ khách mới ở Tàu sang, bập bẹ mấy tiếng annam, đến Hà-thành hỏi thăm một cậu bé:

Chủ khách. — Tôi đi ra hàng Pô đường này được không?

Cậu bé. — Sao lại không được, ai cấm?

Của Đ.V.T Cao-bông

Hỏi đường

Một người có tinh hay hỏi trống không. Một hôm, đi đường hỏi một người đi trở lại rằng: « đi về làng X, đi đường nào gần hơn?

Người kia ung dung trả lời: « thử đi cả hai đường, đường nào gần hơn thì sẽ biết.»

Của C.N Kiến-an

Khôn mà kiông ngoan

Trò Nguyễn-văn-Ba muốn nghỉ mà không biết làm thế nào được. Nghĩ mãi được một kế bèn ra nhà *giày thép gọi té-lê-phôn cho ông đốc trường:

— Allo! allo! ông đốc trường X phải không?

— Phải, ai đấy?

— Thưa ông, tôi muốn xin phép ông cho bằng bé cháu tên là Nguyễn Văn-Ba nghỉ vài hôm, ông làm ơn cho cháu phép.

vâng được cháu ở lớp nào?

— Thưa ông, tôi ở lớp nhì ạ.

— Ông ấy à?

— Ấy chết, thưa thầy con quên ạ.

Của N.H.K Rue Ferbl Hanoi

Sự thật mất lòng

Thầy giáo hay có tính quát to.

Trò hỏi: thưa thầy « ta mères là gì? »

Thầy quát:

— Là mẹ mày!

Trò òa lên khóc.

Của N.H.K Rue Ferbl Hanoi

Mua một biểu một

Trước cửa hiệu « trẻ trâu » chủ khách đứng chờ những người đi qua lại:

— Mời các ông, các « pà » vào mua té, mua một « biểu » một.

Thấy rỏ, một bà vào mua vài trăm gói để về bán lẻ. Mua xong, hiệu không biểu gói nào. Người mua đòi:

— Còn mấy trăm gói trẻ biểu của tôi đâu?

— Không tặc nã, mua một thì mới « biểu » mua nhiều không « biểu »

Của N.H.K Rue Ferbl Hanoi

Hỏi thăm

Cụ lý nhà quê, ra Hanoi chơi. Gặp một cậu cũng mới ra tỉnh lần này là một, ông cụ hỏi thăm:

— Cậu làm ơn bảo tôi « vườn bách thú ở đâu? »

— Thưa cụ, cụ hãy bảo cháu về « trại hàng hoa » đi đường nào thì cháu sẽ dẫn cụ đến « Bách thú », vì thầy cháu dạy rằng « Bác » thú ở trại hàng hoa.

Của N.H.K Rue Ferbl Hanoi

Tranh dự thi — Số 17

Hai điệu âm nhạc rất thịnh hành của người mình

Lưu-thủy

Hành-vân

TA TÂY

Xưa nay hàng hóa gì của ta làm cũng có phần kém hàng của tây nhưng áo pullover của hiệu Cự - CHUNG đẹp có phần xuất sắc chàng kém hàng của tây chút vào.

CỰ - CHUNG

68 Rue de la Citadelle Hanoi

Của X.H. Hanoi

Nhanh trí khôn

Một thầy tư lịnh hay hỏi quan những khi ngồi rồi hay kiếm những câu chuyện « làm qua » không đầu. Một hôm vắng việc, thầy muốn làm quá cho

LỜI THƠ MỚI

Trong số báo 14, Phong-hóa đã bàn về những chỗ không hay, không hay vì bị bó buộc vào trong khuôn sáo của lối thơ đường luật. Tác giả bài ấy kết luận rằng « bỏ luật, niêm, đối, bỏ điển tích, sáo ngữ, nghĩa là tóm tắt, dùng bất chước cổ nhân một cách nô lệ. Thơ ta phải mới, mới văn thể, mới ý tưởng ».

Nay bản báo nhận được bức thư của cô Liên-Hương đề gửi cho ông Phan Khôi, nói về lối thơ điệu mới của ông, ý tưởng có nhiều chỗ giống với ý tưởng bản báo. Vậy bản báo vui lòng đăng lên mục văn học và sẽ lục tục đăng các bài thơ mới của các bạn thi nhân. Sau đây, xin đăng bài thơ của ông Phan Khôi và mấy bài của ông Lưu-trọng-Lưu mà cô Liên-Hương có gửi kèm với bài bình luận của cô, để giới thiệu với độc giả một lối thơ mới.

Phong-Hóa

Bức thư ngỏ cùng Phan-Khôi Tiên-sinh, sau khi đọc bài « Một lối thơ mới trình - chính trong làng thơ ».

Phan Tiên sinh,

Cách đây đã lâu, Tiên sinh có đưa trình chính giữa làng thơ một lối thơ mới. Tôi đọc bài ấy, rồi tôi cứ đợi mãi, đợi mãi mà sau Tiên sinh không thấy có ai nói gót theo, mà chính Tiên sinh hình như cũng không buồn giờ dỗi việc ấy nữa. Thế là thôi. Cái « của mới » ấy có lẽ chưa thích hợp với đời này. Mấy muốn đọc giả đã yên trí như vậy, mà bản Tiên sinh cũng đã từng chau mặt giậm chân mà nói rằng ; « Thôi, không ai tra thì ta xếp nó lại đã, đợi khi khác ta lại mang ra ». Thưa Tiên sinh đợi khi khác, khi nào nữa ? Thì ca ta ngày nay đương lúc ngấp ngoài, không còn có lấy một chút sinh khí. Nếu không soạn phương cứu chữa gấp, thì ôi thôi, còn chi là tính mạng của thi ca ? Đứng có nói lấy lắt như vậy Tiên sinh à ! Nếu Tiên sinh cứ giữ mãi cái thái độ tiêu cực ấy thì bon thịnh nhân « rông tuếch » kia còn cứ ca đi hát lại những câu sáo hủ nghìn xưa mà không thấy nở ra được những bậc thi nhân chân chính.

Hắn Tiên sinh cũng đủ hiểu rằng, những bậc chân thi nhân không bao giờ lại chịu đứng trong cái « lãnh thổ » hẹp hòi ngột ngạt, mà có thể đưa thêm hồn người ta lên tận mây xanh phất phất trên những sự nôm na, phàm tục, vật chất hàng ngày.

Những nhà chân thi nhân, thà là chỉ « rặng động » (vibrer) trong mình mình chứ không chịu xuất phát ra ngoài, mà để cho những cái niêm luật khác biệt, làm « đẹp » một cái hồn thơ lai láng mệnh mông. Người ta thường khen Anatole France Tiên sinh trọn đời giữ được cái cốt cách thanh tú của thi nhân, chính là vì lẽ đó. Trong thi giới ta đã thường được mấy người như thế ? Phần nhiều nhà thi nhân cần phải xuất phát ra

ngoài để cho nổi lòng được nhẹ nhàng, hễ hả.

Nếu cứ phải uốn nắn theo khuôn khổ chật hẹp, như hiện hình thi ca nước nhà, thì họ phải thất vọng biết dường nào ! Vậy ta còn ngần ngại gì nữa, mà không mở rộng cái « lãnh thổ » kia ra, để mặc sức cho họ đem những cái thiên tài phú bẩm ra mà đua bơi vùng vẫy. Làm vậy, hoặc giả có kẻ hoài nghi mà bảo rằng : « Phóng túng buông lung quá rồi thành ra lộn sộn, mất cả nề thơ ». Trong cái lúc quá độ, ắt phải như thế, có buông lung, có phóng túng mới có thể phát triển hết những cái rất hay, rất quý, rất đẹp trong mình, tuy có chiều lộn sộn, nhưng một ngày kia thành thực rồi, sẽ trở vào trong những cái nguyên tắc lễ lối, rộng rãi hơn, tự do hơn.

Dám khuyên Tiên sinh nên mạnh dạn một lần nữa mà tiến lên đường

Cái lối thơ mới của chúng ta là đương ở vào cái thời kỳ phôi thai, thời kỳ tập luyện, nghiên cứu. Không biết rồi đây nó có đi được đến chỗ thành công, hay là nửa đường mà bị đánh đổ ! Đó là sự bí mật của lịch sử văn-hóa mai sau ! Dầu thế nào đi nữa, nó cũng có cái giá trị là giúp cho sự tự do phát triển của thi ca, đưa thi ca đến một chỗ cao xa rộng lớn, nó như thúc giục, như kêu khích, như kêu gọi nhà thi nhân ra làm một cuộc cách tân, dầu có thất bại, thất bại vì lòng mong ước quá cao, thì nó cũng đã hiến cho ta một cái công lớn : nó chỉh là một tiếng chuông cảnh tỉnh làng thơ giữa lúc đương triển miên trong cõi « chết ».

Trong lúc ban đầu mà đã vội mong ước có những tay « thầy thợ » chuyên chính (véritables maitres) thật là không thể nào được. Nhưng trái lại, nếu có ai xem thường những người sáng kiến ra cái lối « thơ mới » kia, tưởng e cũng đắc tội với tiền đồ văn học của nước nhà lắm vậy.

CÓ LIÊN-HƯƠNG (Pai-Foo)

THƠ MỚI

Tình già

Hai mươi bốn năm xưa, một đêm vầng
gió lộng mát.
Dưới ngọn đèn mờ, trong gian nhà
nhỏ.
Hai cái đầu xanh, kề nhau than thở :
— Ôi đời là, tình thương nhau thì vẫn
nâng.
Mà lấy nhau hẳn là không đáng.
Đi lên núi, tình trước phụ, sau
Chỉ cho bằng sớm liệm mà đương nhau.
— Hay ! mới học làm sao chó ?

Suông nhau làm sao cho nỡ.
Thương được chừng nào, hay chừng
nấy.

Chẳng qua ông trời bắt đời ta phải vậy.
Ta là nhân ngãi, đâu phải vợ chồng,
Mà tình việc thủy chung ?

Hai mươi bốn năm sau, tình cờ gặp
khách gặp nhau,

Đời cái đầu đều bạc.
Nếu chẳng quen lung, đổ nhìn ra được.
Ôn chuyện cũ mà thôi. Liếc đưa nhau
đi rồi.

Con mắt còn có đuôi.
Phan-Khôi

Đừng dính đầu con thuyền,
Trăng lên đầu ngọn núi.
Đổi cảnh với người yêu,
Cầm tay tôi gan hồi :
— Mộng Vân ơi ! vũ trụ nó bao la,
Nên cười hay nên tài ? ...
Lặng lặng tự Hằng Nga,
Vấn nhìn tôi mà chẳng nói.

Lưu-Trọng-Lưu

Trên bãi biển Giấc mộng tình

Thưa lương, khách đã vắng.
Trời nước mênh mông, duy còn có bốn
mắt nhìn nhau lặng.
Trên cát, vô tình, vạch chữ : Văn,
Ta vạch vừa xong, sóng xóa dần ...

Mim cười, Văn sẽ nói :
« Người yêu Văn hỡi !
Sao người lại quá điên ?
Thần này cũng giệt, nữa còn tên ? »
Hắn tưởng nghìn thu, nhờ bãi cát,
Tan tác, nào hay, vì sóng bạc.
Cây trám năm đưng có đã mang.
Tình nhân chung kiếp đa trang.

Lưu Trọng-Lưu

Lại nhớ Văn

Hôm nay dạy lại bản thân,
Nhìn đám mây chiều, lại nhớ Văn,
Này mây hỡi ! mây chiều hỡi !
Đừng lại đây, chờ ta với.
Theo dấu chim xanh,
Rẽ lối trời tình,
Cây càng đi giờ,
Tìm nơi Văn ở.
Chờ lúc nắng tựa song thưa.
Ngang trời, ta đỡ trận mưa.
Trong cánh song, nắng ngồi ủ dột,
Trên lầu tiêu, mưa kêu thánh thót.
Kêu rằng : « Văn nương hỡi Văn
nương.
Mưa nay, là lệ người thương ».

Lưu Trọng-Lưu

Vì sương thu đỏ

Thế giới bên mình tây lấy say.
Một hàng nân nỉ với gốc cây.
Làn đàn từng trên còn vầng bạc,
Ôi ! cái đẹp nghìn thu, hưởng vì ai thắm
mác.

Lặng im nồng đêm giọt sương gieo.
Cung với sương thu, lệ nhỏ theo ...
Nương bóng nguyệt rẽ lau tìm tới.
Tới tận nắng, cầm tay tôi hỏi :
— Lệ hỡi lệ, vì ai lệ sụt sùi ?
Vân hỡi Vân, vì ai Vân ngắm ngái ?
Nếu phải vì ta, mà thẫn thờ,
Ta sẽ vì Văn lau hạt ngọc ?
— Ô hay ! sao buộc lấy mình.
Em buồn, há chỉ vì anh ?

Này anh hỡi, kẻ tai em gan nhỏ.
Hò lệ đây, vì sương thu đỏ ».

Lưu Trọng-Lưu

Gượng vui

Ngày xuân vừa nở hoa,
Cổ phải rời đi xa.
Bao giờ trở lại, tôi không hay.
Tôi có hẹn có sáng hôm nay.
Gặp nhau lần chót cho khỏi nhớ.
Kẻo rồi đây, biết bao giờ lại gặp gỡ !
Tôi đứng đợi có giới gốc mai.
Chung quanh tôi hoa trắng rụng rơi.
Cổ lừng thừng đến, mặt hoa tươi cười ...
Cổ vui là vui gượng đây thôi.
Chữ lòng tôi đau.
Thì có lẽ đâu ...
Thôi, có giầu tôi làm sao được ?
Vật áo kia vì đi qua vương vương
ướt.
Hay vì thương tôi, thương rõ, lúc
phân chia.
Mà ướt đầm như kia !

Tân Việt

Cái vui ở đời

Một buổi sáng mùa hạ.
Công việc đã xong, người nhân nhũ.
Ngoài vườn vắng.
Giải sen, hoa lốm đốm trắng.
Mấy gốc hoàng lan hương đưa ngạt,
Trên con đường mát.
Ánh nắng như thêu hoa.
Tiếng chim khuyên như sinh ca.
Nóc nhà gạch đỏ tươi.
Hôm nay mới thấy có cái vui.

Tân-Việt

Ngày xuân vắng khách thơ

Năm vừa rồi,
Chàng cang tôi.
Nơi vầng Giáp Mỏ.
Trong tập ùu cổ,
Tôi quay lại,
Chàng ngậm thơ.
Vườn sau chim giục già.
Nhìn ra, hoa đua nở.
Đừng tay, tôi kêu chàng :
« Này này bạn ! xuân sang »
Chàng nhìn xuân, mặt hớn hờ,
Tôi nhìn chàng, lòng vồn vã.
Rồi ngày lại ngày.
Sắc màu phai.
Lá, cành : rụng.
Gian nhà : trống.
Xuân đi,
Chàng cũng đi.
Năm nay, xuân, còn trở lại !
Người xưa không thấy tôi ...

Thanh-Tâm

Xin mách dùm

Trong các người An-nam làm xe, chỉ có hiệu An Thái số 21 phố Nguyễn trọng Hiệp Hanoi mới có xưởng tống rai đủ thợ đồng, thợ rèn và thợ sơn. Công việc làm cần thận giá phải chăng. Đủ đồ phụ-tùng và chambre lợp, vải top mai, vải đưa làm ô-tô và xe tay giá rất rẻ.

KIÊNG

(Hai kịch hai hồi hai cảnh)
KHÁI-HÙNG soạn

HỒI I

Hôm ba mươi tết

Mợ (nùng nịu) - Sáng mai năm

sớm, cậu phải kiêng cho em đấy nhé!

Cậu - Mợ gần lắm! Kiêng với khỏe!

Mợ - Thôi! Tôi biết cậu rồi! Cậu

vẫn minh!

Cậu - Tôi cũng biết mợ rồi! Mợ

bủ lâu!

Mợ - Hừ! Hủ lâu!.. Có kiêng có

lành chứ!.. Thế cái nạn ô-tô đầu

năm, cậu không nhớ à?

Cậu - Nạn ô-tô nào?

Mợ - Cái nạn ô-tô xuyệt chết trưa

bỏ n mớng một đầu năm nay, chúng

minh về quê mừng tuổi thầy mợ

ấy mà!

Cậu - Ủ! Thế sao?

Mợ - Cậu có biết tại sao sảy ra

sự rui ro ấy không?

Cậu - Tại hôm ấy giới mưa giã

ma tai xế của mình lại tay lái non

chứ sao?

Mợ - Không! Không phải! Chỉ

tại vừa sáng bánh mắt cậu đã kêu:

Chết chết!

Cậu (cười ngất, cười ngheo): - Ấy!

Vì tôi kêu chết chứ nên mới chưa

chết, nếu không thì đã chết ngoẻo

rồi còn đâu!

Mợ - Cậu chỉ nói dờn! Lại điều

này nữa: cậu có biết tại sao suốt

năm nay chúng mình cãi nhau luôn

không?

Cậu (cười) - Tại mợ cứ ương-ương,

gan gan quanh năm chứ gì!

Mợ - Cậu ương gần ấy có được

không!

Cậu - À tôi hiểu rồi! Tại hôm

mồng một tết mợ cứ cau-có mắng

đấy tở...

Mợ - Không phải! Tại sáng hôm

mồng một cậu buột mồm nói: Khi

quá!

Cậu - Nói khi quá thì sao lại có

liên can tới sự cãi nhau được?

Mợ - Đã nhậu cháo như khi thì

giữ sao được khối cãi nhau.

Cậu - Còn gì nữa, kể nốt đi.

Mợ - Lại sáng hôm mồng hai,

trong khi tôi đi lễ chùa, cậu bắt

nỏ quét nhà.

Cậu - Nhà bản ngập những xác

pháo chẳng quét để mà thờ!

Mợ - Ấy thế, quanh năm buồn

bán mới lỗ lổ chồng.

Cậu - Khổ lắm, mợ gần lắm.

Mợ - Tôi gần mặc tôi, Nhưng thế

nào mai cậu cũng phải kiêng cho tôi

đấy. Không có thì khổ với tôi.

Cậu - Vàng, thi kiêng. Còn kiêng

điều gì mợ giận nổi cả đi.

Mợ - Khi mới đây, cậu nên mặc

áo đen, bay áo gấm vào ngay, chứ

đừng vân áo trắng, và cậu lúc nào

cũng vui tươi chứ đừng buồn rầu.

Cậu - Hết rồi chứ. Tôi nhắc lại

những điều phải kiêng cho mợ nghe,

hề thiếu thì mợ bảo nhé... Nhưng

mà chả chơi, đề, tôi lấy bút mực

ghi cẩn thận, (cậu vừa đọc vừa chép

vào một quyển sổ nhỏ):

Mợ - Không biết.

(Rời xuống nhà)

HỒI II

Sáng mồng một tết

Mợ (ngồi đánh phấn ở bàn rửa

mặt, quay lại nói với cậu còn nằm

ở giường): Năm mới, mừng cậu

vạn sự như ý!

Cậu - Ý tôi chỉ muốn ngủ xuối

ngày. Vậy chắc trong một vạn sự

mở tôi được sự ấy như ý!

Mợ - Ấy! năm mới phải dậy sớm

cho may mắn chứ.

Cậu - Vàng, thi dậy cho may mắn.

(Rời với mở túi lấy quyển

sổ con mở ra đọc):

Mợ - (cười gương) Hôm qua, không

chép, nhưng cậu chiều em cậu cứ

kiêng cho.

Cậu - Vàng thi kiêng. Mợ bằng

lòng nhé.

Mợ - Mời cậu đi rửa mặt.

Cậu - Nào có thắng nồm nào nỏ

thò mặt lên đâu?

Mợ - Ấy, cậu lại quên rồi.

Cậu - Quên gì?

Mợ - Sao cậu không kiêng?

Cậu - Kiêng cả chữ nồm à? (mở

sổ đọc thực nhanh):

Một là chết chửa, hai là khi qua,

ba là quét nhà, bốn là áo trắng, năm

là mếu-mào. (Rời quay lại mợ, nói):

Đấy mợ coi không kiêng nồm.

Mợ - (tức quá, nhân mặt, và buột

mồm nói): Tôi cũng đến khổ với

cậu. Đong một tí thì mở sổ.

Cậu - Ô kia, mợ nhân nỏ kia,

kiêng. Mà sao mợ lại nói khổ qua.

Mợ - Nhưng cậu trêu tức tôi, làm

tôi phải phạt cậu.

Cậu - Kia sao mợ lại phạt cậu, năm

mới phải vui cười chứ.

Mợ - Giờ ời! gần ời là gần... Năm

mới người ta, làm người ta giống

quanh năm mất thôi.

Cậu - Có mợ làm giống tôi thì có,

sao năm mới mợ đã ki kéo tôi mãi

thế?

Mợ - (tức uất lên) Khổ nhưng

mà cậu làm tôi đến chết mất.

Cậu - Kia, mợ kêu chết (đọc): một

là không được kêu chết chửa, sợ mặc

nạn ô-tô.

Cậu - (thấy chồng đọc, cau mặt):

Rõ khi.

Cậu - (nghiêm nhiên đọc) Hai là

không được nói khi quá, sợ quanh

năm vợ chồng cãi nhau.

Mợ - (giận quá phát khóc, bỏ chạy

xuống nhà dưới)

Cậu - Mợ... Mợ... sao mợ lại mặc

áo trắng? Hay vân áo đen vào đã, rồi

đi đàn hãy đi.

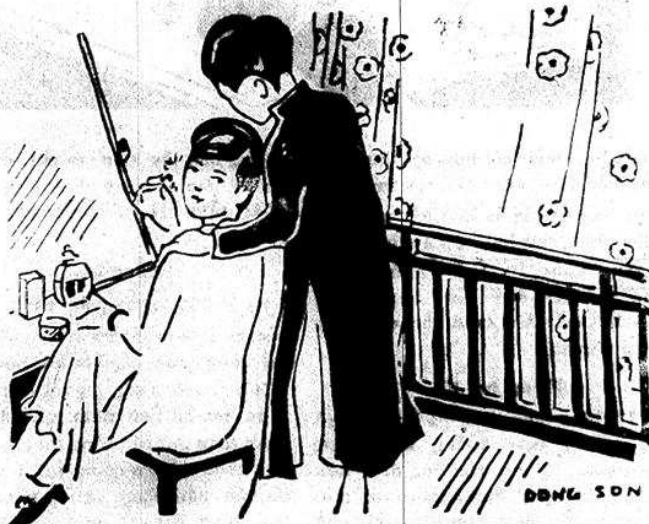
Cậu - (ở lại một mình trong buồng

ôm bụng cười rừ rừ)...

Hạ màn

KHÁI-HÙNG

11 Janvier 1933

ĐÔNG SƠN

!Một là: Không được kêu: Chết

chửa, sợ mặc nạn ô-tô.

Hai là: Không được nói khi quá,

sợ quanh năm vợ chồng cãi nhau.

Ba là: Ba ngày tết không được

quét nhà, sợ buồn bán lỗ vốn.

Bốn là: Tết không được mặc áo

trắng, sợ... sợ gì mợ?

Mợ - Cậu điều mãi.

Cậu - Không, tôi có điều đàn!

Vậy: bốn là: tết không được mặc

áo trắng, sợ... sợ xảy ra sự không

hay, phải không mợ?

Năm là: Phải vui cười, không

được mếu mào: sợ khóc quanh

năm, phải không mợ?

Bốn là tết không được mặc: áo

trắng. Thi mặc áo đen (vân áo đen

đứng dậy, ra chỗ mợ ngồi, vỗ lên

vai nói): Năm mới chúc mợ cuối

năm sinh em gái.

Mợ (cổ giữ tươi cười) - Năm mới,

sao cậu lại vỗ vai em?

Cậu - Kiêng cả vỗ vai à? Sao hôm

qua, mợ không đọc cho tôi chép?

Mợ - (vân tươi cười) Năm mới

không nên đùa, phải đứng đắn chứ.

Cậu - (làm bộ ngờ ngạc) Thực mà

Tôi đã chép cẩn thận đủ cả những

điều kiêng. Đây sổ đây, mợ mở ra

mà xem, không có nói kiêng vỗ vai

mà.

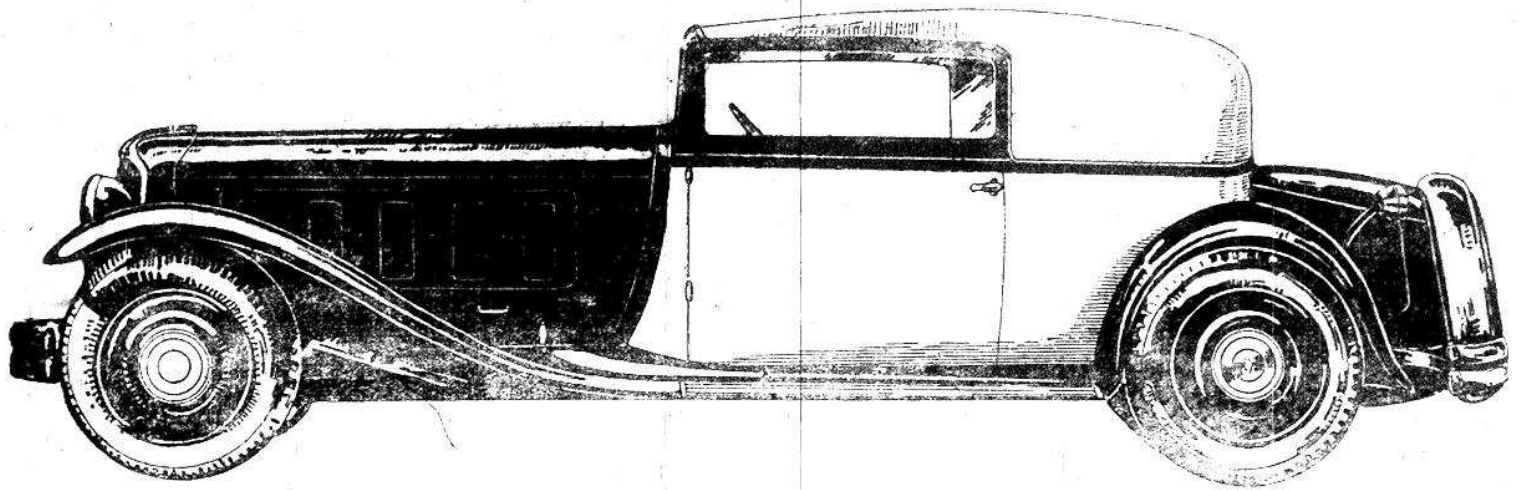
HUẾ DẪN

NHÀ TRÔNG KẸNG
16 HÀNG ĐA GIÁP HANG ĐÔNG

CHUYÊN MÓN
TRÔNG NGỒ, CHƯA RẰNG
ĐUỐC NGỒ, VÁN QUẪN
CƠ BẢNG CHỮNG CHẾ ỚPIAN
VỀ, LẮT LÔNG VIỆC HẠT CÁN
THAY VÀ HỒ & CHONG

HUẾ DẪN

**CHÍNH THỰC XE CỦA PHÁP
MÀ CÁC NGÀI HOAN NGHÊNH HƠN CẢ**

Xe Nerva Sport

hiệu RENAULT

8 máy một hàng

STAI

HANOI-HAIPHONG

BẠI-LÝ ĐỘC-QUYỀN

Ba Éch ăn Tết

Ba mươi tết.

Ba Éch xoa tay, nhìn chung quanh mình, lấy làm vui sướng lắm. thính thoảng lại giờ hộp thuốc lá ăng-lê, lấy một điếu, hút một hơi giải rồi tùm tùm cười một mình. Vợ đương sửa lại đĩa hồng, nhìn thấy chồng ngồi ung dung, ngửa mặt muốn nói nhưng lại ngẹn ngừng như còn nê

Ba Éch thấy sắc mặt vợ khác, biết ý, giả vờ nhìn lên bàn thờ, ngắm cảnh hoa đào khắng khiêu trên miệng lọ độc bình, con mắt lại ra ránh nghĩ ngợi, rồi cười mà bảo vợ:

— Nay vợ em, chưa có thủy tiên.

— Ờ... mà lời đã bảo cậu biết mấy mươi lần, cậu cứ ngồi như ông Hàng!

Nói được một câu đay chông, như há được cái uất ức ban nãy, bà vợ dụi nét mặt đưa cho chồng thìa khóa lấy tiền mua hoa.

Ba Éch qua hàng Đào, vào hiệu mua chùm nho ăn, rồi rẽ vào người anh em. Thấy bạn đương bỳ hoáy rửa mấy củ thủy tiên, ba Éch nhìn qua rồi nức nở khen đẹp, ông bạn trong lòng thư thái, nói:

— Ấy nhà tôi nó tíu đấy!

— Bác gái khéo tay quá, chỉ có nhà tôi là đàng vị, tíu có năm củ, mà đã nở cả năm, làm tôi ba mươi tết rồi, còn phải đi sắm thủy tiên.

— Thôi bác đừng vẽ nữa, mua bây giờ thì còn củ nào đẹp, tôi tíu hơn hai mươi củ, bác trọn lấy đăm củ.

— Sợ làm phiền bác.

— Có làm gì cái quái ấy! chỗ tôi với bác...

Ba Éch đem thủy tiên về, vợ trông thấy khen lấy khen để rằng mua hoa sành. Ba Éch chỉ cười không nói gì.

Mồng một tết

Chuông đồng hồ đồng dặc buông tám tiếng.

Vợ ba Éch thấy chồng còn nằm

trong chăn, không buồn giậy, tức bực lắm, nhưng sợ giống nên tươi cười bảo nhỏ:

— Giậy đi cậu, lười thế thì giống cả năm.

— Chính thế. Được ngủ trưa cả năm còn gì sướng hơn...

Nói xong, ba Éch lại lấy chân chum đầu làm một giấc nữa, mãi đến bữa cơm sáng mới giậy.

Ăn xong, ba Éch khăn áo chỉnh tề đi mừng năm mới họ hàng quen thuộc. Đi đến đâu, ba Éch cũng đề ý đến quả mít xem có thứ nào lạ và ngon. Ai đã biết ba Éch sinh ưa đồ ngọt cũng chắc ngày hôm ấy ba Éch

bắt lại người khác chi, cũng thú cả. Tối hôm ấy, ba Éch còn nhớ mãi, nhớ cô Thu, xinh mà đôn, nhớ cô Hiền như ml mà dễ bảo, nhớ cách tiếp đãi của chị em hết lòng chiều ba ông khách xông nhà... vui về túy lúy, đến gần sáng, khách mới giờ ra về. Lúc phân ly, tình ân ái mặn mà đậm thắm không nở rời tay.

Ba Éch bỏ cổ tay cô Hiền ra, gọi chị em lại, thò tay vào túi lấy ví tiền. Một ông bạn nhanh nhẩu cũng lấy ví ra:

— Thôi, ông đề tôi giả cho.

Ba Éch ung dung nói:

Thôi thôi thôi thôi... ông cứ giả d cũng được.

ít ra cũng phải một bữa hội thực ăn cho thỏa thuê, uống cho say sưa, vốn là sở trường của ba Éch, về môn nào không biết, chứ hai môn ấy thì không ai sánh bằng ba Éch, những nhà được ba Éch đến chơi, hôm mồng một tết, thầy đều cười gằn mà công nhận như thế.

Mồng hai tết

Tối hôm mồng hai, ba Éch đến rủ hai người bạn xuống khai trống dưới sớm chị em. Hai ông đều hơn hử xin đi ngay: đầu năm được mời đi nghe hát còn gì thú bằng, mà chả cứ gì đầu năm, lúc nào được nghe

Ông bạn lấy tiền ra chi, cười nói vui vẻ lắm. Nhưng nhìn kỹ ông mới nhận rằng cái vui của ông là cái vui gương...

Mồng ba.

Ba Éch ra chùa vãn cảnh, nhưng báo ba Éch ra ngắm các cô đến xin thẻ cũng chưa chắc là lời nói ngoa. Hồi 9 giờ sáng, người đến lễ đã thưa mà ba Éch nhìn mãi đã sinh chán toan giờ về. Bỗng thoáng thấy ở cửa chùa một cô con gái nhà quê, tuy ăn vận nâu sồng nhưng khuôn mặt trái xoan, hai con mắt liếc như trời mùa thu... ba Éch ngăn người ra

nhìn... rồi mỉm cười, nghĩ ra được một kế, liền chạy xuống nhà bếp, lấy một cái mũ thổ địa. Lúc ba Éch lên đến cửa thì cô kia cũng vừa bước lên thềm, ba Éch đợi ngay mũ lên đầu, nhảy lên bệ, hoa chân múa tay quát tháo rầm rĩ. Cô bé tưởng bóng cậu đã nhập vào ba Éch, vội khép nép đến ven bệ, hai tay vái. Chợt thấy ba Éch lấy hai nén hương đốt rồi từ tốn nói:

— Cậu giao cho đây nhé.

Rồi ba Éch nắm lấy tay cô con gái đưa cho cô nén hương nói tiếp theo:

— Tiểu muốn gì cậu sẽ cho... có muốn lấy chồng không?

Ba Éch vừa nói vừa trông cô à cười. Cô bé then, hai má đỏ hồng, nhưng cũng mỉm cười.

— Tiểu là gì, ở đâu?

— Tấu lay cầu, tiểu tên là Lan...

— Tên hay đấy, song số tiểu phải

lấy lẽ... rồi ba Éch lấy tàn hương giấp vào tay soa lên chín củ bé...

Ba Éch đương lán la hỏi truyện thì nhiều Bình bước vào trông thấy ba Éch đương lên đồng, nhiều Bình lấy làm la nói to:

— Cậu ba mà cũng lên đồng à?

Cậu ba quay lại, cả cô bé cũng quay mặt lại. Nhiều Bình, quen mồm chào ba Éch rồi nhìn cô bé.

Ba Éch nghe được câu hỏi liền «thăng» ngay

Ba tháng sau, ở làng ba Éch có đám cưới nhỏ. Hồi ra mới biết ba Éch cưới vợ lẽ, cưới có con gái con nhiều Bình — Có người lần thân hỏi vợ cả ba Éch có bằng lòng cho chồng cưới vợ lẽ hay không, cái đó phải hỏi vợ ba Éch hay ba Éch mới hiểu được.

TU LY

NATURE ART

34 Rue des Stores HANOI
TEL. N° 893

CƠ NHẬN

Vẽ các kiểu này kiểu nhà. Tinh vẽ đất cát và cầu cống, vẽ truyền thần sơn, mực và thuốc. Lìu bườg họa bằng sơn trên và vôi. Sơn cửa nhà và quét vôi. Vẽ quảng cáo và biển giao hàng vân vân.

ANH MỸ-THUẬT
Hiệu Khánh-Ký Công-tý

3, Rue Bergnis Desbordes (Phố Tràng Thi số số cầm Hàng Trống)

Đã nổi danh ở Pháp và khắp cả cõi Đông-dương

Giá Quảng Cáo

Ảnh 13 x 18 cả khuôn và sous verre (Theo kiểu bên) 2p.00 1 cái

Ảnh 18 x 24 cả khuôn và sous verre (Theo kiểu bên) 3p.00 1 cái

Chuyên-môn làm ảnh Phóng Đại

30 x 40 cả khuôn gi: từ 5p.00 đến 9p.00

50 x 60 - id - - 8p.00 - 15p.00

60 x 100 - id - - 15p.00 - 30p.00

Đại-lý: FILMS AFFA

BUC TRANH VÂN ..... CẦU

Giới thiệu « sách xem tết »

Tết đến, các nhà xuất bản đua nhau bán « sách xem tết ». Sự đó đã thành một cái lệ — nhưng tôi tưởng không cứ gì tết, không cứ gì xuân, cứ hạ, thu, đông mà ra « sách xem tết » cũng được, có khác gì đâu!

« Ai muốn biết tin tức thế giới, tin tức nước nhà — ai muốn biết ý kiến của ông Quynh, ông Vinh, ông Trần-trọng-Kim thì nên mua « sách chơi xuân » của Nam ký thư quán.

« Ai muốn biết ông Lăng giỏi thế nào — ai muốn biết ông Lăng khóc ra làm sao thì nên mua « sách xem tết » của Tân Dân.

Ông Lăng chưa nin đâu!

Năm mới, bác Tư Ly chúc mừng cho ông Lăng mau ăn chóng lớn và đỡ quấy. Tết mà ông Lăng có thời đâu : trong « sách xem tết » ông ăn tết năm nay, nhưng ông nhớ tết năm ngoái, rồi ông sụt sùi kể lẽ nào là không về nhà được nên ông buồn, nào là phải xuống dưới ông Đốc để khỏi phiền quan Phán và các cô trên ấy... ông kể, ông khóc, đến nỗi ai cũng thương.

Khổ cho ông Lăng! Năm mới năm me mà ông còn buồn vậy — tôi cũng buồn thay cho ông.

Ông Lăng làm thơ

Trong bài « nhớ tết năm ngoái » « sách xem tết », ông Lăng hồi thơ lại láng, cảm vì xuân nên « vựt nghĩ » ra hai câu thơ:

« Bức tranh vân cầu treo rồi xóa,
« Giành nợ tang bồng trả lại yay!

Vì ông Lăng « vựt nghĩ » nhanh quá, nên ông quên không nhớ đến hai câu thơ vịnh nhà hát Sân-nhiên năm xưa:

« Bức tranh vân cầu treo rồi cuốn,
« Một cuộc tang thương xóa lại bày!

Nếu chúng ta không nhầm, thì hai câu giởu cũng hơi hơi giống hai câu trên. Mà nếu chúng ta không nhầm thì cái « vựt nghĩ » ra của ông Lăng nó cũng lâu lâu thì phải.

Thơ xuân

Trong « sách chơi xuân » của Nam-ký, ông Á-Nam vì xuân làm bài thơ xuân rất hay, rất mới:

« Một đời được mấy gang tay,
« Một năm được mấy mươi ngày là xuân!

« Gặp xuân ta phải chơi xuân,
« Kéo mai hạ tới thì xuân không chờ!

Hay tuyệt! Câu đầu, cả ý lẫn chữ là câu sáo cũ.

Câu thứ hai cũng hay như câu thứ nhất.

Câu thứ ba cũng hay như câu thứ hai.

Còn câu thứ tư không hay thì là của ông Á-Nam!

Vui— buồn

Trong « sách chơi xuân » của Nam-ký có bài « vấn đề rượu ». Vấn đề rượu, tác giả cho là một cái đầu đề « để vui tai trong mấy ngày xuân ».

Nếu « vấn đề rượu » là một cái đầu đề vui, rất vui — thì « sách chơi xuân » lại là một cái đầu đề buồn, rất buồn. Mà buồn thật!

VIỆT-SINH

THƠ TẾT

Tết đến sau lưng rồi,
Nghĩ nóng nổi má sọc.
May áo quần cho con,
Sắm kim cương quá vợ.
Nào lễ tết ông thầy,
Nào chi công kẻ tớ.
Mặt trăm thước bà già,
Thằng rưỡi lưng cô dũ.
Ông tiền đâu, bỏ ra,
Rồi mua thêm bát họ!

Cái lực nước ta mà!
Anh em đừng nhân nhố.

Tương quết oái trằng tinh.
Đàn toàn cầu đối đỏ;
Trồng cây nêu cửa sân,
Vẽ cái cung trước cửa;
Thúi tiền, mùt, rượu mài,
Cánh hải-dương cảm lợ.

Rồi ba, bốn, năm ngày,
Ngày nào cũng làm cỗ;
Trong họ mạc xa gần,
Chú, cô, gi, cậu, mợ,
Ngoài anh em tâm dơi,
Lại con bạn bè nữa.
Nhà họ đến nhà kia,
Tập nập như đi chợ.

Mỗi người khách lại chơi,
Là một tràng pháo nổ.
Cốc rượu hay chén chè,
Chức vai câu sáo cổ!

Cuối năm để con gái,
Tặng phúc cả tăng thợ.

Quanh năm vất vả nhiều,
Tết ăn chơi cho bỏ.
Mấy ngày tuyết phong lưu,
Rồi kéo cây già nọ.

Thật buồn cảnh tranh này,
Người khôn nên của khó.
Khấp sĩ, nông, công, thương,
Làm gì cũng thua lỗ.
Anh em nghĩ mà xem,
Thời xa hoa phải bỏ.
Chăm công việc làm ăn,
Nợ nần mới hồng cũ.
Lẽ thời cũ khư khư,
Củ đời còn khô sủ.

Nguyễn-Lê-Bông

Ngày xuân khai bút

Nhân được nghe một bài thơ khai bút, xin chép lại, cho rõ cái « ngôn » của người mình, cũng cũng thích hợp với bốn cái trong năm cái « tinh hoa » vậy.
Vận kiến từ xưa đã hết rồi,
Ngày xuân gặp hội thơ ăn chơi;
« Rượu chè túy lúy say cùng bạn,
« Cờ bạc vung vỉnh do với đời.

« Khiến hững dao non râm bầy chi,
« Thừa nhân thuốc sỏi một vài hơi.
Phong lưu như hề phong lưu thực,
Làng tiếng nam nhi một góc giới...

Tào-Thị thuật

— Đồ ngu. Đồ ngốc... tao đã bảo mày mớng một tết không được chứ! mẻo mắng chó mà sao mày không nghe. Rồi thật đồ ngu như lợn, đồ giết như chó.

Thiên Hòa Đường

(tên Hứa-gia-Ngư y quán)
20 phố hàng Đường Hanoi

Bản đường theo cổ pháp tư chế ra các thứ bào chế, cho đơn bốc thuốc và cao đan hoàn tán. bản đường lại làm đại-lý cho mấy nhà danh y ở các tỉnh thành Thượng-hải, Quảng-dông, Hương-cảng, lại bán cả các thứ sâm, nhung, quế, yến, chân châu, mặt gấu, sà hương, sừng tê giác, sừng linh dương v.v... giá bán phải chăng, các ngài chiếu cố lấy làm hoan nghênh.

Trong hiệu có ông Trung y Hứa-gia-ngư xem mạch lâm thuốc, chuyên chữa nam nữ lão ấu các chứng nội thương ngoại cảm và đàn bà, Thai

tiền sản hậu, điều kinh, bạch đới với trẻ con các chứng, đẹn, sỏi, cam, tích, kinh phong v.v... rất là hiệu nghiệm.
« Nhà tiên mới đi xem mạch 1p00 còn những người lao động đến tận nơi xem mạch không lấy tiền.

Thơ con Cóc

Ông Công luận trong báo Thực-Nghiệp có nói đến bài thơ « con cóc » của tôi. Ông nói là ông không hiểu, ông lại bảo : trên đàn ngôn luận không phải là nơi đóng hải kịch.

Ông Phan-Khôi trong bài « địa vị khởi hải trên đàn văn » có viết :

« Có thông minh mới nói ra được câu bông lơn có thú vị, mà cũng duy thông minh lắm mới biết người thấy cái thú vị của câu bông lơn hay, chứ còn nói chơi không biết, nói thiệt không hay, thì duy có ngu dốt mới như vậy, dẫu ấy là đàn bò sủ!

Câu này xin đem tặng ông Công-Luận — mà cũng vì thế nên không muốn nói đến ông Công-Luận làm gì nữa.

Vậy thì chỉ nói đến bài thơ của ông Phương-Lang và xin chép lại bài thơ ấy ra đây lần nữa :

Mặt bảo sao chưa lau?
Con ra lấy cái chậu
Đồ nước mang khăn mặt,
Mau!

Thơ như thế sao gọi là thơ được. Đó chỉ là mấy câu sai con mà nói văn. Bài sai đây tờ của Ông-như-Hải cũng chỉ là mấy câu sai đây tờ mà nói văn và đúng khuôn phép niêm luật. Nó cũng chỉ như thơ con cóc mà thôi.

Trên đàn ngôn luận không phải là nơi đóng hải-kịch nhưng chính ông Phương-Lang đóng m t vai hề mặt nạ, ông không biết. Không tin, ông Phương-Lang cứ đọc bài thơ đó cho các bạn thân của ông nghe, Nhất-Linh lại xin bắt chước ông Phương-Lang làm bài thơ như thế nữa :

Lạc quan
Trông vào nồi, cơm hết
May còn miếng cháo ròn,
Ăn với cá kho mặn,
Ngon.

Mừng khỏi bệnh
Tay tôi mụn ghẻ đầy,
May sao gặp thuốc hay,
Đói được một tuần lễ,
Khỏi ngay,

Chắc ông Công-Luận phục hai bài thơ này lắm, vì theo ý ông tôi đã tránh được những tiếng cao nhã (mots nobles) mà toàn dùng cái giọng thông thường (langue vulgaire) đi thẳng một hơi tới trái vó còng. Lại theo ý ông, Nhất-Linh này làm được hai « bài thơ » đó thì nên cứ làm thơ như thế mãi, dù chân lở dầm phải gai cũng chớ có trùn gan trên con « đường thi bá văn báo »

Nhất-Linh

Ngày xuân

ĐÈN HIỆU LẠC XUÂN

số 55 Phố hàng Bông

ăn cơm tây

Thượng-Xuân

Ai số chúng ?????

Có riêng 200 số biếu các ngài có xe đạp đem đến sơn và mạ, hoặc mua hàng ở hiện Đông-Mỹ, từ 8p.00 giờ lên.

Số đầu: một cái xe đạp đáng giá 50p.

Số thứ hai: một cái xe đạp đáng giá 30p

ĐÔNG-MỸ

Nickelage — Emaillage au four

Réparation des Cycles

N. 54 Rue du Papier Hanoi

Tự vưng hoạt kê

Thủy tiên: là một củ hành Tây ở bên Tàu đem sang bán cho An-nam chơi tết.

Pháo: là súng cối say của người An-nam dùng để bắn ma.

Cây nêu: là một cây tre trên có cái chổi lông gà dùng để quét giời cho sạch.

Bánh trưng: là một thứ bánh ngày thường ăn ngon, ngày tết ăn không ngon.

Mứt bí: là một thứ mứt của cụ báng Hoàng.

Câu đối tết: là giấy đỏ có viết chữ tàu để che cột mọt.

Mũ thổ công: là một cái mũ để ông Thổ công đội, mà ông ấy không đội bao giờ.

Vàng: là một thứ vàng để người chết tiêu, mà không thấy họ tiêu bao giờ, chỉ thấy mình tiêu tiền đi.

Con người vợ vắn

Tặng Trần-bình-Lộc

Tên đường vắn một người vợ vắn,
Không cửa, không nhà, không nơi trú ẩn.
Bến phượng trời xuôi ngược bấy lâu nay.

Tối ta mượn đũa lược lới đây,
Đến đâu đó mọi người đều xưa xuôi.
Người ấy nhét hai tay vào dầy túi,
— Tài rỗng không mà lòng cũng rỗng không.

Lá gót tron trên đá, ngừng đầu trong,
Nhưng cảnh tượng vô hình cho kẻ khác.
Cơn gió thổi... lá bông rơi lác đác,
Roi theo loạt nước động trên cành.
Nhưng cây khô đã chết cả màu xanh,
Trơ còi phất lạnh lùng tế tài đây.
Chờng niên lì lựu bông vô tình ngó thấy,
Cửa nhà ai hé mở Liễn nom vào;
Dưới ánh đèn lộng lẫy khóm hoa đào
Đang say đắm quên lấy màu hương — khời;

Nét khảm tử tề, chữ vàng câu đối,
Mấy chôn cây xanh, mấy cội thủy tiên.
Thước hiện ra một cảnh bình yên
Và âu yếm, và êm dềm, và đầy đủ...
Mưa vẫn gội. Xà-xà-tràng pháo nổ,
Như phá ton tề tịch tịch đêm khuya.
Ngành mặt đi, rồi lại bước chân đi.

Hỡi người! bạn! An-h định về đâu đó?
THẾ-LỮ

Tiền ông Táo

Hôm nay thông chạp buổi hôm-ba
Kính tiễn Ông lên Pác-Đầu-Tòa
Một bộ mũ giầy mừng Tết mới
Hai còn cá chép cười đường xa
Điều hay cứ việc tàu lên hồ
Sự lễ xin đừng giữ giới ra
Tin chủ thành tâm Ông có xét
Xin Ông ngoảnh lại thế-gian nới

Cảm xuân

Cho hay cái bệnh của nhà văn
Xuân đến sao mà cứ cảm lần?
Sấm Tết hao tiền lo sót vở
Làm thơ tặng vận nghĩ bàn khoăn
Nắng mưa thay đổi người ngày ngắt
Kính lễ buồn lênh lúc khó khăn
Cảm nhất chi em nhân vật mới,
Sắc xuân lộng lộng, chóing tâm thần

TỬ-MỸ

Người lịch-sự tìm đến:

TAN - MY
TAILLEUR - CHEMISIER
74, Rue de la Soie - Hanoi

DONG SƠN

Đấu năm xông nhà

Shu nữ.

Xuân

Tiếng pháo mừng xuân gọi trong tâm trí chị em biết bao là cảm tưởng Trông bóng đào hàm tiếu rồi nở, chị em lại tiếc cho hoa chóng tàn. Chị em, không phải là tiếc cho hoa, chị em tiếc cho mình mà không biết đấy thôi.

Trong câu chị em chúc nhau thêm một tuổi, như ngụ một chút buồn, buồn cho xuân chóng qua mà tuổi hoa niên cũng phù du như mây ngày xuân. Tuổi xuân của chị em cũng chẳng qua trong vòng mười năm mà chị em vốn là giống đa cảm, nên chị em thấy hoa nở rồi tàn, xuân đến rồi đi, không khỏi trong lòng hồi hộp thương cho cái vẻ yêu kiều diễm lệ buổi thơ ngây không cùng với non sông trường cửu.

Cái lòng muốn đẹp hơn, sinh hơn vốn là bản tính của đàn bà. Tuy chị em miệng không nói ra, nhưng trong lòng vẫn muốn cho người ta khen cái thanh sắc của mình. Cũng vì thế nên mỗi lần xuân tới, chị em nó nức đưa nhau trang điểm cái mới hồng, đường ngôi lệch cho thêm vẻ yêu kiều. Hay là bởi chị em tiếc cho ngày xuân ngắn ngủi mà vội hưởng cho bổ lực xuân đi.

Tuổi xuân của chị em vốn đã có hạn, mà tự xưa đến nay, chị em bị bó buộc trong chế độ hẹp hòi của gia đình, xuân xưa có vẻ như nay

mà đối với chị em giờ lững như bóng mây dưới nước. Bao nhiêu điều lơ lửng lúc tết đến, chị em đều chịu đựng, riêng để cho bọn đàn ông, họ quyền thế ngồi mà hưởng. Không những thế, nhiều chị em vì phận lẽ mọn hay vì không hợp cảnh cũng không biết đến cái đặc thù của tuổi xuân là gì.

Đến nay, phong trào biến đổi, chị em học được những điều hay giờ của nền văn hóa mới nên cái vòng lẽ nghi xưa kia đã chùng đôi chút.

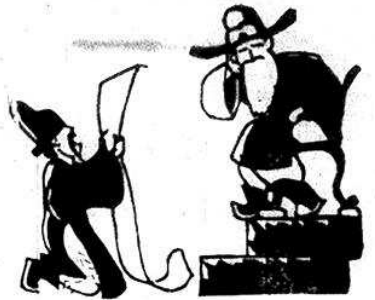
Nhưng, nhưng cái thân liễu yếu từ đời Hồng Hoang đến giờ vẫn mảnh giẻ như là lau trước gió, nên cái xuân xanh của chị em vẫn ngắn ngủi như xưa. Chị em chỉ còn có một phương pháp là làm tấm thân yếu ớt ấy trở nên cứng cáp! Tập thể thao, đánh vợt, đi bộ... những điều chị em vẫn hồ hạo bấy nay.

Ở chốn thôn quê, chị em không đến nỗi yếu như chị em nơi linh thành, song trái lại, ngọn trào vẫn mình hồ như chưa lan tới, nên vẫn ngu muội như xưa.

Vậy nay xuân đến, xin chúc cho chị em chốn thị-thành được mạnh mẽ hơn lên mà chị em nơi thôn giả được hấp thu những điều hay của nền văn hóa mới.

NHẤT-LINH

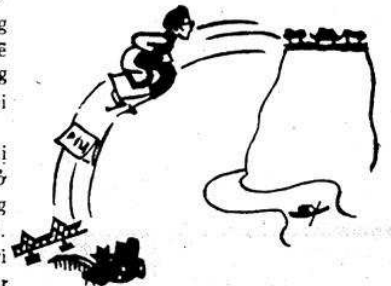
Tờ clạp bó của Táo Quân Năm Nhâm-Thân

1 - Dịch: Yo Yo

2 - Thể thao (vô địch) từ núi Nàng saug núi Ngự có một bước

3 - Hội-nghị. Chuột cống và chuột nhắt

4 - Nghị-định (31-10-32) Các Quan Tham mới mèo mới

5 - Khoa-học Rùa Nguyễn-công-Tiểu không bắt thủy tiên (chưa mọc) dựng rươi

Người lịch-sự tìm đến:

TAN - MY
TAILLEUR - CHEMISIER
74, Rue de la Soie - Hanoi

CÁCH DẠY ĐƠN LỐI MỚI

(để học và chóng hiểu hơn nốt đơn này)

Vì ai cũng phản nện rằng tiền lại phí công vô ích về sách đơn, bởi thế nên quyển «TÂN-ĐIỆU CẨM» mới ra đời, do một nhà danh cầm nhất ở Nam-kỳ là Hồ-kim-Chi tiên-sinh làm phen dung công khổ-cửu ra một phương-pháp rất mới mẻ, nay đã được hoàn toàn đặc sắc để hiến các bạn tri-ân. Trong ấy có đủ các bài tàu, tây, nam, bắc, còn bài ca chính tay tác-giả soạn ra toàn là văn-chương về luân-lý cả, chắc từ xưa đến nay chưa hề có quyển sách nào dạy đàn bằng nốt như thế bao giờ.

Khuôn khổ 31 x 24, bìa cứng, giấy tốt, dấu (nốt) rất rõ ràng. Bắt đầu ngày 15 Février 1933 sẽ có bán tại nhà BÁT-GIÁC bờ hồ và các hàng sách khác

Bông hoa Thủy-tiên

Vân-sinh mở cửa sổ cho khói pháo bay ra.

Trời tối, hai dây phướn màu đen sẫm in lên vùng trời sâu thẳm.

Tiếng pháo giao thừa nổ không ngừng trong khoảng đêm vắng...

Vân-Sinh đứng nhìn chậu thủy-tiên để bên cửa sổ. Chàng vốn rất yêu hoa thủy-tiên mà mấy giò trắng muốt trong chậu, chũnh tự tay chàng tỉa, nên bao nhiêu tâm trí chàng đều để cả vào mấy bông hoa hàm tiếu như còn đợi người tri-âm đến vuốt mới nở.

Chàng còn đương mãi ngắm, chợt tiếng chó sủa xa xa gọi cho chàng nhớ rằng Lê-Dung có dặn chàng giao thừa xong đến xong nhà, Chàng liền khoác áo tới, mở cửa bước ra. Con gió lạnh làm chàng rùng mình.

Chàng đi theo mấy giầy phướn vắng tanh, lều đến nhà Lê-Dung. Bước vào cái cổng ngõ, chàng không thấy hai chậu hoa lan ở bên ngõ mà chàng thường đứng xem. Hơi lấy làm lạ, chàng định kiểm nhìn kỹ lại cảnh vật chung quanh, giắt mình làm bầm: « có lẽ ta nhầm... không phải nhà Lê Dung »

Nhưng con đường sỏi chàng đang đứng như chàng đã qua lại nhiều lần rồi. Chàng ngừng đầu lên nhìn qua mấy cây tường-vĩ lá lẩn tẩn, thấy một tòa nhà trắng chung bóng in xuống dưới cái sao bán nguyệt trước mặt, lung linh như thực như hư. Chàng sực nhớ rằng xưa kia chàng đã từng vin cành tường-vĩ hái hoa, tắm mát ở dưới ao nước trong, liềm giỏ bước lên thềm, đi qua một giầy lan can bằng sứ, chàng vừa định gõ cửa vào, thì cánh cửa từ từ mở ra. Chàng cũng không lấy thể làm lạ, bước vào gian phòng, ung dung ngồi xuống ghế, cầm hộp thuốc lá để trên bàn, lấy một điếu ra hút, như chàng quen làm như vậy đã lâu. Trong gian phòng, đồ bày biện đơn giản, mà đều một sắc xanh muốt, mà tịnh không có một ai, chỉ thoảng thoảng một mùi hương thơm mát.

Chàng ngồi hút thuốc, thấy thân thể nhẹ nhàng như làn khói, cố định trí nghĩ xem mình ở đâu, nhưng không thể nhớ ra được, chỉ mang máng rằng cái gian phòng này, chàng đã thấy một lần, mà những việc xảy ra chàng cũng đã trải qua một lần. Chàng nhìn bức tranh treo trên tường vẽ một cô con gái đương thổi sáo, hai con hươu rốn chung quanh, chàng càng nhìn càng nhớ ra rằng bức tranh ấy chàng đã xem qua. Chàng không hiểu ra sao, quay lại trông ra cửa sổ in một màu trời xám, trông thấy chậu thủy-tiên còn hàm tiếu để bên cạnh. Cái chậu ấy bằng sứ sắc trong xanh, mới thoạt trông thấy chàng đã đoán chắc rằng chậu có vẽ nàng Thôi-Oanh-Oanh đứng ân-ái với Trương-quân-Thụy, mà mấy hoa thủy-tiên kia, chàng đoán chắc rằng đồng hồ đồ mười hai tiếng hẳn là nở ra đều một lúc...

Chàng đương nghĩ mơ màng, tâm trí như phiêu lưu vào một thế giới khác, một thế giới mà chàng đã ở qua về một kiếp trước mà chàng không nhận được nữa... Bỗng trong

khoảng đêm vắng, đồng hồ ở đầu gian bên cạnh từ từ buông 12 tiếng. Tiếng chuông lanh lảnh làm cho chàng nhớ lại rằng cái rèm treo ở cửa sổ kia sẽ từ từ cuốn lên. Chàng chần chừ lại tâm trí, mình lại tự nhủ mình rằng việc đó không thể xảy ra được...

Chuông vừa rứt tiếng, chàng bỗng giật mình... cái rèm treo từ từ cuốn lên, rồi... rồi trong khung cửa, chàng trông vàng cả người, đứng dậy nhìn... nhìn một người con gái tuyệt sắc, trông chàng mỉm miệng cười... Chàng bàng hoàng như mình lạc loài vào động tiên, nhưng, cái khuôn mặt trái soan, cặp môi thắm ấy đối với chàng quen, quen lắm, mà hai con mắt biếc như nước thu trong hình như hữu tình với chàng thừa xưa...

Chàng đương ngần ngừ, nửa nhận ra người quen, nửa ngỡ là giấc mộng thì người con gái đã bước vào trong phòng. Cô vận cái áo xanh lá mạ để lộ ra hai bàn tay trắng muốt, cổ quấn một cái khăn mai vàng để thông xuống hai vai, cô trông chàng mỉm cười nói rằng:

— Chàng sao đến chậm thế, chàng em đợi đã lâu...

Câu nói đã ngớt, Vân-sinh vẫn còn nghe tiếng âm-hương như rêu rắt trong lòng chàng một điệu âm-nhạc vô hình... chàng đương ngần ngừ, cô đã nói tiếp:

— Chàng ngồi chơi sơi nước. Ngay lúc đó cửa phòng sẽ hé một con thệ ty cũng mặc áo sắc xanh bước vào đưa cho cô con gái khay nước. Cô tiếp lấy rồi hai tay nâng chén khoan thai bước lại trước mặt Vân-Sinh.

Vân sinh cầm lấy chén nước, thấy thoang thoang mùi hương lạ, chàng uống song, trong mình khoan khoái mà mùi hương còn phảng phất...

Một lúc, cô con gái, bỗng thưa rằng: — Chúng em đây 12 người, nhưng lúc này các em chưa trang điểm xong... nếu chàng có lòng yêu, em xin cho ra chào.

Lời nói chưa rứt, rèm châu đã thấy cuốn, rồi trong gian phòng nhỏ, mùi hương sực nức, Vân-sinh trông thấy hơn 10 người con gái đều áo xanh lá mạ, khăn vàng quàng vai, lộng lẫy, hoa lệ. Chàng như ngây như dại...

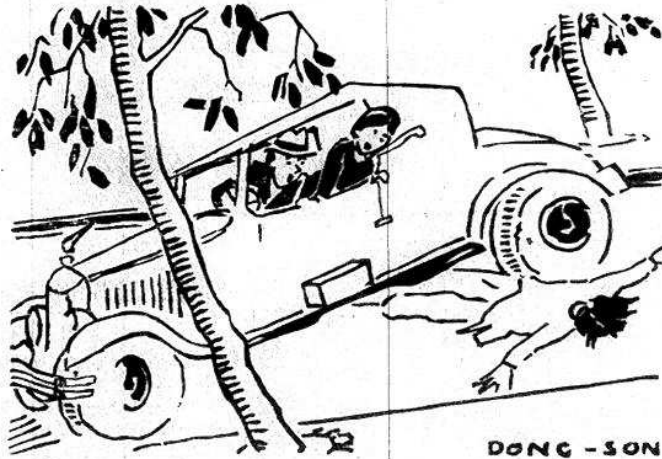
Chàng ngồi nói chuyện một lúc lâu mới có hết hoảng nói:

— Khuya lắm rồi, các chị ạ. Nói xong, các cô con gái đều vội vàng cắt một mảnh khăn vàng đưa cho Vân-sinh để từ biệt. Vân-sinh đứng dậy muốn cáo từ, mà lòng còn vương...

Bỗng một cơn gió lạnh thổi qua. Trong chớp mắt, mấy cô con gái không thấy đâu nữa, mà Vân-sinh vẫn thấy mình đứng ở nhà, tựa bên cửa sổ. Chàng chỉ còn thấy thoang thoang mùi hương, trông lên chậu thủy-tiên của chàng, mấy nét vẽ nàng Oanh-Oanh còn đậm nhạt trong bóng tối... mà trong chậu mấy bông hoa thủy-tiên nở trắng. Chàng lại gần nhìn, thấy nở vừa chẵn 12 bông, nhị vàng như còn nét cắt, chỉ còn một nụ con vẫn bao bọc trong cái đài xanh.

TU - LY

Sợ giống

DONG - SON

— Ấy năm, mới tôi đã bảo cậu, cậu không kiếng... cậu đã sát sinh rồi!

Vé ảnh truyền thần bằng than hay mực tầu

Thật giống, thật khéo

Không phai màu

Ảnh bán thân 50 x 60

2p90

Ở xa xin gửi ảnh mẫu về cho

M. TRƯƠNG-TRUNG-BINH

Office Indochinois du Travail

8 Rue Mandarine Hanoi

Có nhận gửi ảnh đi các nơi theo lối hình bán giao ngày.

Phòng Khám Bệnh

của bác-sỹ Nguyễn-văn-Luyện

8 Rue de la Citadelle - Hanoi

Téléphone 304

Có chữa bệnh bằng điện — Có phòng thử vi-trùng

Chuyên chữa các bệnh đàn bà, trẻ con

Nhà ở phố Đường Thành (hay Cửa Đông Hàng Đa sau phố Xe Đĩa) gần trường Cửa-Đông

Hiệu KHÔI-THÀNH

ở số nhà 238 vườn hoa Cửa Nam
Chuyên sửa xe đạp trước sau cần
mắn thành thực, nên được quý-khách
tin dùng

Đến 1er Février 1933 thì đơn của
hàng và xưởng mạ lại phố Hàng
Đông số 182 (tức là hiệu xe đạp
Vĩnh-Tin cũ)

Trong khi sắp đơn có kẻ manh tâm
chực thừa cơ làm sự cạnh tranh bất
chính, không phải nghề mình mà
cũng giam mở ngay cạnh sách đề
khách hàng ngộ nhận.

Nhưng mà mắt có hạt châu, xin
quý-khách chớ nhầm

Mong quý-khách cứ chiếu lệ đến
chính hiệu Khôi-Thành tới rất đa tạ.

• Những câu thơ tự-nhiên và linh-
hoạt của tác - giả (Văn - Hạc)

Mành Hồn Thơ

« nó như một cơn gió trẻ-trung
« thổi vào cõi lòng ta vậy »

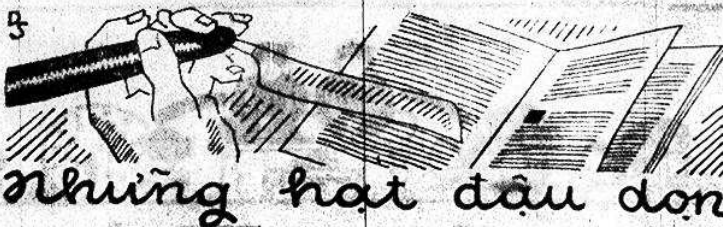
(Ngọ-Báo số 1940 ngày 2-10-31)

SÁCH SẮP IN XONG là cuốn
SÁCH MÙA XUÂN XEM TẾT
Năm Quý - Dậu

Của Nhật-Nam Thư-quan Hanoi xuất
bản đủ cả: Văn, thơ, Tiểu thuyết,
Hài-văn và các tranh vẽ đẹp, do các
nhà danh-sĩ, danh-họa của Nhật -
Nam Thư-xã soạn và vẽ

Lại một điều cần nhất là « Các
việc thường-thực về mùa xuân tới
đây » các bệnh tật của Nam Nữ hay
phát về mùa xuân, các ngày hội,
ngày cưới, ngày giao hợp thế nào
là lợi hơn (Giá bán 0p30, ở xa mua
thêm cước 0p20 Lành h'o trao ngân
thị hết 0p65. Mua buôn (sỉ) mua lẻ,
thơ và Mandat chỉ đề cho nhà xuất
bản như dưới đây :

Nhật-Nam Thư-quan 26 rue du Coton
Hanoi.

Những hạt đậu đơn

Không tài

Trích ở bài « Chử tài » Tân-đà văn tập,
loại luận thuyết :

Có vật hình thanh mà tài thanh như mực
lầu bát thủy.

Thế thì chử tài ! Vì thiết tưởng tài chỉ
ở tư tưởng, ở khối óc thông minh của
người dùng mực tàu bát thủy. Không tin,
ông Tân-Đà thử đề một câu bề con lên 4, 5
tuổi dùng mực tàu bát thủy xem có thấy
cái tài thanh kia không?

Chiếc giá lạ

Trích ở bài « Giá người » T Đ V T loại
biện thuyết traog mừi một :

Giá người ai cũng có, mà rộng hay hẹp,
lâu hay ngắn, thời là cái con người ta han

Kém nhau

Nói giá rộng hay hẹp thì nghe như là
một cái giá bằng gỗ, mà nói nó lâu hay
ngắn thì có lẽ là cái giá người. Nhưng
sao lại lâu hay ngắn được ? Thiết tưởng
chỉ lâu hay chóng, hoặc dài hay ngắn thôi
chứ ?

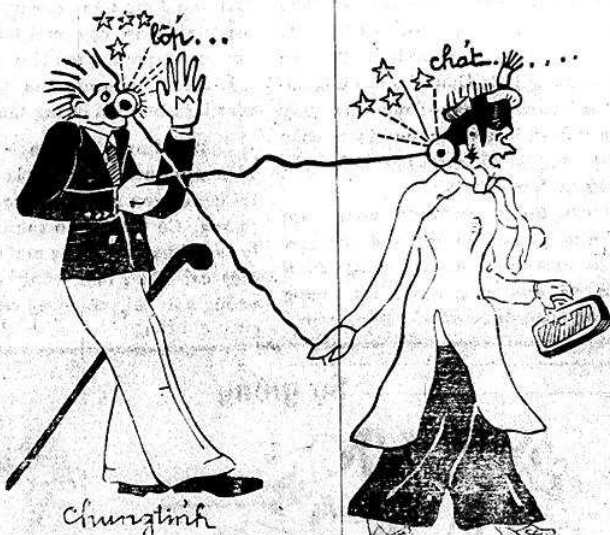
Người tâu

Trích ở bài mở tết năm ngoái của ông
Ng-tiến-Lãng (sách xem lối Tân-Dân trang
6)

Trường-an xa cách dâm ngàn, than ôi !
cái sợi tơ lòng rung động vì ai.

Ừ , trước mình vẫn tưởng ông Ng-tiến-
Lãng là người Hy Lạp, nay mới biết Hàn-
Thu là dân Trung-hoa, than ôi !

Tranh dự thi — Số 18

Vô quyết giấy, móng tay nhọn

Vật nghĩ ra

Cũng trích ở bài ấy, trang bảy :
Bức tranh vẽ câu treo rồi xóa
Gánh nợ lang đồng trả lại bay
Nhất-giao-Cao đợ: hai câu thơ ông Lăng
vật nghĩ ra. Ông vut nghĩ ra rằng một lời
đã được nghe ở rạp Sân-nhiên-đài đôi câu
đổi đi thì :

Học tranh vẽ câu treo rồi cuốn
Mắt cuộc tang thương xóa lại bày
Lại vật nghĩ ra rằng có lẽ ông Lăng bắt
chước.

Treo rồi xóa

Nói treo rồi cuốn hay vẽ rồi xóa nghe
thường lắm, nên ông Lăng đổi ra treo rồi
xóa cho sự bất chước của ông được tán kỳ
đặc biệt.

Bóng nước

Trích ở bài « Góc biển bên giờ » của Kỳ
Phong Ngọ-báo số 1612 :

Bóng cây lồng bóng nước
Chỉ nghe nói cây bóng nước, chứ chưa
hề thấy ai viết bóng nước bao giờ. Hay
lê gả lôm bôm như câu Kiều :
Vào reo ngắm nước, cây lồng bóng sân.

Vô ý chính

Trong bài xã-thuyết Ngọ-báo số 1613, Văn
Tò viết :

Có thể chia những cái vô ý ra làm 4 hạng
chính : một hạng vừa có lợi cho mình vừa
có hại cho người, và một hạng chẳng đến
nỗi có hại cho ai, song bất lợi cho mình và
bất tiện cho người khác
Ba cái vô ý trên tôi không nói vào bài
uầy

Nhất giao Cao thấy trên ông nói có 4
hạng vô ý chính, rồi ông kể ra có 2 hạng,
sau cùng ông lại bảo ông không nói đến 3
hạng trên. Thế thì đồ ai đoán được tất cả
là mấy hạng vô ý ? Nhưng có lẽ có hạng
vô ý chính nhất mà ông không nói đến, là
ông Văn-Tò

Mất nhân phẩm không có hại

Cũng trong bài ấy
Tôi xin nói thêm; những bài vô ý ấy
thường nhưng có khi làm mất nhân phẩm
của mình, dù nó chẳng hại mình.
Vậy thì thế nào mới là nó hại mình, nếu
làm đến mất nhân phẩm mình mà bảo nó
chẳng hại mình ?

NHẤT-GIAO-CAO

Tuyệt hết Bệnh lậu. Giang

Các người sau khi khỏi bệnh hình tình. Bị độc còn lại. Nước tiểu khi vàng T ờ - tiên và
cốc trắng thấy lẫn vẩn đục. Như dầu sôi chỉ giây giây như muỗi, qui đầu thường vọt dino
hình (hoảng ra đời tí muỗi. Hoặc sáng khi ngủ giấc. Trước khi tiểu tiện nhìn thấy một chất
trắng trắng như sữa đặc, ăn của độc hoặc làm việc gì quá độ bệnh lại phục phát. thì
có người sưng g thẹn thường thấy đau mỗi như thế đều là có độc lậu chưa được tiết
lên. đi độc còn lại nên thường phát như vậy. Muốn trừ hết bệnh cần thì ta dùng ngay
nhờ thuốc kiên tình tuyệt lậu (thuốc triết nộ) giá 1p50 một hộp, nhe 2, 3 hộp. nặng 4
t ộp là khỏi dứt. Vì thuốc ấy đã nhiều người dùng qua, nên đã biết tình nghiệm của
thuốc kiên tình.
Còn người đang thời kỳ phát bệnh đi đi ít thì cường dương thấy đau mỗi hạch ra
máu ra mủ; đó là thời kỳ bệnh đang phát. Như thế dùng ngay thì thuốc chữa bệnh
Thuốc chữa đang thời kỳ phát) giá 0p50 một hộp, nhe 4, 5 hộp Nặng 6-7 hộp là khỏi ngay
Mà người bệnh giang phát ra thì thế hẳn sẽ đi hạch qui đầu lở loét mình mẩy mồm
t một p ởi xương đau, thình thoảng thấy báp thịt giật giật. Như thế dùng ngay 4, 5 lọ
thuốc Giang giá 0p70 một lọ là khỏi ngay.
Những thuốc đã kể ra đây đều không công phát không hai sinh cục. Hiện đã nhiều
người ược khỏi, và đã nhận được nhiều giấy chứng chỉ của các người dùng, khỏi gửi
cảm ơn. Đáng nhẽ các giấy chứng chỉ cũng tên các người cảm ơn để các độc giả biết
sống bệnh này là bệnh kín. Vậy xin miễn đăng.

Đình-Hưng 89 Pavillons (phố Mã-Máy) Hanoi -- giấy rời 543

THUỐC LẬU THANH-HÀ

Bệnh Lậu là một bệnh có vi-trùng (gonocoques de Neisser) Khi mới
mắc quy đầu sưng, ra nhiều mủ đôi khi thấy buốt tức. Từ ba tháng trở đi,
nếu chữa không hết mọc bệnh thành kinh niên (état chronique.) Tuy thấy,
dễ chịu hơn lúc mới bị, mà ra ít hoặc có khi không có, song những khi
mệt nhọc, thức khuya rượu say, bệnh lại phục phát, trong nước tiểu
thường có vẩn như sợi chỉ (Mucosa), nhưng rất khó chữa. có người dùng
đại đến mấy năm không khỏi. Ngải vào muốn khỏi một cách chắc chắn
xin mời lái, hoặc viết thư về hiệu THANH-HÀ mới mắc dùng số 6, kiên-
miền dùng số 7, chỉ trong vài tiếng đồng-hồ là bệnh đỡ ngay. Và lại chất
thuốc hóa bình không hết đi đại rất, không mệt nhọc như những thuốc
có ban miên. Dùng thuốc đi làm như thường.

giá 0p60 1 ống

Sau khi bệnh tình đã khỏi dần ông muốn được bồi bổ cho chân thân
như xưa (khởi vàng đầu đầu lưng đi-tình mộng-thần v. v.) thì nên dùng
KIÊN-TÌNH-TỬ-THÂN-HOÀN. Đành bà muốn được kinh nguyệt đều hòa
l ợt dưỡng sinh-giác, khởi khí hư, đau dạ con v. v. thì nên dùng BIÊU-
KINH-CHUNG-TỬ-HOÀN. Hai món thuốc này ai dùng qua cũng đều được
nết quả rất mỹ-mãn. Giá một hộp 1p60. Ở xa viết thư về kê bệnh sẽ có
thuốc gửi cách tình hóa giao-gián

Có phòng riêng để thay rửa rất vệ-sinh
Có hiệu chữa không những khối không lấy tiền

Thanh-Hà được phòng
55, Route de Hué. HANOI

Trước cảnh chùa

Ngày xuân nó nước xiết bao kẻ
Lũ lượt rủ nhau đến chùa lễ.
Kìa lớp khăn san, lớp áo mồi,
Nọ bọn già-nua, Lợn trai trẻ ..

Lâm có tranò điếm đẹp như tiên,
Theo sáu vai cầu tán thiếu niên.
Giọc đường gặp gỡ vui câu chuyện,
Vừa đi, vừa nói cười huyền thiên.

Dưới gốc cây kia, thấy một chàng,
Đầu khăn xếp nếp, mặt xương-xương.
Mắt đeo kính trắng coi ra vẻ,
Đương mãi ngăm nga tờ giấy, vàng.

Lại gần mới rõ anh đoán thề,
Thiên hạ lắng nghe anh kể lễ:
« Gia trạch ? ». Bà nao cũng bình yên,
« Hôn nhân ? » ... Các cô đều không lễ ..

Bỗng có hai cô con nha ai ?
Như anh, khẽ nói một đôi lời:
« Đây thề mới xin, ông đoán hộ,
« Ma xem cho kỹ, kìa) không sai ! »

Nói xong, mỗi cô bỏ một hao,
Cặm tiền anh với nich hầu bao.
Hỏi lâu cất tiếng « khê năng-nắc », ..
Hỏi: « Việc hôn nhân hay việc nào » ?

Một cô anh đoán: Như thế này,
Thành giáy: cô giàu, lui gập may.
Con cái tuy rằng hơi hiếm đấy,
Nhưng chồng sau đỡ cừ nhân tây.

Một cô anh bảo: nhân duyên khá,
Phải cái sau này hơi vất vả !
Phu quân làm đầu dũ lượng án,
Song bồi số cô nhiều con quá ! ..

Nghe xong, hai cô càng ra vẻ,
Một cô vui vẻ, có ừ-ê :
Con hiếm ! .. tiền nhiều, danh giá đã,
Con nhiều ! .. tiền hiếm, có ra chi !

PHI-Y TÀO-THỊ

Thơ yết hậu

Tú-Mỗ ghét Tết

Thiên-hạ sao ưa Tết ?
Hắn vì mặc áo đẹp
Ta đây bảo Tết phiền
Ghét !
Tiêu pha thực tổn tiền
Chè chén cứ liên miên
Hết Tết dầm lo nợ
Điên !
Mồng một đi mừng tuổi
Chúc nhau nghe inh òi
Toán câu sáo rác tai
Thối !
Mừng tuổi dèo phong-bao
Năm xu lại một hao.
Ai sinh cái lệ đó ?
Hao !
Kiết sắc như vờ rồi
Còn ngóng dốt pháo mồi.
Pháo ké u Tiền hơi tiền
Đại !

— Chị ạ, một ngày hôm qua mà một anh Tú và một anh Tham chạm trán nhau đến hồi em.
— Họ cưới vợ theo lối thổ công đấy!

Cảnh chùa ngày tết
Ngày Tết chùa nào khách cũng đông,
Người đi lễ bái kẻ đi trong
A-ri-dà-phật xin phù hộ,
Cho chiêm ai được đất chồng.
TÚ MỠ

Giải thưởng 10p00

AI đối được hai vé câu
đổi này, xin gửi về tòa báo
trước ngày 31 tháng 3 tây,
bản báo sẽ lục tục đaug các
câu đối lên báo, câu nào hay
nhất sẽ được giải thưởng
10p -- Giải thưởng tuy
chẳng là bao, song gọi là
mua vui cùng đọc giả và các
văn nhân.

- 1. Cái con bé nhờn nhà ta,
to hơn gần bằng bà Bé-Tỷ !
(1) !
- 2. Thằng bé con năm ghê bố
(2) ngã bỏ mẹ.

Phong-Hóa

- 1. Một nhà vật Hà-thành.
- 2. Một thứ vừa là giường vừa là ghế,
cứng vải bố, trong Nam-kỳ dùng nhiều.

CUỘC ĐIỂM BÁO

Mừng mười lăm bạn đồng nghiệp

Năm mới, năm me, Nhất-Linh cũng gọi
là theo tục-lệ cũ mười tám danh-thiệp, gộp
chéo gic để gửi các bạn đồng-nghiệp, gọi
là có mấy lời chúc Tết.

Xia chúc :

- 1 - Phụ-Nữ thời-dam - Đầu năm lấy chồng
cuối năm để con gái.
- 2 - Văn-học tạp-chi -- Tăng phúc, tăng-lộc,
tăng thêm một mực giấy tiếng Ma-la-bà.
- 3 - Đô-ty (Đô-thao) - đầu xuân tờ chúc
một cuộc đi b) từ hàng quạt xuống Khâm-
thiên.
- 4 - Đông-Pháp - tăng lên tám trang, ba giá
xướng một xu.
- 5 - Đô-ty-Thanh - cờ bằng năm bằng
mười năm ngoài.
- 6 - Ngo-báo - to lớn bằng năm bằng mười
năm ngoài.
- 7 - Khoa-học tạp-chi - đầu năm thêm đàn
ba xem, cuối năm thêm trẻ con xem.
- 8 - Nông-Công-Thương - làm bạc nhiều
vàng.
- 9 - Nam-phong - nhất bản, nhất độc giả.
- 10 - Thực-Nghiệp - buôn bán phát tài.
- 11 - Trung-bác - đầu năm co cụ Bằng-Bí
viết, cuối năm vãn cụ Bằng-Bí viết.
- 12 - Tiên-Long - con cháu đầy đàn.
- 13 - Đắc nhà Nam - Tổ bằng năm bằng
mười năm ngoài.
- 14 Annam tạp chí - sống lâu trăm tuổi
(không như năm ngoài).
- 16 - Thương-Báo - nhất bản vạn lợi.

Xin dâng nguyên văn một tờ biên bản riêng của hai ông hội-viên gần nào đó, đã in ở một quyển sách mà bị bỏ đi, vì không muốn cho độc-giả được đọc bài này ở quyển sách ấy.

« Các ngài nên bớt chút thời giờ mà đọc hết tờ biên-bản này của hai ông hội-viên ngoại ngạch của hội trong khi họp kỳ hội đồng vu vơ mà bản làm vấn đề vớ vẩn những việc công eb, việc làm phúc, làm thiện thời

NĂM MỚI NÓI TRUYỆN CŨ

chẳng thêm đề y đến, chỉ nghị luận những lá khi làm chay, khi họp Hội-đồng ăn tiệc, hội chả chích ra món tiền nào để hát cô-dầu lại tính những việc vô lý, hội có nhiều tư bản lấy ra đề mua quốc-trái, nếu khi cần đến đem đến số 82 phố hàng Bạc mà bán, vẫn được hoàn tiền hoặc có lợi mà khỏi phải gửi nhà Banque. Ông nó

lại tinh mua quốc-trái cũng có khi gặp tờ (taux) cao hạ, lỗ vốn nhiều của hội thi sao, thả mua những đồ vàng kiêu đẹp, kiêu mới của hiệu Chân-Hưng nhà đó để phòng khi cho các bà hội-viên nào không có thuế cũng được lợi cho hội. Mà có cần đến tiền cũng mang đến hiệu ấy trả lại cũng trả lỗ vốn gì cơ mà, vì đọc

báo Nông-Công-Thương có nhiều tin tức và có đăng tin hiệu ấy mua vàng cao giá. »

Ấy bản vợ vẫn thế song rồi giải tán. Hối hai ông hội-viên hội nào thời hai ông nói rằng: Hội-viên ở hội vị-thành lập Điện lễ còn đang in ở nhà in Moderne 62 phố Hàng Bạc và sẽ thuê cái nhà ở Cité Chau-Hưng để lập Hội-Quán vì ở đây rộng rãi mát và lại mới mẽ hạ giá rất rẻ.

L'AM DE LA JEUNESSE STUDIEUSE

Si vous voulez faire ce rapide progrès en français, lisez

BULLETIN SCOLAIRE

Publié par une réunion de Professeurs Licenciés et Diplômés de l'Ecole Supérieure de Pédagogie

ABONNEMENT
12, Avenue Feschamp
HANOI

ABONNEMENT
Un an (26 Nos) 1p80
Le Numéro 0 05

Directeur **BUI CAM CHUONG**

1 A.J.S. est en vente dans toutes les librairies de l'Indochine

Xin đề ý đến Gare Mới Đầu-Cầu PAUL DOUMER HANOI

Ở ngõ hàng Khoai (Rue Duranton) cạnh Gare Mới Đầu Cầu Hanoi số 54 và 56, téléphone số 268, có một xiềng nhận khoán làm cửa nhà, cửa, đồ đất và bán các thứ gỗ: cây phiến và xẻ (có xiềng máy cửa làm các thức cửa, liteaux, lattis, các cái cửa, lá chớp và cọc...) giá hạ nhất ngoài Bắc, công việc làm rất nhanh chóng được vừa ý các quý khách.

Các quý khách cần sự gì về việc mộc thì đặt ngay cho bản hiệu vừa khỏi mất thì giờ mà lại có phần lợi.

Ở ngoài gare Hanoi lúc nào cũng có gỗ về bán.

Bản hiệu xin khai một vài thứ và bản chiếu khách trong ít lâu như rui lim; một thước giải:

Rui lợp ngói 0n.027x0,027 Giá 0p056
Lattis 0m027x0,010 Giá 0p03.

Bản hiệu xin mách dùm các quý khách cần sự gì về việc làm nhà, và biện pháp cần các thợ mộc và thợ nề để đến mừng 10 tháng riêng Annam thì bản hiệu mở cửa hàng.

Kính cáo

Nguyễn-văn-Chức Entrepreneur à Hanoi

MỚI XUẤT BẢN

Sách Xem Tết

Tân Dân

Toàn những bài rất hay, rất vui, rất lý-thú thuộc về Tết của các nhà văn có tiếng viết riêng cho Sách Xem Tết năm nay

AI không được đọc Sách Xem Tết của nhà in Tân Dân năm nay thực là ưởng!
Sách dày 64 trang rộng: 0p25

Trong ngày mồng 3 tết
(28 Janvier 1933)

Tại rạp chớp bóng Variétés từ 2 giờ đến 4 giờ chiếu phim:

La Piste des Géants

Giá tiền: 0p10, 0p15, 0p20 và 0p25

Tại rạp Tonkinois, mồng hai Từ 2 giờ đến 4 giờ chiếu, cũng chiếu phim cảm rất hay.

Giá tiền: 0p07, 0p05 và 0p03

Ngày mồng 8 tết từ 2 giờ đến 4 giờ tại rạp kỷ cũng sẽ chớp nhiều phim vui và lạ.

Đầu năm 1933 có gì lạ? NAM-KY THƯ-QUÁN mới xuất - bán

1 - Sách Chơi Xuân

Có nhiều bài nói về việc học rất quan trọng, in khổ lớn. Có nhiều hình rất đẹp, sách dày hơn 50 trang khổ rộng giá 0p30

2 - Những Áng Văn Hay

Là quyển sách quốc-văn mà người nước ta chưa từng thấy. Trong có đủ những áng văn kiệt-tác của các danh rho, và có phê-bình cá nhân-vật gần đây. Mỗi bài nói đến vị nào lại có chân dung các vị ấy, sách dày 200 trang, giá 0p30

3 - Thơ Đông-Hồ

Của ông Đông-Hồ ở Hà-tiên. Ông có viết nhiều bài văn có giá trị như bài Linh-phương-ký mà ông Phạm-Quyên đã phê bình một cách đặc biệt, ở Nam-Phong tạp-chí, sách dày 150 trang giá bán 0p35

4 - Văn-Bàn Bảo-Giám

(Trọn bộ đóng thưởng 2p15)

Có nhiều hình các bậc danh-nho đã các lời văn của tiên-nhân. Trọn bộ đóng bìa da chữ vàng. 2p00

Nam-Ky Thư-quán

17 Bd Francis Garnier Hanoi Télép.882

Mách Giùm

- Bác đi đâu mà vội thế?

- Tôi đi mời cụ lang Nguyễn-ngọc-Côn ở 26 phố Nhà Hỏa về thăm cho cháu, vì có ông bạn mách tôi rằng cụ lang Côn là một nhà chuyên-trị chữa bệnh người nhàn và trẻ con rất thần-hiệu.

Thế nào là « Phòng - Tịch »

Bệnh Phòng-Tịch dần ông, dần bà sự: lực yếu thường hay bị, từ 25 đến 30 mươi tuổi hay bị lắm. 1- Vì cơm no rượu say về 1 bầm tinh dục; 2- ăn xong đi ngủ hay đi tắm ngay nên thụ bệnh, gọi là phòng-tịch. Khi lâm bệnh thấy đầy hơi, tức cổ, tức ngực, cơm không muốn ăn, ăn thì ợ, thường đau bụng, đau lưng, chân tay mỏi mệt. Bị lâu năm, sắc mặt vàng, da bụng gầy. Mới, uống 1, 2 liều, lâu, uống 4, 5 liều Phòng-Tịch thần dược Con Chim không công phạt, đúng bệnh ít thấy dễ chữa hoặc khỏi ngay. Mỗi liều chia hai bận uống
Giá 0p40

VŨ-ĐÌNH-TÂN

178 bis, Route Lach-tray - Haiphong
Ám Tử Kim Tiền năm 1926

Các nơi đại-lý

HANOI: M. Hiền 22 bis phố Huế; Trần-vân Thuận 99 phố Mới, Quảng-tiến-Kỳ 44 phố hàng Lọng, Nguyễn-ngọc-Linh 25 phố hàng Bông - HÀ-ĐÔNG: Hiền Nam-Thọ Chợ Bưởi, Đào-Chân Photo, phố Bruxelles, Hàng Pháo ở Chợ Tía - NAM-ĐÌNH: Hiền Ich sin-Dương 19 phố Khách, Hưng-Long 9 Ngang-Tĩnh - HAI-DUONG: Hiền Chi-Lan 11 Đông-Thị - BẮC-NINH: Vinh-sinh 123 Tiền-an - SONTAY: Vạn-Thành 7 Mậu-Tĩnh - HAIPHONG: Hiền Nam-Tân bán sách vở 48 phố Bonnal - VINH: Sinh-huy phố gare - HUẾ: Vinh-trường 49 Gia-long SAIGON: Hương-vương 12 Espagne
Các tỉnh trong Trung-kỳ có đại lý bán.

Thực vậy! Thực vậy! Không giám khỏe tái

Môn thuốc trị chứng đau gia-giấy của Quảng-Đức-Sinh được phòng chúng tôi, do y-sĩ quan Ngọc-Son nghiên cứu rất tinh vi, đã chữa giúp làm bệnh nhân, có chứng ấy thực rất thần hiệu.

Mới đây Mme Trương-đức-Hữu chủ nhà hát Phúc-Thắng và M. An-Phú số 4 hàng Bồ Hanoi, cũng có chứng đau gia-giấy, có lấy thuốc của bản đường điều được khỏi cả.

Bản đường xem mạch, bốc thuốc, chuyên chữa các chứng ngoại cảm, nội thương và có đủ thuốc hoàn toàn sẵn sàng gói giấy hay đóng hộp để các bệnh nhân đi xa, tiện uống không ngại.

Bản đường chủ nhân xin sẵn lòng khám dùm các bệnh nhân các phường ở phòng các chứng bất kỳ.

Kính cáo

Quảng-Đức-Sinh
21, phố hàng Bồ, Hanoi

Muốn khỏi tiền mất tật mang, xin mời đến hiệu.

XONG THÀNH

34, phố Chợ Đuôi mà đơn cụ lang hay mua các thư Cao, Đơn, Hoàn, Tán. Điều-trị bệnh người lớn trẻ con không đau bằng Xong-Thành

NHÀ THÍ NGHIỆM BỆNH LẬU GIANG Đã phát minh những thứ thuốc chữa về bệnh ấy

Hiệu thuốc Lê-Huy-Phách làm thuốc đã lâu năm, đặt phòng riêng để thí nghiệm bệnh Lậu và Giang mai. Hồi năm 1931 đã phát minh những thứ thuốc này để chữa về bệnh ấy. Lậu mới phải (état aigu) bắt cứ mủ, mẩn huyết tức, chỉ dùng từ 4 đến 6 là khỏi hẳn, mỗi ve 0p40

Lậu lâu năm état chronique thường sinh nước tiểu vàng đỏ, hay đục cũng là vẫn vẫn lúc đi tiểu thấy nóng, từ chỉ mỗi một, yếu đuối và còn sinh nhiều chứng khó chịu khác nữa. Như thế chỉ dùng 2 ve liệt trùng giá mỗi ve 0p50 và 1 hộp to bổ ngũ-tạng-trừ lấm 2p, hộp nhỏ 1p, là khỏi hẳn. Thứ thuốc này ai dùng không khỏi sẽ giả lại tiền. Còn bệnh giang mai thì bắt cứ nặng đến đâu, uống thuốc của bản hiệu cũng chóng khỏi hơn là bệnh lậu. ai ai đều biết. Muốn hỏi đến gì đánh theo timbre 0p05 giá lời ngay

Ở xa mua thuốc gửi thư về sẽ cách lách hóa giao ngân (C. R.) thư và mandat xin dè:

(M. Lê-Huy-Phách 12 Route Sinh-tử Hanoi (Tonkin

MÙA RÉT ĐÃ TỚI
 Phổi yếu sinh hơi, sớm không điều trị, lâu thành lao xuyễn,
 có một không hai

BÔ-PHÊ THANH DƯỢC

Trừ đờm, trị ho, mất lao, hắt xuyễn, giúp ích cho người công thật chẳng nhỏ, có dùng mới biết

Lọ con 0p.40
 Lọ lớn 0p.80

ĐẠI-QUANG DƯỢC PHÒNG

47 phố Hàng Đường Hanoi — Giá niêm số 805

Hiệu JONCKO

Bán các thứ chiếu

Chiếu cói xe giải salon, chiếu cói chề
 đủ các thứ hoa Hoa in, Hoa cải, Hoa
 dướng, đều theo kiểu tối-tân.
 Giặt chiếu theo phép vệ-sinh. Tẩy
 được vết hoen ố mà giữ được màu
 hoa không phai có dùng thuốc sát
 trùng để trừ rệp và các thứ vi-trùng.
 xưởng ở Hàng Dẫy (Rue Davillier).
 Cửa hiệu: 58 Phố Hàng Đậu, HANOI

Rượu Tết

Nhân dịp tết niên Đông-Phượng y
 quán 72, 74, phố hàng Bông có chề
 ra mấy thứ rượu chúc mừng năm
 mới, trong chất rượu dùng toàn
 những linh hoa vị thuốc đại-bồ của
 « Đông-Phượng » ta và lại có hương
 vị thanh tao. Vậy xin giới thiệu cùng
 độc-giả.

**Xin mách giúp nơi ở của
 M. Tân-Dương**

tử Lưu-trọng-Nghĩa

Ông bà nào biết nơi ở của ông ta xin
 làm ơn cho tôi biết hoặc làm ơn mách
 giúp cho ông ta biết.

Xin vạ tạ

Lâm-quang-Nguyệt Thanh-Hóa

HIEU ICH-CAT

47 HÀNG GAI HANOI
 LÀM ĐU CÁC THỨ
 DẦU VÀ CLICHÉ
 GỖ ĐỒNG, SẮT, NGÀ
 CAO-XU VÀ BIẾN ĐỒNG

Thời buổi mới — Quảng cáo là mới

Xin đến nhà làm quảng-cáo

ATDAR

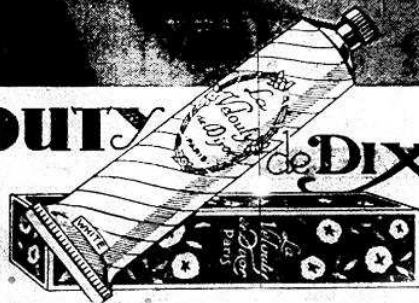
7, Lamblot — Hanoi

Miss
**BARBARA
 KENT**

Cái sắc mê người
 của tôi là nhờ ở
 kem Velouty de
 Dixor, nó là cái
 bùa yêu rất quý
 cho các bà các cô
 lần thời muốn
 trẻ mãi đẹp

la VELOUTY de DIXOR
 PARIS

Thư kem thay phấn hiệu Velouty Dixor dùng dùng màu giả càng mỹ khi
 ra rưa ra nắng cùng khi nhậy dầm mà có lỗ hột ra cũng không giảm
 mất màu kem. Thư kem này không những thay phấn, mà về mùa rét dùng
 thay thuốc nẻ thì không thứ nào tốt bằng.

Có bán lẻ khắp mọi nơi

Đại lý độc quyền: LUNE FAT 23 - Rue des Changeurs, Hanoi
 TẠI HAIPHONG : có bán ở số 22, 24 phố Khách hiệu A Riz Mohamed,
 TẠI NAM ĐỊNH : Có bán ở hiệu Giu-Thuận-Long 36 phố Carreau.

CUNG CHÚC TÂN - NIÊN

Mở cửa hàng từ ngày mồng Một, Quý-khách đến chụp từ
 10p00 thì biểu 5p00 ảnh men

Nhân dịp Tết, hiệu ảnh HƯƠNG-KY PHOTO Hàng-Trống
 mở cửa cả mấy ngày Tết, buổi sáng từ 9 giờ đến 11 giờ,
 chiều từ 2 giờ đến 4 giờ

Chính Hương-Ky chủ nhân đứng chụp ảnh để nghênh
 tiếp các Quý-khách đến chụp ảnh mùa xuân năm mới

HƯƠNG-KY cần bạch

Kính cáo độc giả

Bắt đầu từ 20 janvier 1933 này
 Tòa soạn và tòa Trị sự sẽ họp làm
 một tại số 1 Boulevard Carnot cả.
 Vay thư từ gửi cho ông chủ nhiệm
 cùng ông quản lý và chủ bút, xin các
 ngài để cả về :
 số 1 Boulevard Carnot, Hanoi

TÂN THANH 145
 HÀNG
 BẮC
 ĐƯỜNG CHỮA
 VÀ ĐÁNH

DỦ ĐỒ
 PHỤ TÙNG
XE TAY..

Kiểu mới. GIANG ĐẸP
 GIÁ ĐẸP

Ai là người uống chè sành, chắc
 cũng đã từng dùng qua chè của
 hiệu **KIM - THÁI** và chắc cũng
 công nhận là chè của hiệu đó có
 tiếng khắp hoàn cầu

ATDAR

7, Lamblot — Hanoi
 Chuyên làm quảng cáo hộ các
 nhà buôn

NHÂN DIỆP TẾT NGUYÊN ĐÁN HIỆU BẢO CHẾ

PHARMACIE CHASSAGNE

59 RUE PAUL BERT HANOI

CÓ QUÀ KÍNH TẶNG CÁC QUÍ KHÁCH

Từ nay đến 15 tháng giêng ta, các ngài mua thuốc từ 1 đồng trở lên bản hiệu sẽ có chút quà kính tặng gọi là tỏ tình liên lạc với các bạn hàng

RU'ỢU THU'ỜNG XUÂN

VIN SAMOS

một lít 1p.45

VIN DE MALAGA

một lít 1p.40

Rượu vang lâu năm, thơm ngọt giọng, dùng để thết khách trong ngày tết rất lịch sự

R U' Ợ U B Ồ

VIN WATSON

một lít 2p.25

nửa lít 1p.25

Rượu rất bổ, dùng đầu năm sẽ được cường tráng suốt năm

VIN 33.500

(Rượu bổ riêng cho đàn bà)

một lít 2p.10

Bản hiệu lại riêng giới thiệu các thứ thuốc sau này, các ngài đã từng biết tiếng, cần dùng trong tiết giờ xuân này :

SIROP NOFAL :

Thuốc Ho thần hiệu

SIROP ANDRÉ :

Thuốc Ho cho trẻ con

Ở xa mua thuốc cũng có quà biếu

NGUYỄN
TAM-ĐƠN
PHỤ ĐỒ CỦA
PHONG HÒA

NGÀY XUÂN TRONG RỪNG MAI

của NGUYỄN TÂM ĐƠN

Đã đăng trên Tạp chí Văn Nghệ, số 1, 1954

CỦ THỦ MÀ CỎI

Ai đã dùng dầu Hồi-Thiên đều công nhận rằng là thứ dầu tốt nhất trong các thứ dầu đặc để phòng bệnh, trị bệnh.

Dầu Hồi-Thiên chế tạo tại hiệu KHUYNH-ĐIỆP là một hiệu dầu đã nổi tiếng mấy năm nay, đã được bà con hết lòng tin-thành và đã giúp được không biết bao nhiêu là giải thưởng trong các cuộc Đấu-xảo Kỹ-nghệ, Khoa-học ở xứ ta và ở bên Pháp

Mua buôn, làm Đại-lý, gửi thư cho:

M. VIÊN-ĐỆ

Bên Ngự HUẾ

Tại hiệu Viên-Đệ có nhiều món hàng khác toàn là thứ hàng bán hết sức chạy

Tết năm nay các ngài dùng giầy gì?

Giầy Kim-Thời

(Marque, dessin et modèle déposés)

Kiểu rất đẹp, mũi lạng Hoa-kỳ rất tốt, đế cao-xu đen đúc ở bên Pháp, di bên gấp bốn lần để da bay để crepe, không chượt và toẹt ra như đế crepe, trông đẹp và nhẹ như đế da, đi mưa không thấm nước. Giá rất hạ.

Bán buôn và bán lẻ:

VAN-TOAN

95, Phố Hàng Đào, 95 HANOI

Các thứ hàng tạp hóa bán tại hiệu Vĩnh-Thịnh 154 hàng Bông đã từng được Quý khách công nhận là tốt và giẻ. Nhân dịp Tết lại có bán thêm cả các thứ rượu mùi, nước hoa, phấn Cotty, kem Tokalen.

Tại hiệu Vĩnh Thịnh

Lại còn cả các thứ đồ dùng về mùa rét, nhất là khăn quàng đàn ông. Vậy nếu ai đến mua mà cất bán quảng cáo này đem theo thì bản hiệu sẽ tính trả hoa hồng riêng về khăn quàng là 10%.

Làm giàu mấy chốc

Mợ - Phạm-Tá phó rượu bơ hồ khéo thật, khăn màu cà-phê sữa mà nếm như cà-phê sữa thật.

Cậu - May nhỉ! Sáng dùng khăn Phạm-Tá yếm tâm, ăn cơm với cá gỗ mà làm gì chả chóng giàu.

PARFUMERIE KARDINOT PARIS

NƯỚC HOA «La Reine des Parfums» lúc là «Bà chúa nước hoa» thơm rất lịch-sự, mỗi lần súc thơm được một tuần lễ.

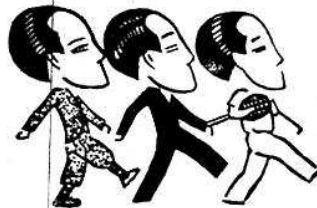
Lọ nhỏ: 1p50

Lọ nhỏ: 0p85

THUỐC BÔI DẦU rất hợp thời, không có gàu, chải một lượt được cả ngày không sỡ, thuốc rất thơm, giá lại rất hạ, chưa từng có thứ thuốc tốt như thế mà lại rẻ như thế bao giờ.

Fixateur Parisien

Lọ nhỏ 0p58 Lọ nhỏ 0p50

Fix Brillanbel

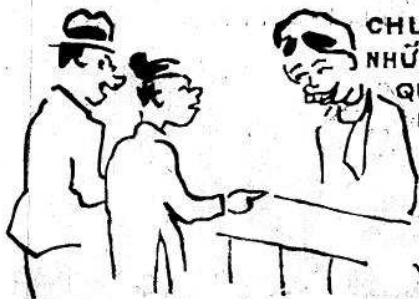
Lọ nhỏ 0p45 Lọ nhỏ 0p22

Brillantine Dollar

Thẻ thường 0p25 Thẻ Lux 0p30

Bán ở các hàng tạp-hóa to ở Hanoi. - Ở tỉnh xa, ai muốn mua buôn mua lẻ xin viết hỏi hiệu VAN-HOA 46-48 Rue Tirant HANOI

CHUYÊN NGHỀ
NHỮNG BẠN CÙNG BUÔN
QUANH NĂM KHÁCH
KHỨA LUÔN MỘM
NỔI NANG

NGĂM XEM NHAN SẮC
LÀ CẦN
VỘI: VẮNG TÌM ĐẾN
HIỆU

**TRẦN
QUANG
MINH**

NHÌN GƯƠNG CHỢ
NGĂM BỘ RĂNG
XEM RA MỚI BIẾT
THỰC RĂNG
KÉM
XUÂN!

CHỮA XONG
CĂNG NGẮM
CĂNG SINH
GIỜ AI GIẢM
BẢO LÀ
MINH VẬU RĂNG!

10 LAMBLÔT HANOI — TÉLÉPHONE 866

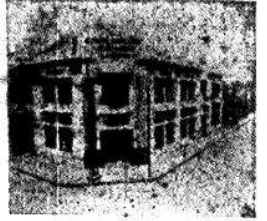
AI ĐI QUA PHỞ NHÀ THỜ

Gần hàng Bông, chắc cũng phải đề ý tới một tòa nhà mới cất, trông rất nguy-nga, tráng lệ, đó là hiệu ảnh của M. NGHIÊM XUAN-THỰC một nhà chuyên môn về nghệ ảnh.

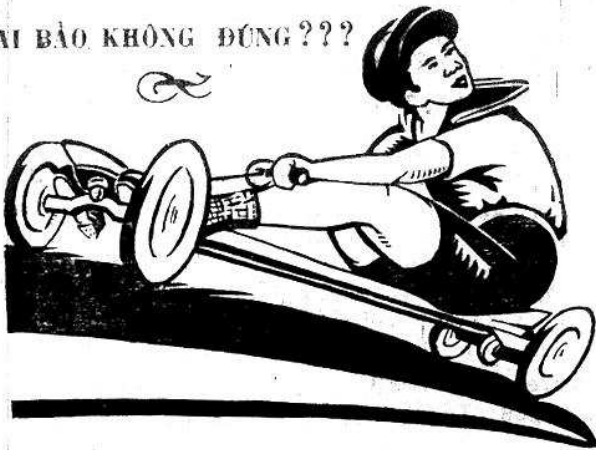
Cách sắp đặt ở trong rất xứng hợp với ngoài; nhà kính, phòng tiếp khách, xưởng thợ đều phân biệt.

Nhân dịp đầu Xuân

Quý-khách chiếu cố sẽ được vừa ý, giá phải chăng, mẫu ảnh bền và đẹp, chụp theo lối mỹ-thuật.

AI BẢO KHÔNG ĐÚNG???

« AUTO FORT » là một thứ đồ chơi rất thích hợp cho trẻ con, vì nó làm cho:

Bắp thịt nở nang   Gân cốt cứng cáp
Tinh thần sáng khoái   Tiêu hóa dễ dàng

Chơi « AUTO FORT » không có gì là nguy hiểm, người sẽ được khỏe mạnh nhanh nhẹn, lại thêm nên can đảm.

Ai cho những điều kể trên là không đúng, xin mời lại thí nghiệm tại:

Hiệu Phúc Long

43 - Phố Hàng Đậu - Hanoi

Giấy nói số: 251

Bán buôn và Bán lẻ

THUỐC LẬU HỒNG-KHÊ

Là một môn thuốc ngoại khoa gia truyền ngoại trăm năm, lại nhờ được sự kính trọng của chúng tôi trong mười năm nay, đặt phòng riêng truyền môn chữa và bệnh lậu và bệnh giang mai nên phát minh ra được nhiều vị thuốc rất hay chế luyện thêm nữa thành một phương thuốc rất hoàn toàn cải uống trong bốn tiếng đồng hồ là kiến hiệu ngay không bắt đi đại tiện không vật vã nhức một không hại sinh dục, đàn bà có bầu cũng uống được. Bệnh mới phải ra mả, ra máu huyết tức, hoặc bệnh đã lâu chữa không dứt mọc mỗi khi uống rượu thức đêm. trong người nóng nảy lại thấy có mủ và loét trong nước tiểu có vữa, uống thuốc này dần khỏi rất đẹp. Thuốc đã mua khỏi lại không uống phạt, nên được anh em chị em đồng bào, tìm dùng mỗi ngày thêm đông, cả người ở Tây người Tàu cũng nhiều người uống thuốc này được khỏi dứt mọc, công nhận rằng không thuốc nào hay bằng thuốc lậu Hồng-Khê. Giá 0,500 một ống, bệnh giang-mai tìm là phát hạch lặn sỏi nóng sốt lở loét qu. đau đầu xương rất thật rức đều nổi mề đay rã mào gh. hoại khế, phá lở khắp người cả đình thối phá sếp nguy đến tai mệnh chết. ống một ống thuốc là cái rế hồi sinh trong 24 tiếng đồng hồ không phải kiêng nước không kiêng ăn kiêng uống thuốc đi làm việc như thường không hại sinh dục. Chàng ở 0,500 một ống. Xin mời quý bộ lại hoặc có thư về lập tức có thuốc gửi đến tận nơi mua từ 6 ống trở lên không phải chịu tiền cước.

HỒNG-KHÊ DƯỢC-PHÒNG

84, Route de Hué (cạnh chợ Hòm) Hanoi - Têl 755

Đại lý: Mát tiên Vinh Sát lên Huế. Số 73 Belgique Huiphong; 12 Rue des Cor-donniers Hà Đông, Châu thành Hưng yên N 148 Bd Albert Ter Dakao Saigon

NÊN HÚT THUỐC THƠM

ANG LÊ

SWEET
CAPORAL

HIỆU

0,15

COMPAGNIE COLONIE TABACS

KIM HUNG

104 Bis ROUTE DE HUÉ - HANOI

THUỐC LẬU PHÒNG TÍCH 0,500

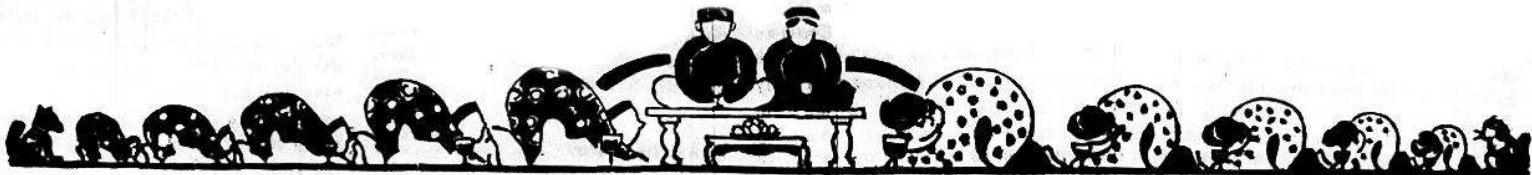
Một buổi tôi bị đẹn mả ở tai chỉ uống 3 lọ thuốc của hiệu này khỏi rồi. Cầu báo từ đây. Phòng Tích

PHONG-HOÀ

26 trang TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ SÁU 15 xu

SỐ BẮC BIỆT VỀ TẾT

TẾT...

Tục an tết đã in sâu vào óc ta từ mấy nghìn năm xưa, nên cứ mỗi độ mưa phùn, đào nở, là mấy mươi triệu người cùng chung một cảm giác, cùng hưởng một cái lạc thú rất phong lưu: an tết.

Tết đối với người mình có một ý nghĩa rất thiêng liêng. Mấy hôm xuân về, không những chỉ để cho cả một dân tộc ngày thương cảm với nhau, được có lúc an nhàn cùng nhau, mà nhất lại là một cơ hội cho ai nấy đều được tham dự vào những cuộc lễ lễ rất tôn nghiêm của gia đình lớn. Cũng vì thế, nên tết đến, ai ai cũng rón rịp về quê, như tin đồ một lón g áo đến một ngày kỳ niệm lên lao đều hồi hộp để cùng nhau trân trọng tổ long tin ngưỡng.

Cái tôn giáo ấy, là sự thờ phụng tổ tiên. Bao nhiêu những vẻ long trọng, hoa lệ của ngày tết cũng vì đây mà ra cả.

Nhưng người mình không phải là chỉ riêng nghĩ đến người quá khứ nên cái vẻ đẹp của trời xuân, cái sắc đẹp của hoa xuân, có làm khi để cho ta những việc đèn nhang, và vui vẻ cùng nhau nhấm nhàn rượu thịt, xơi hoa thủy tiên nở...

Xuân mới

TẾT

.. Đến nay cuộc đời mới đã bắt ta theo con đường mới, nên tết xem như kẻ thù, phần long trọng tôn nghiêm. Nhưng trái lại, tết cũng đã được những cái tục lệ phiền toái thừa xưa.

Những người xa nhà không về được, cũng không lấy thể làm buồn gương vui với xuân, cười với xuân nơi đất khách. Những người tìm quận sang sống nhà, hay hôn, mong một mở lịch xem giờ để chọn phương xuất hành, lại kiêng khem những điều nhỏ nhặt, dần dần đã thấy ít, cái trạng thái ấy cũng đủ cho ta biết rằng lòng mê tín dị đoan một ngày một mất, mà chỉ xét đoán suy nghĩ sắp đến ngày thống trị những công việc hàng ngày của dân ta.

Tết! Hàng lễ mấy hôm tết là mấy ngày cho ta hưởng cái thú êm đềm buổi xuân sang; chậu cúc vàng, bành phao đỏ, biết bao là thú vị giải giặc trong làn không khí thanh khiết lúc đầu năm, bỏ đi chẳng hóa ra phụ Hoa-công đã vì ta mà tạo nên những cảnh vật hữu tình ấy, chẳng hóa ra cũng như những ai đã hoài mất tuổi niên thiên, không biết thương tiếc đến những thú khác đáng yêu mến, đáng kính trọng trong buổi hoa niên.

TU-LY

Ngày xuân hái hoa...

Ngày xuân, chị em đi hái hoa,
Vườn mai, đứng giúi gốc mai già.

Hoa mai trắng xóa, trong xuân tươi,
Một chị, một em xuân mấy mươi!

Gió xuân! dịu dàng tà áo lay,
Gió xuân! hoa mai tán tác bay!

Em tay nâng gió, chị vin cành,
Rẻ óc hoa mai với lá xanh.

Ngày xuân, cánh hoa đượm hạt móc,
Hái hoa, hoa rơi vương mái tóc.

Tiệc hoa nêu bãi gió hoa đầy,
Mỏi gió hoa xuân nặng trĩu tay.

Người về tiếc xuân biết còn ai?
Cần lo trong vườn, xuân với mai!

Việt-Sinh

TRƯỚC TẾT, TIẾT VÀ SAU TẾT

của V. LÊ-TINH

Tôi không như các ngài văn sĩ — họ là những người nhón — khi nghe tiếng pháo kêu mới ngửa ra « kia! tết! », hay trông thấy hoa đào nở, mới « ừ chà xuân! ». Không, tôi không như các ông kỹ trâm tư mực tướng mà quên cả tết đến. Trái lại, tôi mong tết như mong Tết, nghĩa là mong từ tháng một mong đi, lần lữa từng ngày.

Tôi không như trẻ con — và tôi cũng đi qua cái tuổi ấy rồi — mong tết để được mặc quần áo đẹp, được pháo đốt eboi, được tiền tiêu đầu. Tôi thích tết, vì tết vui lắm cái vui. Có lẽ vui vì sắc phước để giải giặc trước thêm nhà, vì rượu mùi, vì hoa cúc hay vì gió lạnh làm cho người ta gần gũi bên ngọn lửa mà kể chuyện tết năm ngoái, năm xưa.

Có người bảo tôi thế là trẻ con; nếu có thế thật, thì tôi tôi đã lớn tuổi (nhưng chưa có vợ) mà vẫn còn là trẻ thơ đấy.

Ngày 29

Không có gì vui bằng trước ngày tết dọn dẹp để chờ tết. Nhà cửa tự nhiên có một vẻ khác hẳn, trông ngăn nắp, sạch sẽ, sáng sủa. Trên cột, trên tường, giấy đỏ giân lung tung mảnh thì ba chữ, mảnh thì năm, — tôi đã mua của các cụ đồ nho công lưng viết ở các bờ lá. Các cụ chắc cho người ta đi phước, thọ, lộc, vinh, người ta chúc cho các cụ... các cụ ít nhiều tiền để gọi là cổ đi, có lại, cho toại lòng nhau.

Rồi bỏ tiền ra rước hai ông Tiền thì Tiền ông về giân vào cánh cửa, tay ra hai ông có phủ bộ cho mình sang năm có thêm tài, thêm lộc gì chẳng. Nhà có mấy đứa trẻ, nên tôi sắm cho chúng nó một vài cái tranh gà lợn, chuột (màu xanh xanh, đỏ đỏ, trông cũng đẹp, cũng làm cho mình vui, cho trẻ vui mà lại rẻ tiền hơn tranh của các ông tướng Mỹ thuật nhiều. Mấy con bé nhà tôi nó thích nhất cái tranh chuột: một đám chuột chuột, cũng đủ kêu, đủ trống, đủ cả quả phàn trang. Có đầu chuột cũng khấn vành giò, cũng giẫy vằn hài, nón quai thao, cũng ra rắng có đầu làm. Mà chú dề chuột cũng ra vẻ quan tham, quan phán tể.

Ở trên lại có một đám chuột theo như đóm hoa quai đến dâng một cái mèo rất từ bi, ngồi nhìn có đầu chuột một cách ân yếm lắm. Có lẽ mèo và chuột cũng bắt chước người ta trong mấy ngày tết, gác bỏ thù hận để cùng vui.

Giống nôm

Buổi chiều nay, chặt một cành tre thật cao để giống nôm. Trên đầu nôm buộc một cái dây chổi phát trần để làm ma quỉ sợ, treo một bộ nhạc và khánh đất nung, mỗi khi gió bắc thổi, cái nôm trạo cái kia loeng keeng cũng vui tai. Lại buộc thêm một cái đèn lồng cho sáng ngời để tiền ra vào, kẻ cũng là một ý kiến nhân từ đấy.

Giống cây nôm lên để báo rằng tết đến, hay để báo giờ hồi nọ thì không biết. Chỉ biết rằng nôm và giống xong,

thì thấy các chữ nọ ở đầu là rõ đến. Thời thì hết van, đến lấy họ cũng chẳng chịu nghe. Còn ít nhiều tiền tiêu tế, dành bởi sên một hai để trả họ chớ o xong tội. Họ đi rồi, mình đem lại sỏ tiền mà ủa nước mắt, ít ỏi. Còn tiền đầu tiêu tết, tiền đầu mà sỏ bát với tờ tómi Có Lan... Có Lan bèo bằng xóm cừ ạy sang, ý hẳn thấy nông nỗi vậy mà cám cảnh, nên có nhìn tôi cũng rơm rớm nước mắt, mà sỏ lại cố gương cười nên trông có lúc bấy giờ đã ng yêu quá đi mất

Nấu bánh chưng

Ai cũng biết tết khế: g có bánh chưng không ra tết. Mà bánh chưng không có tết cũng không ra bánh chưng (chưa chắc đâu) Cho nên đời xưa đã có câu rằng: thiên hạ khế g có, cũng được, chứ tết mà không có bánh chưng không xong! Lời nói thực chỉ lý lắm vậy.

Và trong mấy đêm ngày tết, chỉ có đêm nấu bánh chưng là vui. Ngoài phèo, đêm đông rét mướt, gió lạnh thổi vạt và. Mà trong nhà, bên lò bánh chưng ấm áp, ngồi chầm chầm trên cái đờ đơn nhìn ngọn lửa thì đơn giản nữa.

Ai có linh hồn thơ như tôi, tất cũng biết cái thú vị của ngọn lửa những đêm đông. Trời rét mà ngọn lửa ấm như giữ không muốn cho ta đi xa, giữ ta lại để hưởng những cái thú êm-ấm trong gia đình, trong khi cả nhà ngồi say quanh, nghe tiếng nước nóng reo mà kể chuyện cũ.

Hướng chén, đêm nay, bên cạnh tôi lại có cô Lan bên hàng xóm: đôi má hồng hồng, miệng tươi mà có duyên, trông xinh tể. Cô ngồi bên tôi, xỏ lại mấy bông hoa thủy tiên, rồi ngơng nhìn, sỏ gẻ nói:

— Tết năm nay, thế là anh thêm một tuổi rồi đấy nhỉ?

— Ừ, nhưng em cũng thêm một tuổi! — Thành 18 tuổi — người nhớn rồi đấy! — Lan cười, tôi cũng cười. Ngọn lửa sáng lay chiếu, mà Lan thêm hồng, môi Lan thêm đỏ, mà Lan thêm tươi, thêm đẹp hơn lên.

Ngày ba mươi

Ngày hôm nay là ngày cuối cùng của năm cũ; nếu cứ theo như lời thánh dạy — thì ngày hôm nay ta phải tĩnh tâm mà nhìn lại năm cũ; ngắm nghĩ đến những ngày đã qua, để xem trong năm vừa đi mình đã làm được những sự gì hay ho — hoặc ỏ làm sự gì không tốt, thì biết lấy để tránh về năm sau.

Nhưng tôi nghĩ bụng, sáng ngày mai đã là ngày tết thì nghĩ làm gì cho mệt; ta cứ nghĩ đến năm mới mà vui vẻ thì hơn, tội gì.

Bởi thế nên cả ngày hôm nay chỉ cặm cụi trang hoàng nhà cửa, và đọc thục nhà bếp đã giở, đơm cỗ để cúng gia thần.

Thỉnh thoảng lại ra thăm mấy chậu cúc, và sửa sang chăm chút cho mấy giò thủy tiên. Cái khó là làm thế nào cho thủy tiên đúng nửa đêm nay hé miệng cười — lại đúng sáng mai cười hẳn thì mới được, nếu mới hé miệng cười đêm nay đã cười trước thì ra con người vô duyên mắt.

Về với

Chiều đến, theo lệ cũ đem ít với bột rắc chung quanh nhà, một là cho đúng phép vệ sinh của phương tây hai là để phân địa giới theo tây phương, đằng nào thì cũng là nhất cử lưỡng tiện cả. Rồi lại về một cái cung thật to,

một cái mũi tên thật dài, bắn theo một thẳng qui đầu voi mình chuốt công: đuổi chạy. Nhưng sợ rằng một cái cung chưa đủ chãng, nên tôi lại về thêm một khẩu súng linh và một khẩu súng thần công thật lớn kiểu tôi tắn, như thế chắc không ma quỉ nào dám bén mảng tới nữa.

Phía nam về một cái bàn có chiếu tương, phía bắc về một cái bàn có chành chớ, không biết để làm gì? Có lẽ để đánh lừa ma quỉ, nhưng nó kéo đến rồi; mãi đánh cờ chành chớ mà quên mất công việc chẳng? Nghĩ cái cụ ta-xua thực cũng lắm mưu nhiều mẹo tể. Song đầu dây cái về với, thấy bác tôi lại oang kinh đem một đôi bài giấy ra treo ở ngoài ngõ, không biết để bà cô ông mãnh nào đi mà hỏi thì bác tôi lặng yên không nói.

Giao thừa

10 giờ đêm. Sắp sửa đến cái giờ năm cũ sang năm mới. Trong nhà lúc bấy giờ thật âm cúng vui vẻ lạ: trên bàn thờ đèn nến sáng chóing khói trầm hương lên nghi ngút — hoa đào hoa cúc lúc bấy giờ trông càng tươi càng đẹp hơn lên.

Cả nhà rộn rịp sửa soạn cỗ bàn để cúng tổ tiên, tuy chẳng có gì song cỗ bàn cũng phải đủ đồ xào đồ nấu.

Mấy con bé nhà tôi nghe chừng đã buồn ngủ lắm, mà chúng nó còn cứ gương thức, cứ nhìn mấy con gà mà há hốc cả mồm, có lẽ muốn ăn lắm thật phải. Dưới bếp, các bà, các cô chúi mũi làm các món ăn — làm cho khéo, cho đẹp, để mai mời khách lại ăn, — họ ăn mà nếu có khen cho một đôi câu thì các cô thực là hồ hồ lắm. Thế mới biết đàn bà họ cũng rất tinh thật.

Đúng 12 giờ đêm — tràn trọng bóc một bánh pháo Bình-dã ra đốt, tiếng pháo kêu vang, sắc pháo bắn tung, khói pháo tỏa đầy nhà. Mà lạ, bề có sắc pháo đỏ, mùi pháo thơm, lửa về tết ngay lập tức. Năm mới rồi đấy! Thế là mình đã thêm được một tuổi.

Xa xa nghe tiếng pháo đưa lại — rồi ngay bên cạnh nhà, tiếng pháo nổ lên — rồi tất cả nhà cửa chung quanh đều thấy tiếng pháo gian, liên tiếp nhau không dứt: tết đã bắt đầu — mọi người đã bắt đầu vui mừng năm mới trong nhà ấm cúng, sang sủa — đây những hoa, những khói trầm thơm và sắc pháo đỏ.

Mồng một

Từ mờ sáng hôm nay, đang chầm chầm ngủ kỹ thì đã có người đến lời giẫy mà nói: « chết! năm mới mà ngủ chưa thể thì cả năm chỉ toàn ngủ mất ». Tôi cũng sợ như thế, nên vội vàng tung chăn ngồi dậy. thì đã thấy con Thư tươi cười chạy đến bên khoe áo đẹp: mà áo nó đẹp thật: cái áo gấm hoa còn mới nguyên vì mới năm mới: áo có một lần ngày tết rồi lại

Người lịch - Sự Tim Đền :

TAN - M Y
TAILLEUR - CHEMISIER

47. RUE DE LA SOIE — HANOI

cất kỹ càng trong hòm, cho nên còn những vết gấp vương vương.

Đấy sửa mặt khi đứng tay vào chậu nước hoa mùi, lại sợ nhớ đến Tết năm ngoái. Nếu tôi có phải nhà thì-sĩ thì đã tho thối, buồn cho thì giờ đi không như tên - nhưng may, tôi lại không phải là thì-sĩ, nên tuy có nghĩ đến Tết năm ngoái, mà vẫn không quên Tết năm nay.

Nhìn xem thấy cá nhà, kể thầy người lớn, ai cũng áo mới cá, ai cũng hớn hở vui vẻ - nhất là mấy đứa người nhà thì lại vui vẻ lắm, vì ngày hôm nay chúng nó không phải si chửi mắng như mọi ngày mà lại còn được tiền mừng nữa. Nói đến mừng tuổi, tôi lại lạ, lo vì chẳng ai mừng cho mình, mà mình lại phải mừng tiền cho người khác, mới tiếc chứ.

Thương Tết

Mấy bông hoa thủy tiên trong chậu hớn hở chúc mừng năm mới - gió thổi lướt trên mấy cành liễu - ngoài thềm còn giãi gác sắc phướn đỏ hồng qua, thời tiết coi có vẻ xuân ấm.

Trong nhà mừng tuổi lẫn nhau, chỉ những nghe thấy năm: mới, năm mới. Tôi cũng rót một chén rượu mùi để gọi là mừng Tết, sượn đỏ mà thơm, được trong cốc pha lê trong, Tết, Tết lắm. Rồi

đem quả mứt ngon, chia cho trẻ mới; đóa mứt ít, còn bao nhiêu tự thưởng. Gọi là mừng Tết, mừng năm mới và mừng tuổi cho mình.

Sống nhà

Sống nhà họ mình năm nay không biết là ai? Người sống nhà tất phải là người có nhiều tiền mừng tuổi, mà lại phải là người có can đảm mới được, vì nếu giống cả năm thì người ta trách cứ. Nhưng nói vậy mà thôi, chứ ai cũng kiêng như vậy, thì còn ai đến sống đấy nhà ai?

Một lát thấy mấy bà bên hàng xóm chạy sang, chưa vào đến cổng đã cười nói chúc mừng, nào sống lâu, phát tài, mạnh khỏe, cái gì cũng bằng năm bằng mười năm ngoài cả. Thoảng trông thấy có cô Lan, tôi vội vàng đốt một bánh pháo để mừng.

Cô Lan tươi cười chạy đến, tôi giót chén rượu, rồi mừng:

-- Chúc em năm nay... đất chồng

chết!

Cô Lan đỏ mặt, rồi cười mà đáp:

-- Còn em, em chúc anh sang năm, - chỗ này Lan ghé tai tôi nói nhỏ. - lấy được vợ đẹp, rồi đẹp... đẹp như Lan nhé!

Đương vai thì thấy em Thư chạy lại, tay cầm một cái gói giấy đỏ vuông, rồi ngơ ngẩn hỏi:

à - Chú ơi chú - bà Hai bảo mừng tuổi cháu một bạc, sao lại chỉ có một xu?

Tôi phì cười:

-- Cháu ngu lắm - chính là một xu, nhưng bà ấy nói thế để tôi che cháu đấy chứ!

Không biết Thư nó có hiểu không - nhưng xin ra nó không được vui lắm thì phải.

Mừng hai

Sáng nay đi lễ nhà thờ, rồi qua cho chúc mừng năm mới mấy người trong

họ. Chà, đi đến đâu cũng chỉ thấy bệ, lên gối, lại xuống gối, đã mệt quá mà họ vẫn chưa cho thôi. Thế mới biết các ông nào bàn bả Tết thực cũng có lý lắm vậy.

Chiều xuân nên ra chùa xem họ lễ; họ nghĩa là những người con gái, tỉnh có, quê có, năm mới ngày xuân các cô ra chùa bẻ lộc để cầu phúc, cầu may. Trời rét mà đường khô, lá tre bay trước mặt, trên cành lá mầu non xanh dịu, xuân có vẻ ấm áp mà dịu dàng. Đi đường gặp các cô ra lễ, lại gặp các cô trở về; có nào cũng áo mới, răng mới nhuộm đen, có nào cũng có vẻ xuân lắm. Vườn nhà chùa có mấy gốc đào hoa nở, mà các cô nữ đang tay bẻ cả cành -

sao các cô không nghĩ hoa đào xuân cũng như các cô xuân.

Mừng ba

Rượu, cỗ bàn, rồi quây quần vào đình hát; hết tam cúc lại bắt hết bắt lại tam cúc.

Mừng bốn

Tam cúc, bắt rồi lại rượu, lại cỗ bàn.

Mừng năm

Cỗ bàn, rồi lại rượu lại tam cúc.

Mừng bảy

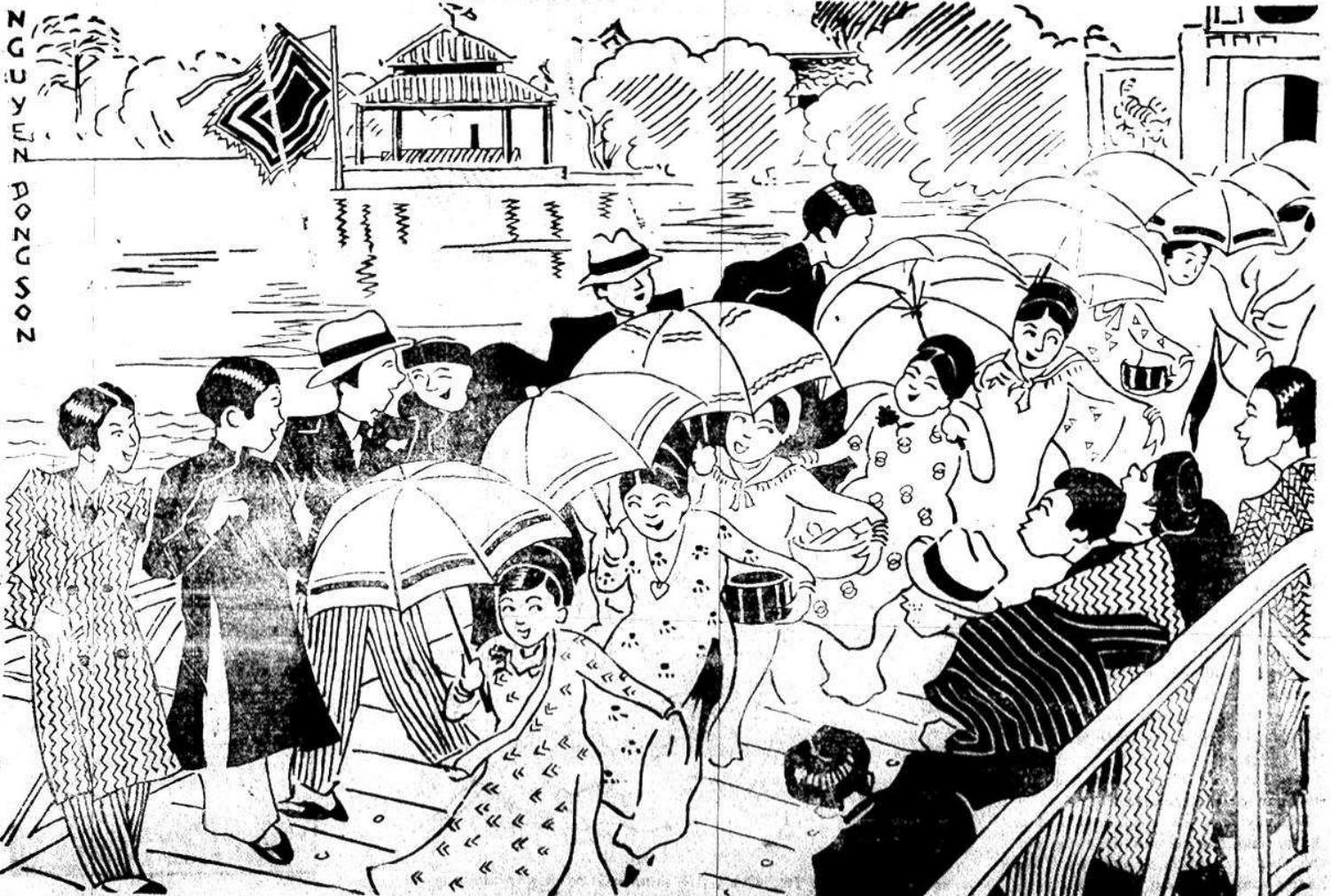
Hôm nay hạ cây nêu, thế là hết Tết. Quân áo mới lại xếp vào hòm, để dành đến Tết sang năm mới giở ra. Trong nhà lại lặng lẽ dần dần, rượu hết... cỗ bàn hết. Mấy giò thủy tiên, mấy chậu hoa cúc đã gần tàn, tuy cành đào vẫn nở hoa tươi, nhưng cũng không đủ giữ lại cái Tết nữa.

Cái vui của ngày Tết đã theo với sắc pháo người ta quất mà đi, không trở lại. Thế là một năm đã qua.

VIỆT-SINH

Cuộc điem bình trên cầu Thê-húc

Người thì đi lễ, kẻ đi trông.

.. từ nhỏ đến lớn ..

Chúc mừng «thập bát tú»

Hôm mừng một Tết, đang lễ Từ-Ly phải trọn giờ Hoàng đạo đến tận nhà mừng năm mới «những người hơi có chút danh vị, hơi có chút giá trị» đã giúp Từ-Ly làm việc trong bấy lâu nay, Ngặt vì các ông làm việc cũng là miễn cưỡng, có đến chốc các ông cũng miễn cưỡng ra tiếp... Và hôm ấy, Từ Ly chắc còn bận nghĩ, nên hôm nay, nhân tiện báo ra, miễn cưỡng gửi lời mừng năm mới các ông, chắc các ông cũng miễn cưỡng bước lời cảm tạ.

Chúc rằng:

Mừng cụ Hoàng-tống-Bí tăng phúc, tăng lộc, tăng thọ... tăng bi.

Mừng ông Ng-văn-Vĩnh đầu năm học xem «vi, cuối năm làm thầy số.

Mừng cụ Huỳnh-thúc-Khang dùng chữ nho nhiều bằng năm bằng mười năm ngoài.

Mừng ông Phạm-Quỳnh thông quan tiền chức.

Mừng ông Hy-Tống ra bản ngoài cái bị của cụ bằng Bi.

Mừng ông Ng-khắc-Hiếu say bằng năm bằng mười năm ngoài.

Mừng ông Ng-trọng-Thuật sinh thêm được năm bảy người anan mới.

Mừng ông Dương-bá-Trạc đầu năm học xong tiếng Anh-lê, giữa năm học xong tiếng Quảng-dông, cuối năm hết nói chuyện với ông Đình-bộ-Lĩnh

Mừng ông Phạm-huy-Lục năm nay lại biến trái tim và phổi, lòng cho nghĩ việc.

Mừng ông ngọ Hoan năm nay nói tiếng annam bằng năm bằng mười năm ngoài.

Mừng ông Ng-huy-Hội năm nay mua thêm được mấy cái đĩa hát bay.

Mừng ông Ng-công-Tiểu phát minh được một thứ là với mới, một con ba ba lạ, và nhũn nhặn khiếm tốn bằng năm bằng mười năm ngoài.

Mừng bút tóc ông Ng-văn-Tổ năm nay được sung vào viện Bắc-cử Hanoi.

Mừng ông Lê-văn-Phúc năm nay phát tài một mình.

Mừng ông Đặng-phúc-Thông khai được mấy cái mỏ đất.

Mừng ông Lê-công-Đắc thêm thêm bêm chân, lạ bằng năm bằng mười năm ngoài.

Mừng ông Hi-dính Ng-văn-Tôi cứ buồn và cứ cười một mình suốt năm.

Mừng ông Ng-tiến-Lãng mau ăn chóng lớn, đỡ quấy!

Nay chúc
TÚ-LY

Hai mươi ba Tết

Hôm hai mươi ba, là hôm ông Táo lên chầu trời, người annam ai cũng tin như vậy, trên trời cũng như dưới hạ giới, phải ăn Tết mà ông Táo lên phải đun bếp, nấu cơm họ. Nhưng kẻ cũng không may che hạ giới, vì tháng này là tháng củ mật, ông Táo lại đi việc quan vắng, vắng, vắng.

Ông Táo đội mũ, mặc áo, đi hia, rồi cưỡi con cá chép bay lên trời.

Nói vậy, chứ cá chép, một là đem há ra sông, ông có cưỡi nó cũng đến chết đuối, hai là thả nó vào chảo, ông không bằng cũng xem.

Vì thế, nên ông chỉ chép miệng mà đi bộ lên thiên đình.

Mồng ba ngày Tết

Ở đời này cái gì cũng có kẻ yêu người ghét, đến «tết» cũng không được yên thân.

Chả thế mà độ nào, ông Phạm-Quỳnh lời «tết» lên báo Nam-Phong, đề ca tụng như ông đã ca tụng quyền Kiều của cụ Nguyễn-Du. Đến cái tài ca tụng, có lẽ không ai tài bằng ông Phạm-Quỳnh!

Ông nói khéo lắm, những người yêu nước yêu non nghe ông đều coi «tết» như quốc túy, quốc hồn của đất Việt...

Rồi ở đâu, ông Phan-Khôi nổi lên phản kháng, bàn đến theo dương-lịch, theo cuộc đời mới mà bỏ hẳn cái tục ăn Tết xưa.

Chỉ có ông Vĩnh ở giữa, không nói không năng, xuất bản quyền Niên-lịch thông thư, phát tài lắm. Ai còn đỡ rằng ông Vĩnh là người theo đạo trung dung!

Nên ăn Tết, nên bỏ Tết

Ngày tháng mòn mỏi, cuộc tranh luận của mấy ông cũng như những cuộc tranh luận khác, nghĩa là nó êm dần rồi lạnh hẳn..

Nhưng tuy không tranh luận, mà trong xã-hội, vẫn thấy có hai phái, phái yêu Tết và phái ghét Tết.

Phái yêu Tết không phải là muốn bảo tồn gì quốc túy với quốc hồn như ông

Quỳnh. Họ yêu Tết vì mấy hôm Tết họ được an nhàn, ăn ngon, mặc đẹp, vui cười há hê mà có lẽ ông Quỳnh yêu Tết cũng có vậy.

Phái ghét Tết cũng không phải là yêu gì dương-lịch, không phải là vì muốn theo mới. Họ muốn bỏ Tết là vì họ bận hơn ngày thường, phải lễ mới rồi mà phải ăn đến hội thực.

Ai yêu Tết ta thì ăn Tết ta, ai ghét Tết ta thì ăn Tết Tây, còn ai không muốn ăn Tết gì cả, thì ăn cơm, tùy ý.

Cải chính chữ không làm

Sở báo trước (số 30) ở mục Từ cao đến thấp trong bài «ông Hiếu lo» có câu: ngày xưa đức Khổng bảo thầy Tử-cống: như khi đã, như khi đã (anh vì như một đồ dùng vậy, anh vì như một đồ dùng vậy). Phong-hóa cũng bắt trước bảo ông Hiếu: «ông hũ vậy, ông hũ vậy».

Chữ hũ ấy, Từ Ly viết là chữ hũ mà chính thực là chữ hũ; thì dụ: hũ tương, hũ rượu! chữ không phải là chữ hũ như nhiều độc giả tưởng lầm.

Nguyên chữ khí (trong câu như khi đã) nghĩa là đồ dùng như cái song, cái chảo, cái nồi, cái chậu, cái vại cái lọ mà cả là cái hũ nữa, Từ-Ly ý cũng muốn theo đức Khổng-Tử bảo ông Hiếu là cái đồ dùng... cái hũ, chứ đâu dám bảo ông là hũ.

Vậy xin cải chính chữ không làm ấy cho đúng sự thực, không sợ ông lại tưởng là viết mách qué.

TÚ-LY

Quei như khi ở nhà

— Ngày mai, mồng 1 Tết, không biết mình xuất hành về phương nào?

Bàn ngang.

Tết vốn là quốc hồn quốc túy của ta, mà những tục lệ mấy hôm Tết vốn là những cái tinh hoa rất ý nhị, lại rất nên thơ, ta phải giữ chứ bỏ hoài đi, kéo mang thì tiếng rằng ta không có cái chi bảo thủ đáng quí, đáng yêu của một dân tộc lớn cỡ như ta.

Hôm ba mươi Tết, lễ tự nhiên là ta phải cúng, phải hương hoa đèn nhang, dù cả mũ thờ cúng, cả chép gian... nếu không, nếu không ông Táo lấy mũ đầu mà đội, cả má cưỡi để giữ lên thiên cung, tìm đến Ngọc Hoàng kể về những việc vợ chồng cãi nhau, chửi ga, mắng chò. Mà nếu ông Táo không có mũ, có cá, thì ông không đi được, có phải là ông ở lại không, có phải là có hai cha ta làm không?

Hôm mồng một, quan hệ đến cả một năm, ta xưa nay vẫn nghe thấy nói thế, tất nó phải như thế. Thế thì kiêng là phải làm. Kiêng nói nặng, nói nhẹ, kiêng ăn uống thô lỗ, cãi nhau, đánh nhau. Kể ra thì kiêng như thế, cả năm có lẽ tốt hơn, nhưng kiêng cả năm chưa chắc bằng kiêng một ngày mồng một, lời xưa đã thế. Lễ có nhiên là thế rồi, tốt hơn với tốt kém mà làm gì nhau!

Hôm mồng một đã quan hệ, như vậy, ta phải kiếm khách sang mới đến sống nhà mấy ngày, ta phải trọn giờ Tết, phương hướng tốt mà xuất hành, nhớ ra có việc gì, còn có thể đi lại số, chứ tất hành vào giờ xấu, lại đi về phương xấu, nhớ có việc gì, còn đỡ lại ai được nữa.

Ái muốn bảo mọi việc đều tại ta cả thì bảo, ai muốn nói ngày mồng một cũng như ngày khác thì nói, ta cứ theo lệ cũ, tìm con đường cũ, đi về đời cũ rồi.

TÚ-LY

HAI BỘ SÁCH RẤT CẦN: KHOA THUỐC TRẺ CON (Kinh nghiệm)

do các cụ lang Nguyễn-An-Nhàn, Lương-hữu-Gy và Lê-Trúc-Hiên cùng soạn 10 năm nay

Chữa đủ các bệnh chứng trẻ con, đủ các phép kê đơn, cho thuốc, cho thuốc, xem mạch, coi hình, v. v. ... Ai xem rồi cũng hiểu để có thể làm thuốc, cho đơn được.

Giá bán 0p50. Ở xa mua thêm cước 0p20. Liên-hóa trao-ngân hết 0p85.

Mua buôn (sỉ), mua lẻ, thơ và Mandat để cho nhà xuất-bản như đây:

NHÀ-TAM-THU-QUÁN
26 rue du Colon - Hanoi

Tiệm Đức Thắng
Bán Thuốc Lão
N° 148, Boulevard Albert 1er Dakao

lặng lặng mà nghe

THƠ TẾT

Phú tứ tự

Ngày tết ngày nết, năm mới năm me !
 Khéo bày khéo vẽ, làm trò làm vẽ,
 Giàu thời tiu tít, khó cũng sẽ me :
 Sắm ăn sắm mặc, mua rượu mua chè,
 Ngày đưng đã hòng, Tết cũng đã me.
 Bánh trưng chân bực, giò mỡ ngày lễ.
 Mứt bí ngọt sái, mứt gừng cay sè.
 Rượu hành một bực, rượu mùi râm be.
 No lạy no lất, say khướt say nhè .
 Uống ăn, thiếu thốn, thiên hạ cười chê.

Ăn đã hòng ghê, sắm sàng dữ dội :
 Chậu các vàng hoe, cành đào đỏ đỏ !
 Mười củ thủy tiên, mấy tràng pháo cối.
 Đói liền loạt loạt, bộ tranh rắc rối.
 Thẻ hương Thiên văn, man vàng Thủ
 khố.
 Theo tục theo lệ, đua thơm đua thổi.
 Một lúc tiêu pha, bỏ khi rành rại.

Ba mươi :

Hàng họ bán rồn, vốn liếng thu về.
 Rẻo công rẻo nợ, tiếng bác tiếng chi.
 Chủ nợ gay gắt, con nợ nản nì.
 Kỳ cùng tối mịt, mới hết ế chè.
 Xong chuyện rắc rối, đến việc nhiều khê.
 Giọng giẹp lịch kịch, trang hoàng bộn bề.
 Linh đình bán cỗ, nghi ngút hương huê.
 Con cháu nhân nhô, tổ tiên hả hê.

Mồng một :

Mừng tuổi mừng xuân, hết tội hết nợ.
 Pháo đốt vang trời, sac đay ngập ngõ.
 Tiền bạc rung rinh, áo quần rực rỡ.
 Anh thì :
 Khán xếp vanh sông, quần là ống sớ.
 Nam phục phượng trèo, áo trang tây qỏ.
 Chị thì :
 Quần lĩnh lễ thể, áo mùi sắc sớ.
 Xuyên mặc cùm tay, vàng đeo lặt cở.
 Đẹp tựa tiên sa, tươi như hoạ nữ.
 Người nhơn vui tươi, trẻ con hơn hổ.
 Chỉ có ăn may, là không phớt phỏ.

Lặng tai lặng lặng, nghe họ chúc nhau :
 Buồn may bán đất, giàu bền sống lâu,
 Một vốn bốn lãi, be van chín chu.
 Trăm con nghìn cháu, năm vợ bảy hầu.
 Quan thăng, chức tiến, bổng hậu tương sù.

TẾT

Thi giờ đi mau thiêt,
 Mấy ngày nữa, đã hết.
 Thiên hạ ai cũng lo,
 Lo nhất anh đồ kiết.

Tết cũng là ngày trời.
 Chẳng có gì lạ hết.
 Vây thì thưa các ngãi,
 Long đong chỉ cho mệt.

Đang bardi kinh tế này,
 Đồng tiền tiêu phải rết.

Vi bằng phát độ, được như người cần.
 Gạo quặng chuốt nhá, tiền đê ruồi bần.
 Phố phường chật ních, người ngợm rúc
 đâu?

Ngâm sự chơi xuân; thực vui ra phết.
 Cờ bạc bê tha, rượu chè be bet.
 Tờ tép, tờ lôm, tam cúc tam kết.
 Tài xỉu lái đân, kich xi lach xoẹt.
 Mượn tiếng vui chơi, hớt nghề ơ vát.
 Thường xuân còn dài, nhiều tháng còn
 chể!

Tháng tết chưa tàn, tiền lương đã hết!
 Xuân hồi là Xuân! Tết ới là Tết!

TỨ MŨ

Chẳng dùng được hỷ tiên,
 Có tiêu, cũng tiêu it.

Pháo đốt chỉ điếc tai,
 Rác sán, mùi khét lét.
 Rượu mùi, uống vào sag,
 Ra gió lại thối sét.

Thầy tiên hương có thơm,
 Nhưng giống hoa của Chiết.
 Nước minh thiếu gì hoa,
 Chẳng chơi cũng gàn toét.

Bỏ bớ tục cũ đi;
 Như là cái danh thiếp.
 Như đi chào lừng nhá,
 Chẳng qua khỏe giao thiệp.

Tết là riêng của mình.
 Xin bà con cho phép
 Ai nấy được tự do:
 Hoặc là ngồi xó bếp,
 Hoặc nằm khăn đắp chân.
 Đọc báo, đọc tiêu thụ yết.
 Hoặc vui cùng vợ con,
 Đánh canh tam cúc đét,
 Hoặc là đi chơi xa,
 Xem các phong cảnh đẹp.

Có vai câu nói ngang,
 'rình đê anh em xét.

NGUYỄN LÊ-BÔNG

Câu đối tết

Bốn nghìn lãn : xuân, hạ, thu, đông,
 đồng, vạn vật loanh quanh vòng
 luân quán.
 Ba ngày tết : sồi, trè, rượu,
 thịt, từ dân hi bực chén no nê !
 BẮN THAN

Tối ba mươi, đuổi chú Nghèo đi,
 chú bắt nghĩa tìm đường chú cút
 Sáng mồng một, mời ông Giàu lại,
 ông có nhân, mở cửa ông vào.
 V.S.

họ chúc nhau